

Primorski dnevnik

Bilo je samo vprašanje časa

DUŠAN UDovič

Lahko se upravičeno zgramo nad nesramnimi izjavami obrambnega ministra Ignazio La Russa, ki si ni pomicjal vpričo predsednika republike izkazati čast padlim za Salojsko republiko. Tudi prav in nujno bi bilo, da bi se vsak demokratično četeči človek nad tem zgrajal. Žal je vtis, da je tovrstnega zgrajanja vse manj, kot da ne bi šlo za eno temeljnih ustavnih vrednot italijanske republike. Ni treba pa, da se ministrom besedam čudimo, saj je odkrito povedal, kako misli, on sam in mnogi drugi iz kroga postfašistične stranke, ki ji pripada.

Voditelj Nacionalnega zvezništva Gianfranco Fini je na svoji potrežljivi in premišljeni poti do legitimacije in vrha državne oblasti vzbulil senzacijo z obsodbo rasnih zakonov in izjavami o fašizmu kot »absolutnem zлу«. A dlje od priznanja zločina nad Židi ni šlo, dosleden, vsebinski obračun s fašizmom in vsem zlom, ki ga je povzročil v Italiji in svetu, je ostal zavit v meglo nedorečnosti in močvirje zgodovinskega revizionizma, pri katerem je postfašistična stranka, žal, dobila navdih tudi z leve. Ni namreč slučaj, da se zagovorniki ministra La Russa sklicujejo prav na Luciana Violante, ki je sredi devetdesetih let prvi spustil duha iz steklenice. Tako smo priče instinktivnim izbruhom fašistične miselnosti, ki je prihajala na dan že med minuto volilno kampanjo, ko sta v tovrstni »iskrenosti« prednjačila Santanchejeva in Ciarrapico. Kdaj bo tako govoril tudi minister, je bilo po volilnem rezultatu, ki smo ga doživeli, samo vprašanje časa.

ZAKAVKAZJE - Včeraj je začela umikati svoje čete iz osrednje Gruzije

Rusija bo ohranila baze v Južni Osetiji in Abhaziji

Gruzijska opozicija prvič kritizirala Sakašvilija - Cheney v Rimu

KANAL OB SOČI - Črpalna hidroelektrarna Avče

Smrt na gradbišču

Žerjav popustil, kabina padla v globino, dva delavca mrtva in dva poškodovana

KANAL OB SOČI - Dva delavca sta včeraj umrla, dva pa sta bila poškodovana v hudi nesreči na gradbišču črpalne hidroelektrarne Avče v občini Kanal ob Soči. Okoli 3.30 so se v

posebni kovinski košari ob koncu delavnika iz 190-metrskega jaška dvigovali trije delavci, zaradi okvare na žerjavu pa je začela košara nenadzorovano padati 40 metrov v globino. Oba

smrtno ponesrečena delavca sta tuja državljanata, po neuradnih podatkih prihajata iz Bosne in Hercegovine. Stekla je kriminalistična preiskava.

Na 15. strani

MOSKVA, TBILISI - Rusija je včeraj začela uresničevati oblubo, ki jo je dala v ponedeljek ob obisku predsedujočega EU, francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja v Moskvi. Ruska vojska se je namreč začela umikati iz Gruzije. Skoraj istočasno je sicer napovedala, da bo v Južni Osetiji in Abhaziji obdržala več tisoč svojih vojakov.

Del gruzijske opozicije je včeraj prvič zahteval odstop predsednika Sakašvilija zaradi vojne z Rusijo. Ameriški podpredsednik Cheney pa je v Rimu ponovil, da je svet enoten v obsozbah ruskega vojaškega posredovanja v Gruziji.

Na 19. strani

Na Koroškem proslavili desetletnico delovanja Radia Agora

Na 2. strani

Pavšič pozdravil dosežke ministrskega srečanja v Rimu

Na 3. strani

V vinogradih v Bregu že trgajo grozdje

Na 6. strani

Tržiški odbornik odstopil zaradi aretacije in mamilia

Na 14. strani

Sen. Tamara Blažina na goriški prefekturi

Na 15. strani

CERN - Doslej najzmočljivejši pospeševalnik delcev

Danes bo začel obratovati Veliki hadronski trkalnik (LHC)

ŽENEVA - Evropska organizacija za jedrske raziskave Cern v Švici bo danes zagnala najzmočljivejši in največji doslej zgrajeni pospeševalnik delcev. S pomočjo t.i. Velikega hadronskega trkalnika bodo v prihodnosti poskušali ustvariti razmere, podobne trenutku po velikem poku. Raziskava naj bi prinesla nova spoznanja o nastanku vesolja.

Pospeševalnik delcev je vreden več milijard dolarjev. Cernova nova pridobitev naj bi znanstvenikom tako omogočila boljši vpogled v nastanek materije, poleg tega pa naj bi s pomočjo pospeševalnika odpravili nekatere sive liste v znanosti na tem področju.

Na 19. strani

SRBIJA - Bruselj pozdravil sklep

Srbski parlament ratificiral sporazum z EU

BEOGRAD/BRUSELJ - Srbski parlament je včeraj sprejel zakon o ratifikaciji sporazuma o stabilizaciji in pridruževanju Srbije EU. Zanj je glasovalo 140 poslancev, 28 poslancev Demokratske stranke Srbije (DSS) in Nove Srbije (NS) je glasovalo proti, v Srbski radikalni stranki (SRS) pa so se glasovali vzdržali. V Bruslju so ratifikacijsko označili za "dobrodošlo novico".

"Evropska komisija spodbuja vse ukrepe Srbije, ki državo približajo EU," je v odzivu poudarila tiskovna predstavnica komisarja za širitev Olliya Rehma, Krisztina Nagy. Tako je to "dobrodošla novica", je ocenila.

Srbska skupščina je poleg zakona o ratifikaciji stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma sprejela še amandma, ki navaja, da je Kosovo neodtujljiv del Srbije. Parlament je tudi potrdil zakon o začasnem trgovinskem sporazumu z EU, proti kateremu so prav tako glasovali le poslanci opozicijskih DSS nekdanjega premierja Vojislava Koštunice in NS.

Srbija je sporazum o stabilizaciji in pridruževanju z EU parafirala 7. novembra lani v Bruslju, podpisani pa je bil 29. aprila letos v Luksemburgu med slovenskim predsedovanjem EU. (STA)

OGLEDALO

Primorski dnevnik majhen - velik glas

ACE MERMOLJA

Naj mi bo pričujočem Ogledalu dovoljenih nekaj besed o Primorskem dnevniku kot takem. Zavedam se, da sem predsednik Zadruge Primorski dnevnik, ki je lastnik časopisa, istočasno pa sem sam novinar. Na PD sem delal skoraj petnajst let, Ogledala pa pišem kot zunanjega sodelavca kakih štirinajst let. Menim torej, da lahko o Primorskem izrazim nekaj misli, ki se nujno dotikajo sedanja stvarnosti in sežejo v preteklost. Ne nameravam posegati ne v konkretno vsebine in ne v delo redakcije in številnih sodelavcev. Problem je namreč še kje drugje.

Ko je Berlusconijeva vlada v rebanisu sprejela sklep, ki pravi da bo dala časopisom toliko podpore, kolikor bo imela denarja, smo se vsi pri Dnevniku in v Zadruži zdrznili: nekaj se bo zgodilo. Nato je vlada določila tudi številko skupne podpore in bilo nam je jasno, da bo v tej varianti tudi Primorski dnevnik izgubil pomemben del državnega financiranja. Časopis je že doživel redukcije, spreminja se in pomljuje sestava redakcije, denarja je že danes premalo in ne preveč, skratka, vsaka redukcija bi imela hude posledice. Naj dodam, da PD že več kot 15 let prejema isto podporo oziroma manjšino, saj je že prejšnja vlada »odščipnila« časopisom dva odstotka sredstev za lani in dva za letos. V perspektivi bi se tako PD zreduciral na bilten, ki bi ga bralci odklanjali, saj ne bi bil prav nič privlačen. To seveda niso čenče, ampak dejstva.

Ogledalu ne bi zapisoval kronike dogodkov, ki so si z veliko naglico sledili po negativnih novicah. Ob iskreni skrbi pa me je nekako razveselilo dejstvo, da je že sama novica, da bi lahko jutri Slovenci v Italiji ostali brez Primorskega, vzbudila veliko pozornosti in to ne samo v manjšini.

Slovenski zunanj minister Rupel je takoj primerno reagiral, saj dobro pozna položaj Primorskega dnevnika. Mimo vsega sodi Rupel med tiste, premalo številne, Slovence, ki poznajo položaj slovenske manjšine v Italiji in manjšin na sploh. Njegovo vedenje ni od danes, ampak sega v čas, ko Rupel še ni bil minister. Zato je posegel v prid Primorskemu in prejel od italijanskega zunanjega ministra Frattinija zagotovilo, da vlada našemu časopisu ne bo rezala podpor. Manjšina s Primorskim dnevnikom sta bila tudi predmet ponedejkovega rimskega srečanja med Ruplom in Frattinijem.

Ohranitev višine podpore Primorskemu ne bi ustvarjalo škandale. Večno namreč, da pomeni »odpustiti« še takoj majhno klestenje enemu, verižno reakcijo, ki povleče za sabo karavano protilegov. Logika je jasna: »Zakaj meni ja in njemu ne?«. V založništvu je vrsta protilegov nenačadno in nenormalno dolga. V prid PD pa so se oglasili mnogi italijanski predstavniki: sindikalni, založniški in ne nazadnje politični. Vem za odpravo v aktivno podporo politikov iz naše dežele, ki idejno niso nikoli bili na strani Primorskega dnevnika in so v njem videli nasprotka; v daljnih letih celo sovražnika. Zaslužil sem neko skupno zavest, da bi s Primorskim utihnil pomemben glas Trsta in naše dežele. Naj se Goričani in drugi ne užalijo, vendar bi s PD zmanjkal predvsem delček Trsta.

Vsako toliko zavjem v tržaško NŠK in brez pravega cilja, ali pa zaradi kakega podatka, listami po starih Primorskih dnevnikih. Tega ne delam sistematično, vendar je vtič jasen. Primorski dnevnik je bil narodno zaznamovan in obenem politično pristranski, v preteklosti veliko bolj kot je to danes. Bil je projugoslavski in levičarski. Zato me včasih čudi teza, da levica ni skrbela za narodno vprašanje. Kdor je v Trstu podpiral in izdajal Primorski dnevnik v slovenščini, ni želel le špekulirati ali pa izpostavljati pete kolone preko meje. Dnevnik ni bil nikoli poceni zadeva, niti ne v letih, ko so novinarji delali za pla-

čo, ki je bila krepko nižja od sindikalne. Seveda je drugačna tehnologija potrebovala veliko ljudi: od stavcev do novinarjev in tipkaric. Kljub temu je PD lahko obstal, čeprav je doživel več hudih kriz. »Levica« se ni izneverila svoji dolžnosti do manjšine. Drugo je vsebina, drugo so stališča in zmote. Dejstvo pa je, da je bil Primorski dnevnik vsa povojna leta v Trstu in v Gorici (čeprav nekoliko drugače) pomemben glas. Če danes pomislimo na dva povojna tržaška glasa, na dve glasili, ki sta si bili večkrat v laseh kot ne, pomislimo na Piccolo in na Primorski dnevnik. Kljub vsem razlikam med časopisoma, pa je Primorski bil, kot je bil Piccolo.

Naj mi bralci še enkrat oprostijo, če preveč pouddarjam Trst, vendar je v povojnih desetletjih to mesto odigralo gledane slovenskega narodnega vprašanja ključno vlogo. Ko na primer ne bi bilo srečanja na Pomorski postaji, kjer sta spregovorila takratni tržaški župan Illy in tržaški škof Ravignani, ne bi prišlo do zaščitnega zakona za Slovence. Nekateri sicer menijo, da bi bilo bolje, ko takšnega zakona ne bi bilo. Če zavjem do dvojezične šole v Špetru, me mine vsak dvom. Šola je, čeprav mnogi politični in drugačni veljaki grmijo proti slovenščini ter bi si radi izmisli neobstojni jezik in neobstojna narečja. »Po našim« govorita svetu kakih 6.000 skupin... Seveda je tudi to dogajanje v Primorskem prisotno.

Mimo vijuganj med različnimi argumenti je Trst pomembno središče narodnega vprašanja in v tem mestu je Primorski dnevnik bil vsa povojna leta protagonist. Bil je v srcu dogajanja: med ljudmi, na ulicah, na sejah občinskega sveta, v vrtincu nemirov, polemik, zgodbinskih demonstracij. Bil je tudi v Gorici, vendar je ujma zgodbina butala v Tržaški zaliv z usodno silo. Naj obudim spomin. Pokojni fotoreporter Mario Magajna je bil za ljudi, Slovence in Italijane, nekak simbol Primorskega dnevnika. Njegov fotografski aparat pa je slikal na tisoče velikih in malih dogodkov: bombardiranje Trsta, medetnične spopade, nastope vsedržavnih politikov, prvomajske proslave, spopade zaradi ladjevadnice sv. Marka; slikal je Italijane, Slovence, Angleži in Američane; slikal je še kmečke slovenske vasice na Krasu, nato študentske nemire, posledice mazaških akcij po okoliških spomenikih padlim in toliko drugih stvari. V dveh knjigah so izšle slike pomembnih dogodkov in slike povojnih tržaških otrok. To je bil Magajna in to je bil Primorski.

Novinarji, vsaj tri generacije, pa so pisali o naši manjšini, o Italiji, o Jugoslaviji, o hladni vojni in o mednarodni krošnici. Majhen časopis ni bil nikoli le krajinski časopis. Segal je preko manjšine in želel nuditi celovito sliko svetovnih in domačih dogodkov ter poiskati njihovo prepletanje. Včeraj je mikro in makro svet »vezala« hladna vojna, danes to počne globalizacija. PD je in odraža oboje. Prevajali so ga torej na kvesturi, na sedežih strank in povsod, kjer je bilo pomembno vedeti, kaj piše Primorski. Italijanski ljudje še danes v njem marsikaj iščejo, magari osmice in vremenske napovedi. Pomembnejši članki pa ne ostanejo neznani italijanski politični in kulturni javnosti.

Prisotnost Primorskega dnevnika v Trstu, v Gorici, v deželi Furlaniji Julijski krajini je bila in ostaja opazna. Ne da bi ponavljali, kaj pomeni naš časopis za slovensko manjšino v Italiji, je treba načasiti, da nam dajejo vezani in v vrsto postavljeni letniki Primorskih dnevnikov, jasen občutek žive sedanosti in velike zgodovine, ki je imela enega izmed središč prav na naših krajinah. Z dnevnikom je sama manjšina izražala in v bistvu pomenila več, kot bi to narekovali njeni številnost. Strinjam se s Frattinijem, da je manjšina »velika tema«. Zato pa potrebuje svoje dnevno glasilo, ki je bilo in ostaja majhen - velik glas. Zato je upati, da se bodo obljube in obvezne italijanske vladne politike glede PD uresničile in da se ne bo kje med rimskimi uradi slišal tipični tržaški »no se pol«.

MNENJA, RUBRIKE

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

903. - Une Rue de Paris à 4 heures le matin
Ca poste bonheur J. H.

Naši podjetni Midasi

Pariška ulica ob štirih zjutraj. Tako piše na razglednici, na kateri vidimo črpalko in cisterno za odpadne vode. Kaj je v odpadnih vodah, dobro vemo. Da bi nas ljudska modrost vsaj malo potolažila, ko nehote stopimo na

iztrebek, nam pravi, da to prinaša srečo. Mi menimo, da ne prinaša sreče vsem, temveč zlasti tistem, ki se poda v posel praznjenja nepretočnih greznic in prevzema blata. O teh podjetnikih (nekaj jih je tudi med Slovenci), vrednih vsega našega spoštovanja, pravijo, da so kot nekakšni Midasi, ker spreminja načrpano snov v zlato.

KOROŠKA - Nekomercialni elektronski mediji

Svobodni Radio Agora praznoval 10-letnico delovanja

CELOVEC - Zasebna radijska postaja Radio Agora, ki se v dvojezičnem prostoru Koroške pojmuje kot vizionar, je konec preteklega tedna s »fešto dvojezičnosti« praznovala 10. obletnico svojega obstoja. Jubilej so primerno praznovali v Evropski hiši v Celovcu in pri tem izpostavili, da ta zasebni radio v svojem programu obravnavava ne le aktualne politične, kulturne, gospodarske in druge teme, ki so vezani na Koroško oz. Avstrijo, temveč da namenja dobrošen del svojega programa tudi dogajaju v celotnem prostoru Alpe-Jadran.

Predsednik Društva svobodnega Radia Agora, celovški založnik Lojze Wieser, pa je ob jubileju poudaril, da v vseh državah Evropske unije sodi k demokratičnemu standardu, da je na razpolago pluralistična radijska ponudba tudi za narodne skupnosti in manjšine. Zanje je odločilnega pomena, da se lahko poslužujejo neodvisnih informacijskih virov in da so navzoči tudi na javnopravni radioteleviziji, da se s tem izognijo stalni nevarnosti izolacije. S tem v zvezi je Wieser dokaj jasno kritiziral, da Avstrijska radiotelevizija to premašuje. Kooperacijska pogodba Radia Agora z ORF, ki so jo podpisali 21. marca 2004, je zato lahko le začetek večje prisotnosti manjšoz. njenih jezikov na ORF.

Prizadevanja Društva svobodnega Radia Agora segajo v leto 1993, ko je Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourg razsodilo, da mora biti poleg državnega radia in televizije mogoč tudi nekomercialni program. Iz tega se je navsezadnje razvila današnja kooperacija slovenskega sporeda ORF na frekvenci dveh zasebnih radijskih postaj, Radia Agora in Radia Dva (slednji oddaji izključno v slovenščini, medtem ko Radio Agora oddaja tudi v drugih jezikih). Vsekakor je bilo prav društvo svobodnega Radia Agora odločljivo, da so koroski Slovenci (in tudi druga narodnostne in jezikovne manjšine v Avstriji) prišli do privatnega radia in razširjene ponudbe na ORF. Pokroviteljstvo nad praznovanjem 10-letnice Radia Agora je prevzel zvezni predsednik Heinz Fischer, kar je izraz spoštovanja in preprčanja, da je eter ena od možnih oblik hitrega preseganja meja, je še poudaril Wieser.

»Fešto dvojezičnosti - Fest der Zweisprachigkeit« so oblikovali ugledni kulturniki iz obeh narodnih skupnosti v deželi, mdr. tudi dramaturginja v celovškem gledališču Maja Haderlap, tudi glasnica evropskega leta medkulturnega dialoga.

Predsednik Društva svobodnega Radia Agora, celovški založnik Lojze Wieser, je poudaril pomen zasebnega radia za narodno skupnost

KOROŠKA - Začetek novega šolskega leta

Manj učencev

Za dvojezični pouk bodo podatki znani prihodnji teden

CELOVEC - Konec šolskih počitnic tudi na Koroškem. V ponedeljek se je namere za 77.600 šoloobveznih otrok začelo novo šolsko leto. Število učenčev in učenec je v primerjavi z lanskim šolskim letom vnovič upadel, saj je v šolskih klopeh samo še 1.900 osnovnošolcev. Manj jih je predvsem pri začetnikih, katerih je 230 manj, prvci pa to občutijo tudi na višjih šolah.

Število otrok, ki so prijavljeni k dvojezičnem pouku bo znano šele 18. septembra, kajti do tedaj so še možne prijave, je poudarila nova šolska nadzornica za dvojezično šolstvo na splošno izobraževalnih obveznih šolah na Koroškem Sabina Sandrieser. K dvojezičnemu pouku ali pouku slo-

venskega jezikha je na Koroškem mogče prijaviti vsakega šoloobveznega otroka, torej ni nikakršnih omejitev, kot na primer pripadnost k slovenski narodni skupnosti, predhodno znanje slovenščine in podobno.

Kot je znano, je bilo v preteklem šolskem letu na osnovnih šolah na južnem Koroškem prijavljenih skoraj 40 odstotkov otrok k dvojezičnemu pouku, torej največji odstotek po letu 1958, odkar morajo starši svoje otroke prijaviti k pouku slovenščine.

Z novim šolskim letom se je obenem za 130 otrok začel tudi projekt tako imenovane nove srednje šole, v katerem imajo učenke in učence med desetim in štirinajstim letom skupen pouk. (I.L.)

TRST - Tiskovno sporočilo

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič zadovoljen z dosežki ministrskega srečanja v Rimu

TRST - Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) Rudi Pavšič je v tiskovnem sporočilu pozdravil skupno deklaracijo, ki sta jo v ponedeljek v Rimu podpisala zunanjia ministra Italije in Slovenije Franco Frattini in Dimitrij Rupel. Z njo se utrjujejo in pospešujejo prijatelje vezi in vezi sodelovanja med sosednjima državama. Koordinacijski odbor ministrov, ki je nastal na pobudo obeh vlad pred letom dni in sta ga podpisala takratna zunanjia ministra D'Alema in Rupel, uresničuje duh in vizijo, ki ga nakazuje nova evropska integracija. Obenem stvarno in perspektivno ponuja nove možnosti načrtovanja in sodelovanja na področju gospodarstva, politike, znanstva, čezmejnega in medregionalnega sodelovanja, poudarja Pavšič.

Deklaracija ponuja obema državama izhodišče, da se bosta redno seznanjali in skupaj reševali vrsto problematik, ki so skupne narave in zanimajo naše, strateško važno območje Evrope. To velja tudi za vprašanja tu živečih manjšin, slovensko in italijansko. Težko si je nameč zamišljati perspektivno in uspešno sodelovanje obeh držav, če v tem kontekstu ne bodo primerno nastavljena in tudi rešena nekatera vitalna manjšinska vprašanja, piše v nadaljevanju tiskovnega sporočila.

Slovenska in italijanska manjšina sta v zadnjih letih nedvoumno potrdili, da sta stopili na pot sodelovanja in dogovaranja. To se je udejanjilo na več nivojih. Najprej v stalnem in skupnem srečevanju in dogovaranju predstnikov krovnih organizacij obeh skupnosti. V tem smislu velja podčrtati vrsto kulturnih in drugih skupnih pobud, ki so bile organizirane v okviru evropskih projektov, in še posebej dejavnosti, ki so se uresničevale v okviru projekta Sapeva, ki ga je SKGZ pravila v sodelovanju z Italijansko unijo ob podpori številnih drugih manjšinskih partnerjev.

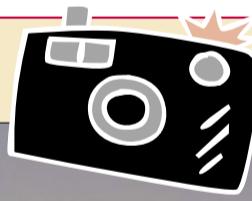
Veliko dela je bilo opravljenega s strani obeh manjšin v okviru delovnih

Predsednik SKGZ
Rudi Pavšič

omizij med Slovenijo in Deželo Furlanijo Julijsko krajino, posebno na področju medijskega povezovanja in skupnega gospodarskega načrtovanja.

SKGZ izraža zadovoljstvo, da je italijanski zunanjia minister zagotovil, da bodo resno obravnavana nekatera vprašanja, ki jih je minister Rupel iznesel na srečanju in ki zadevajo nekatera za manjšino pomembna področja, kot so šolstvo, uresničevanje zaščitnih norm, mediji in finančna pomoč. Glede samega sestanka pa je v vrstah naše narodnostne skupnosti vladalo pričakovanje, da bodo tudi manjšinska vprašanja postala vsebina ene od delovnih skupin, ki bodo nastale z namenom, da spremljajo problematike, ki so bile predmet rimske razgovorov. V bistvu gre za predlog, ki so ga predstavniki obeh manjšin izrekli ministru Ruplu na srečanjih v Ljubljani pred rimskim srečanjem in ki ga je slovenski minister predlagal italijanskemu kolegu, zaključuje svoje tiskovno sporočilo SKGZ.

FOTOUTRIP POLETJA '08
fotoutrip@primorski.it

Ko sonce zahaja, ga morje »požira«; tak je zaton na Pagu
Maruška Hrovatin

CELOVEC - Jesenski sejem od 13. do 21. 9.

Predstavlja se nad 600 razstavljavcev iz vse Evrope

CELOVEC/LJUBLJANA - Nad 600 domačih in inozemskih ponudnikov potrošnega blaga s področja trgovine, obrti, industrije in kmetijstva se bo od 13. do 21. septembra predstavila končnim potrošnikom in obrtniškim odjemalcem na letosnjem 75. jubilejnem jesenskem sejmu v Celovcu. Največjo jesensko sejemske prireditve na jugu Avstrije pa naj bi obiskalo do 100.000 obiskovalcev, med njimi tudi več tisoč iz sodne Slovenske in Furlanije-Julijanske krajine. To sta na včerajšnji tiskovni konferenci poudarila predsednik sejemske družbe Koroški sejmi/Kärntner Messen, Walter Dermuth, in poslovodja celovškega sejma Erich Hallegger.

Na letosnjem jubilejnem sejmu, ki je hkrati tudi največja gospodarska prireditve na Koroškem, je paleta sejemske ponudbe še posebej široka: gradnja in ogrevanje, sejem za iznajitelje, odlično in okusno, dom in

žival, sejem za mladino, modna jesen, komunikacija, doživetje bivanja, zabaviščni park, jubilejna nagradna igra, in še mnogo več. Razstavna površina znaša nad 90.000 kvadratnih metrov in je do zadnjega kotička oddana, sejem pa bo odprt dnevno od 10. do 19. ure, zabaviščni park pa od 11.00 do 02. ure zjutraj.

Predsednik sejemske družbe Walter Dermuth je na včerajšnji tiskovni konferenci posebej opozoril tudi na velik pomen celovških sejmov za alpsko-jadranški prostor na sploh. Dejal je, da ima družba svoja predstavnistva v Ljubljani, Vidmu in v Zagrebu, kar se pozna tudi pri načrtovanju števila razstavljavcev iz Slovenije, Italije in Hrvaške. Tako je bilo v letni bilanci 2007 od skupno 2545 razstavljavcev kar dobro deset odstotkov iz omenjenih treh držav. V vzponu pa je prav tako število obiskovalcev iz sosednje Slovenije in Furlanije-Julijanske krajine. (I.L.)

DEICHMANN OBUTEV

vsak model **19,90€**

* Velikost 36 - 41

* Velikost 36 - 41

Graceland STAR COLLECTION SUGABABES

OTVORITEV: v četrtek 11. septembra 2008

**Cesta 25. junija 1A
5000 Nova Gorica**

QLANDIA
Dežela nakupov

D
DEICHMANN

Ugodna obutev blagovnih znamk.
DEICHMANN
Največji prodajalec obutve v Evropi.

LJUBLJANA - Izredna seja državnega zbora v zvezi z afero Patria

Medsebojno obtoževanje o nabiranju volilnih točk

Stranke koalicije zavračajo obtožbe finske TV na račun Janše - Opozicija o politizaciji zadeve

LJUBLJANA - Včerajšnji izredna seja državnega zbora, ki je bila v celoti posvečena aferi v zvezi z nakupom Patrij, se je zavlekla pozno v noč. Za trditve finske televizije, ki je premiera Janeza Janša obtožila prejema podkupnine, ni nobenih dokazov, so si bili enotni poslanci koalicijskih strank SDS, NSi, SLS in DeSUS. Stranke opozicije obtožujejo politično motivirane afere in nabiranja volilnih točk. A tudi opozicija ne ostaja dolžna, saj enakega obtožja koalicijo, predvsem Janšovo SDS.

Predsednik vlade in SDS Janez Janša je še enkrat dejal, da "vlada in premierista odločila niti razpravljala o nakupu oklepnikov". "Preden je minister podpisal pogodbo, me je z njo seznanil. Na pogodbo nisem vplival," je dejal Janša in še enkrat zanikal, da bi poznal Walterja Wolfa. Janša je dejal, da je novica finske televizije o pokupovanju v poslu s Patrio spremnila tok dogodkov v Sloveniji. "Namesto, da se pogovarjam o tem, kako bolje živeti, se ukvarjam s tem, ali sem prejel podkupnino," je dejal. Ne morem dokazati, da sem nedolzen, ker niti ne vem, česa sem obtožen.

Janša tudi upa, da bodo protikorupcijsko klavzulo preučevali pravniki in ne filozofi. "Če bomo prekinili pogodbo in se nato dokaže, da do korupcije ni prišlo, se bomo soočili s tožbo. Lahko prekinemo pogodbo, toda tisti, ki boste to zahtevali, morate s svojim premoženjem pokriti stroške tožbe. In ne da bomo to plačevali z davkopljevalskim denarjem," je povedal Janša. "Naredimo uslužbo tej državi in zaključimo to zadevo," je zaključil Janša.

Sledil mu je minister za obrambo Karl Erjavec, ki je ponovil že znano stališče, da je posel s Patrio potekal transparentno.

Minister za notranje zadeve Dragutin Mate je povedal, da je notranja preiskava pokazala, da je pri neodgovorenem depeši avstrijskega Interpola lahko šlo za hudo malomarnost ali za naklepno dejanje. Na zamudo pri odgovoru slovenskega Interpola se je odzval tudi že generalni direktor policije Jože Romšek, ki pravi, da gre za "nedvomno ugotovljeno napako". Dodal je tudi, da bodo zaradi zamude ukrepali proti dvema osebam, ki bosta takoj umaknjeni z delovnih mest. Eden od dveh naj bi bil direktor slovenskega Interpola Dušan Kerin.

Mate je na izredni seji v DZ pojasnil, da je v pondeljek izvedel, da je o zadevah povezanih z depešo, lani spomladi vedel predsednik protikorupcijske komisije Drago Kos. Povedal je, da je Kos lanskopomlad klical direktorja urada za preprečevanje pranja denarja Andreja Plausteinerja. Kos pa naj bi, kot pravi minister, Plausteinerja spraševal o denarnih tokovih iz Lichtensteina in iz Avstrije ter o potencialnih sumih korupcije. Minister meni, da je zelo zanimivo, da v sistemu policije depeša ni šla nikamor, "nekdo drug pa je razpolagal z nekim konkurenčnimi podatki, kakšni zneski naj bi se kam nakazovali". Kot je še zatrdil, urad za preprečevanje pranja denarja za preverjanje kakršne koli transakcije doma in tujini potrebuje utemeljen sum in pisni predlog, tega pa po Matjejevo ni bilo. "Hitro pridemo do točke, da morda ni šlo za malomarnost," je dejal minister.

Na navedbe Mateja o tem, da je Kos kontaktiral Plausteinerja se je slednji že odzval. "V zvezi z navedbami ministra, ki naj bi imeli podlago v poročilu policije, ugotovljamo, da so neresnične, zlonamerne in da so bile v poročilu navedene brez kakršnekoli osnove. Kot še pravi, bodo preučili tudi, ali bodo ukrepali zoper osebe, ki so namerno in zavestno v poročilu policije navedeli lažne podatke in s tem zavedli tudi ministra.

Mate je zavrnil tudi očitke, naj bi zaviral preiskavo. Je pa ob tem dejal, da so ugotovili, da je Kos dokumente predjal finski policiji in jim razlagal "nekatera dejstva".

Opozicijske stranke LDS, SD in Zares so se na skupni novinarski konferenci strinjale, da je DZ neprimeren prostor za razpravljanje o aferi Patria, prav tako so prepričani, da predvolilni čas ni najbolj pri-

Arhivski posnetek z enega izmed zasedanj slovenskega državnega zbora

meren za take razprave. Miran Potrč je v imenu Socialnih demokratov (SD) povedal, da bi bilo treba sejo preložiti, saj je gradivo, na podlagi katerega bodo razpravljali, zastarelo. Predlagal je tudi prekinitev razprave, vse dokler ne bo seznam gradiva popolnejši. Jožef Školč iz stranke LDS je dejal, da predlagano gradivo ni zadostno, da bi lahko razpravljali o tako pomembni zadevi. Sašo Pečić iz Lipe je dejal, da na podlagi petih časopisnih člankov ne morejo dati prav ministrstvu za obrambo, tožilstvu in policiji. Po glasovanju je predlog opozicije, da se seja zaključi, padel.

Po napovedini naj bi včerajšnja izredna seja trajala skoraj 12 ur, državni zbor pa naj bi na koncu sprejel štiri sklepe. S prvim naj bi DZ ugotovil, da je ministrstvo za obrambo postopalo pravilno, ko je izvedlo mednarodni razpis za nakup osemkolesnih oklepnikov. Prav tako naj bi DZ izreklo podporo tožilstvu in policiji, da skladno s svojimi pooblastili in v sodelovanju z mednarodnimi institucijami nadaljujejo intenzivno preiskavo sumov o korupciji pri nabavi osemkolesnih oklepnikov in jo čim prej uspešno dokončajo. DZ naj bi sprejel še sklep, s katerim parlament ministrstvo za obrambo poziva, da v primeru prvega potrjenega suma korupcije nemudoma uporabi protikorupcijsko klavzulo in prekine dobavo oklepnih vozil 8X8 ter sklep, s katerim DZ vlado poziva, naj mu posreduje poročila o preiskavi, ki jih je zahtevala od policije in tožilstva.

Plinovod Južni tok, preko katerega naj bi letno šlo 30 milijard kubičnih metrov plina, je skupen projekt ruskega plinskega gainta Gazprom in italijanske družbe Eni, sestavlja pa naj bi ga dva kraka. Poleg kraške iz Rusije, pod Črnim morjem do Bolgarije, Srbije, Madžarske in Avstrije oz. Slo-

LJUBLJANA - OZP o plinovodu Južni tok Podpora podpisu sporazuma z Rusijo

LJUBLJANA - Odbor slovenskega državnega zbora za zunanje zadeve je včeraj podprt pobudo za sklenitev sporazuma z Rusijo o izgradnji plinovoda Južni tok čez slovensko ozemlje. Kot je po odboru povedal njegov predsednik Jožef Jerovšek, "je odbor podprt pobudo, da se pristopi k izdelavi sporazuma, kakor ga zahteva Rusija, ker tudi sami menimo, da bodo s tem na trden in transparenten način urejena razmerja, ki so povezana z izgradnjo tega plinovoda". Jerovšek je dodal, da je tak plinovod koristen tudi za Slovenijo.

O podrobnejšem sporazumu na odboru niso razpravljali, saj se po Jerovškovih besedah priprava sporazuma še začenja. "Mi smo sedaj dali vladni mandat za izdelavo tega sporazuma," je pojasnil predsednik odbora.

Plinovod Južni tok, preko katerega naj bi letno šlo 30 milijard kubičnih metrov plina, je skupen projekt ruskega plinskega gainta Gazprom in italijanske družbe Eni, sestavlja pa naj bi ga dva kraka. Poleg kraške iz Rusije, pod Črnim morjem do Bolgarije, Srbije, Madžarske in Avstrije oz. Slo-

venije v Italijo, naj bi v Italijo šel tudi krak, ki bi se iz Bolgarije razcepil v Grčijo in načrt pod Jadranskim morjem v južno Italijo.

Postavitev plinovoda, ki naj bi bila vredna približno 10 milijard evrov, po nekaterih ocenah pa tudi dvakrat toliko.

OZP je včeraj tudi podprt osnutek stališča za začasno zaprtje 30. poglavja (zunanji odnosi) v pristopnih pogajanjih Hrvatske z EU. Kot je pojasnil Jerovšek, gre pri poglavju 30 v pristopnih pogajanjih Hrvatske z EU za zahteve, ki jih mora Hrvatska izpolniti do tretjih držav, pri čemer je Hrvatska predložila akcijski načrt in izpolnila pogoje. "Zato se strinjam z začasnim zaprtjem tega poglavja," je povedal Jerovšek.

Po njegovih besedah gre pri tem poglavju predvsem za "trgovinske sporazume, za humanitarno pomoč, mednarodno razvojno pomoč". "V tem poglavju ni nobenih meddržavnih odnosov ali meje, tako da je stališče popolnoma jasno in odbor je z veliko večino sprejel to stališče," je še pojasnil Jerovšek.

Na finski televiziji Channel 4 danes pogovor z Janšo

LJUBLJANA - Finski novinar Kari Tervo je povedal, da bo danes ob 21. uri po finskem času na televiziji Channel 4 objavljen pogovor s slovenskim predsednikom vlade Janezom Janšo. Kot je pojasnil Tervo, se je za intervju z Janšo odločil, ker na programu MOT finske televizije YLE ni bil predstavljen njegov pogled na zadevo Patria. Ob tem je pojasnil, da so po odjadi na finski televiziji YLE vzpostavili stik z njegovo pisarno in tam so se s predlogom za pogovor strinjali. Vprašanji o programu YLE in o oddaji, predvajani 1. septembra, pa Tervo ni želel komentirati, saj, kot pravi, ni njegovo delo, da komentira programe drugih televizij. (STA)

Otroški bazar v Ljubljani

LJUBLJANA - Od jutri do nedelje, 14. septembra, bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal otroški bazar kot največja izobraževalno sejemska prireditev za otroke v Sloveniji. Na otroškem bazaru bodo sodelovali tudi predstavniki turistične ponudbe Krasa in Brkina, in sicer Turistično informativna centra Sežana in Štanjel ter Park Škocjanske Jame. Predstavili bodo obilo možnosti ogledov ter doživetij, ki jih kraško območje ponuja mlajšim obiskovalcem. Otroci bodo imeli možnost spoznati bisere podzemnega kraškega sveta, srednjeevški Štanjel, učne poti, tradicionalne obrti, kulinarične dobrote in druge naravne ter kulturne znamenitosti. Prireditev je namenjena otrokom do 15. leta starosti, njihovim staršem, stariim staršem, učiteljem in vzgojiteljem ter vsem, ki so kakorkoli povezani z otroki.

Sicer pa bo letoski otroški bazar obiskovalcem na enem mestu ponudil atraktivno razstavo, na kateri se bodo predstavili številni razstavljalci z različnih področij, poučne izobraževalne vsebine, vse skupaj pa bo popestril bogat kulturni program. Sejem je odprt vsak dan med 9. in 19. uro. (O.K.)

Mariborski kriminalisti zasegli za pol milijona evrov sadik konoplie

MARIBOR - Mariborski kriminalisti so minilo sredo zasegli 522 sadik konoplie, ki jih je neznan storilec gojil na koruznih poljih pri kraju Starošince. Kriminalisti so sadike, pri prodaji katerih bi neznanec na črnem trgu zaslužil okoli 530.000 evrov, poželi in posušili. Neznan storilec bi z žetvijo, ki so jo zasegli mariborski kriminalisti, pridobil 178 kilogramov posušene konoplige.

Mariborski kriminalisti nadaljujejo z zbiranjem obvestil o storilcih, sože zapisali v sporočilu za javnost.

CANKARJEV DOM - Predstavitev nove kulturne sezone

Glasbeni sladokusci bodo lahko uživali ob zvokih novega klavirja znamke Steinway

LJUBLJANA - Glasbeni sladokusci bodo v sezoni 2008/2009 v Cankarjevem domu (CD) lahko uživali ob zvokih novega klavirja znamke Steinway. Za glasbilo so, kot je na včerajšnji predstavitvi glasbila in nove sezone povedal generalni direktor CD Mitja Rotovnik, odšteli 130.000 evrov. Prva je na novega "steinwaya" zaigrala Dubravka Tomšič Srebotnjak.

Kot je dejala glasbenica, gre za veličasten trenutek, krst novega klavirja pa je, tako Tomšič-Srebotnjakova, za vsakega pianista velik dogodek, "saj gre za nov klavir, ki se bo sčasoma oblikoval". Vrhunska pianistica je glasbilo osebno izbrala v Hamburgu, širši javnosti pa ga bo prvič predstavila na koncertu za oranžni abonma 9. oktobra, je še povedal Rotovnik.

Simfonični program CD bo tudi v novi sezoni predstavljal večinski del programa resne glasbe. Zlati abonma bo ponudil šest koncertov, od tega bodo na treh nastopili neevropski orkestri - Bach Collegium Japan, komorni orkester Orpheus iz New Yorka in Pekinski simfonični orkester, kar je letošnja posebnost, je povedala vodja programa resne glasbe, opere in baleta v CD Ingrid Gortan. V okviru srebrnega abonmaja je izpostavila nastop gambista Jordija Savalla in violinistke Hillary Hahn. Med drugim je napovedala še nov projekt zborja Carmina Slovenica Rusalke - Pesmi med svetovi in gostovanje baleta iz Monte Carla s predstavo La

Belle (Lepotica).

Ljubitelji gledališča in sodobnega plesa si bodo v novi sezoni med drugim lahko ogledali Pekel - gostujučo predstavo Societas Raffaello Sanzio iz italijanske Cesene, spektakel o tangu Otango produkcije hiše Artemis iz Buenos Airesa in predstavo Operacija Orfej v izvedbi danskega gledališkega ansambla Hotel Pro Forma in Latvijskega radijskega zborja, je napovedano v programske knjižici CD.

Na področju dejavnosti je vodja razstavnega programa Nina Pirnat Spahič v novi sezoni napovedala tri večje projekte: razstavo slovenskega umetnika Karla Zelenka, 8. slovenski bienale ilustracije (SBI) in razstavo v okviru festivala mehiške kulture. Zelenko je poznan predvsem kot eden najuglednejših predstavnikov ljubljanske grafične šole, ilustrator in keramik, razstava v CD pa bo posvečena izključno njegovemu obsežnemu slikarskemu opusu. Biale slovenske ilustracije, ki je bil doslej usmerjen izrazito nacionalno, bo letos v spremljevalnem programu predstavljen nagrjenec Bienala ilustracije Bratislava (BIB), razstavo mehiške kulture pa posebej za Ljubljano pripravlja Nacionalni inštitut za antropologijo in zgodovino iz Ciudad de Méjico, ki je še povedala Pirnat-Spahičeva.

Na filmskem področju ostaja stalnica LIFFE, ki pa bo letos s 15 skrajšan na 12 dni. Število filmov bo osta-

lo enako kot prejšnja leta, le da bo program še bolj zgoščen, je povedal vodja filmskega programa Simon Popk. Novost je tudi, da bo nagrada slovenske izpostavbe organizacije Amnesty International za film na temo človekovih pravic letos podeljena v okviru mednarodnega festivala dokumentarnega filma. Med filmskimi cikli je Popk izpostavil italijanski politični film '68-08'.

Jazz festival Ljubljana bo letos obeležil pol stolnega obstoja. Jubilej bodo v CD proslavili, kot so ga preživeli: z jazzom ter z zanimivi in novimi glasbenimi imeni, ki zapisano v programske knjižice. V ciklu glasbe svetla velja omeniti nastop afriške pevke Rokie Traore, Zoran Predin pa bo tri desetletja glasbenega ustvarjanja obeležil s koncertnim trojčkom Tris za sorodne duše.

Najmlajšim bodo v osrednjem slovenskem hramu kulture v decembru ponudili sklop dogodkov pod naslovom Kraljestvo pravljic, njim pa je namenjen tudi abonma Gobec in godec, ki bo združil šest glasbenopopoldnevov, medtem ko je dijakom namenjen Ta hud abonma, je povedala vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa Barbara Rogelj. Na področju literature je izpostavila cikel literarnih večerov Literarne identitete Evrope, pod naslovom Kresnik pred Kresnikom bodo potekali pogovori z velikimi finalisti za nagrado kresnik, med stanicami pa ostaja slovenski knjižni sejem. (STA)

ANALIZE - Po podatkih Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj za Italijo

Učiteljev je daleč preveč, njihove plače pa so prenizke

Daleč pod povprečjem OECD je tudi italijanska univerza in število diplomirancev

RIM - Šola je na tem koncu polejena ena od vročih tem razprave, ki se je včeraj obogatila s podatki Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) iz njenega iz letnega poročila o izobraževanju. Glavna ugotovitev, ki zadeva Italijo, se v poročilu nanaša na (pre)veliko število učiteljev v drugostopenjskih šolah in na njihove (pre)nizke plače, medtem ko se italijanskih univerz se naprej držijo njihove »zgodovinske« hibe: izredno visoka stopnja opuščanja študija (po višini te stopnje je Italija na prvem mestu med 30 državami članicami OECD) in zelo nizek indeks porabe na univerzitetnega študenta, ki znaša komaj četrtnino povprečja držav OECD.

»Na področju drugostopenjskega šolanja Italija porabi veliko denarja. Plačuje namreč veliko docentov, ki pa jim daje zelo nizke plače,« je povedal Andreas Schleicher, odgovorni za raziskovanje izobraževanja pri OECD. Vendar pa poraba po njegovih besedah ni največji problem Italije, kajti država vlagava v prvostopenjsko šolo več kot je povprečje OECD (6835 dolarjev na učenca, medtem ko znaša povprečje 6252 dolarjev), pri vlaganjih v drugostopenjsko šolo pa je tik pod povprečjem (7648 proti 7804 dolarjev). Resnični problem Italije pa je to, kako se ta denar porablja, opozarja Schleicher: »Ravno nasprotno od tega, kar na primer počne država, kot je Južna Koreja, kjer imajo manj docentov, a z višjimi plačami.«

Popolnoma drugačen je položaj pri univerzi, kjer znaša povprečna poraba v državah OECD 11.512 dolarjev na študenta, v Italiji pa zgolj 8.026 dolarjev. Univerzitetno diplomo ima v Italiji danes je 19 odstotkov državljanov, starši od 25 do 34 let, medtem ko znaša ta delež v državah OECD v povprečju 33 odstotkov. Od leta 200 do 2006 se je sicer odstotek novih diplomirancev zvišal od 17 na 39, kar pa je učinek leta 2002 uvedene triletne univerzitetne diplome.

Potem ko so sindikati pilotov v ponedeljek zapustili pogajalsko mizo z družbo CAI na ministrstvu za delo, je zdaj na potezi vlada. Minister za welfare Maurizio Sacconi je prepričan v uspešnost vladnega posredovanja in je celo napovedal, da bodo pogajanja končana v teknu jutrišnjega dne. Zadeve se premikajo tudi v Bruslju, kjer je evropski komisar za transport Tajani na zaslišanju v pristojni komisiji Francija (8,5%) in Avstralija (6,3%).

ALITALIA - Potrditev Air France KLM Pripravljeni prevzeti manjšinski lastniški delež

RIM - Prvi mož letalske družbe Air France KLM Jean Cyril Spinetta je včeraj potrdil zanimanje za odkup manjšinskega lastniškega deleža v novi Alitalii, vendar pod pogojem, da bo naložba donosna. Zanikal pa je, da bi obstajal dogovor o morebitnem poznejšem prevzemu kontrole nad italijansko letalsko družbo, kot so v prejšnjih dneh nakazovali nekateri italijanski časopisi.

Potem ko so sindikati pilotov v ponedeljek zapustili pogajalsko mizo z družbo CAI na ministrstvu za delo, je zdaj na potezi vlada. Minister za welfare Maurizio Sacconi je prepričan v uspešnost vladnega posredovanja in je celo napovedal, da bodo pogajanja končana v teknu jutrišnjega dne. Zadeve se premikajo tudi v Bruslju, kjer je evropski komisar za transport Tajani na zaslišanju v pristojni komisiji Francija (8,5%) in Avstralija (6,3%).

Evropskega parlamenta pozval vse strani, naj spoštujejo evropska določila pri projektu Fenice, pri njegovem izvajanju in pri industrijskem načrtu nove letalske družbe. Tajani je že danes ob 11. uri napovedal sestanek med predstavniki ministrstev, ki jih zadeva načrt Alitalie, in tehnički Evropske komisije, ki bodo skupaj preverili tehnične vidike zakonskega odloka, ki spreminja zakon Marzano. Tajani je tudi pozval italijansko vlado, naj spoštuje določila EU, še posebno pri izvajanju odloka, in zagotovil, da nima nobenega namena povzročiti stečaja Alitalie in Olimpic Airwaysa (grška letalska družba, ki se spopada s podobnimi problemi kot italijansko). Komisarjev linija je v obeh primerih enaka, ne pozitivna ne negativna, ampak le v duhu spoštovanja evropskih norm, je še zagotovil Tajani.

EU - Skupina nevladnih organizacij pozvala Evropsko komisijo

Bruselj naj pojasni svoje stališče o politiki Berlusconijeve vlade do Romov

BRUSELJ - Skupina nevladnih organizacij je včeraj pozvala Evropsko komisijo, naj javno pojasni svoje stališče glede politike vlade Silvia Berlusconija do Romov. Evropska komisija je minuli teden podprla sporne italijanske načrte za jemanje prstnih odtisov Romom, kar je po mnenju nevladnih organizacij "nevaren signal".

"Evropska komisija mora pojasniti svoje stališče do nedavnih načrtov italijanske vlade v povezavi z Romi," poziva koalicija evropskih nevladnih organizacij (ERPC), ki se ukvarjajo s človekovimi pravicami, še posebej s pravicami Romov, med katerimi sta tudi Amnesty International in Evropska mreža proti rasizmu. "Glede na to, da se komisija pripravlja na to, da bo gostila vrh, na katerem naj bi bilo govora o Romih v Evropi, je ključno, da ni nikakršnega dvoma o tem, kakšno je njeno stališče do temeljnih pravic Romov v Evropi," je poudarila koalicija nevladnih organizacij. O tem vrhu se sicer govorí že nekaj časa, vendar še ni jasno, kdaj in kje naj bi bil.

Koalicija je zaskrbljena zaradi ko-

EVROPSKI KOMISAR
JACQUES BARROT

mentarjev tiskovnega predstavnika komisarja za pravosodje, svobodo in varnost Jacquesa Barrota konec minulega tedna v Bruslju in kritično opozarja, da je bil to tudi edini javni odziv Evropske komisije na načrte italijanske vlade.

Evropska komisija je minuli teden podprla sporne načrte Italije za jemanje prstnih odtisov Romom, potem ko naj bi Berlusconijeva vlada privolila v njihovo prilagoditev pravilom EU. Barroto tiskovni predstavnik je ob tem poudaril, da je dobro sodelovanje med komisijo in italijansko vlado omogočilo spremembo "vseh

spornih mer ali ukrepov". Italijanski načrti namreč po njegovih besedah ne vsebujejo "navodil, ukazov ali pravil, ki bi omogočali zbiranje podatkov na podlagi etnične ali verske pripadnosti". Jemanje prstnih odtisov naj ne bi potekalo sistematično, temveč le takrat, ko ne bo nobene druge možnosti, pri mladoletnikih takrat, ko identifikacija ni možna na podlagi nobenih drugih dokumentov.

Italijanska vlada je Bruselj prepričala tudi s pojasnili, da je načrte odobril italijanski varuh osebnih podatkov in da bodo oblasti pri njihovem izvajanju sodelovale s Skladom ZN za otroke (Unicef) in Rdečim križem.

"Koalicijo skrbi, da je takšen pristop nevaren signal zlasti v Italiji, kjer sta protiromski diskurz in ukrepanje že dosegla nesprejemljivo raven," poudarjajo nevladne organizacije v včerajšnjem sporocilu za javnost. "Ta realnost se ne izraža v sedanjem komisijinem stališču, po katerem je takšen popis romske skupnosti sprejemljiv kot skrajna rešitev - čeprav je popis izveden na podlagi etnične pripadnosti, kar

je nedvomno diskriminacija," opozarja koalicija.

"V imenu preglednosti je v komisijinem interesu, da zagotovi ustrezna pojasnila o svojih sklepih in dostop do vseh dokumentov," so pozvali v ERPC. Koalicija tako od komisije zahteva, da javno predstavi poročilo in razlage, na katerih temelji njena ocena, ter pojasni, ali je njen odziv minuli teden "zelena luč" za uveljavitev načrtovanih ukrepov.

Desnosredinska Berlusconijeva vlada je sprožila veliko kritik v Evropi, ko je junija v okviru prizadevanj za zmanjšanje kriminala predlagala jemanje prstnih odtisov Romom, tudi otrokom. S tem naj bi pridobil zanesljivejše podatke o njihovem številu, šolanju in pogojih za življenje. Evropska komisija je od Rima zahtevala pojasnila, zato jih je italijanska vlada na začetku avgusta poslala poročilo o sprejetih ukrepih v romskih naseljih v Italiji ter besedila treh zakonskih predlogov, ki se nanašajo na status beguncev, ponovno združevanje družin priseljencev in prost pretok oseb v EU. (STA)

EVRO

1,4144 \$

-0,49

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

9. septembra 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	9.9.	8.9.
ameriški dolar	1,4244	1,4214
japonski jen	152,90	154,42
kitaški juan	9,6718	9,7271
ruski rubel	36,1315	36,168
danska krona	7,4569	7,4568
britanski funt	0,8030	0,8072
švedska krona	9,4684	9,4951
norveška krona	8,033	7,9975
češka koruna	24,768	24,938
švicarski frank	1,5995	1,6052
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	239,23	241,10
poljski zlot	3,4515	3,4720
kanadski dolar	1,5030	1,5091
avstralski dolar	1,7387	1,7346
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,5835	3,5908
slovaška korona	30,265	30,290
litovski litas	3,4528	3,4528
latviški lats	0,7040	0,7039
brazilski real	2,4591	2,4199
islandska korona	127,29	123,98
turška lira	1,7298	1,7359
hrvaška kuna	7,1332	7,1360

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

9. septembra 2008

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	2,48875	2,81813	3,09688	3,16625
LIBOR (EUR)	4,5125	4,955	5,16875	5,33125
LIBOR (CHF)	2,25	2,73167	2,875	3,15583
EURIBOR (EUR)	4,515	4,958	5,174	5,337

ZLATO

(99,99 %) za kg

17.681,56 € -583,38

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

9. septembra 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	28,63	-1,38
INTEREUROPA	22,23	-3,35
KRKA	87,99	-0,78
LUKA KOPER	51,02	-2,50
MERCATOR	216,48	-1,31
PETROL	483,99	-2,32
TELEKOM SLOVENIJE	226,53	-1,39

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

AERODROM LJUBLJANA

72,73 -2,39

DELO PRODAJA

- -5,38

ETOL

176,00 -

ISKRA AVTOELEKTRIKA

- -

ISTRABENZ

70,96 -2,12

NOVA KRE. BANKA MARIBOR

22,95 -0,43

MLINOTEST

- -

KOMPAS MTS

- -

NIKA

- -

PIVOVARNA LAŠKO

69,04 -0,63

POZAVAROVALNICA SAVA

27,00 -1,46

PROBANKA

VINOGRADNIŠTVO - Pri Parovelu se je trgatev začela v ponedeljek

V Bregu so prvi trgači že na delu v vinogradih

Za zdaj na vrsti vitovska in malvazija - Moderna trgatev: v kleti se grozdja niti ne dotaknejo

Levo priklica z grozjem, spodaj prehod iz priklice v pečjalnik

KROMA

Medtem ko bodo kraški vinogradnički čakali še teden ali dva, so se v Bregu prve trgateve že začele. Nekateri manjši proizvajalci so se lotili trganja že prejšnji konec tedna, kot prvi večji vinogradnik pa je v ponedeljek začel z delom Euro Parovel iz Mačkovlja, čigar klet stoji pred občinskim gledališčem Franceta Prešerna v Boljuncu. Letos poteka tretja trgatev, odkar razpolaga Parovel z veliko boljško stavbo.

V ponedeljek se je desetčanska ekipa trgačev ukvarjala z vitovsko, včeraj pa še z malvazijo, medtem ko bo treba za refošk počakati še kakih 20 dni. Trgatev se bo ta teden nadaljevala, in sicer v vinogradih za Boljuncem ter med Dolino in Mačkovljami. Euro Parovel pravi, da je letošnji pridelek zelo dober, kar so potrdile meritve. V ponedeljek je moštvo vstopalo 19 stopinj sladkorja po Babovi lestvici in kisilno v višini 6,5 do 7 gramov na liter. »Grozde je zdravo, sploh ni gnilo, ker je bilo vreme v zadnjem času suho,« pravi Parovel. Po njegovih ocenah že šest let ni bilo tako dobrega razmerja med grozjem in moštom. »Navadno sem s sto kilogrami grozja proizvedel 45 do 50 litrov mošta, letos pa bo to razmerje znašalo 70 litrov.« Kaj pa peronospora, nočna mora vinogradnikov? »Slišal sem, da so imeli na Krasu veliko težav. Jaz jih nisem imel, sem pa veliko škropil. Kdor tega ni storil, je tudi tu v Bregu izgubil ves pridelek, tako da sedaj nima kaj trgati.« Parovel proizvaja od 800 do 1000 hektolitrov vina.

Po tradicionalnem trganju poteka postopek v boljški kleti povsem samodejno. Z uporabo modernih naprav se vinar v bistvu ne dotakne grozja. Slednje gre s priklice direktno v pečjalnik - napravo, ki odstranjuje pečje. Grozdne jagode nadaljujejo svojo pot skozi cev, ki pelje v cevast hladilnik (s temperaturo 13 stopinj), nato pa naprej v jeklen sod in na stiskanje. To pa še ni vse. Mošt potuje na koncu skozi cevi iz pritičja v spodnje nadstropje, v jeklene sode, v katerih je prostora za 1400 hektolitrov vina. Refošk in specialiteta matos nonet počivata pa v hrastovih sodih v »cerkvici«, kot imenuje Parovel svojo drugo klet, ki leži 7 metrov pod zemljoi in 2,5 metra pod Glinščico.

Začel se je vsakoletni postopek. Na vrsto bodo prišle vse ostale trgatev, žlahtna tekočina bo v oktobru počivala v sodih, na Martinovo pa bomo pokušali novo vino. (af)

Z ANALIZO DNK Aretirali tatu, ki je kradel pri Acegasu

V ponedeljek popoldne se je končala preiskava o tativni na sedežu pogrebne družbe podjetja AcegasAps, do katere je prišlo med 22. in 25. marcem letos. Karabinjerji pokrajinskega poveljstva so v sodelovanju z miljskimi kolegi prišli na sled 43-letnemu Sergiu Capriatu in ga aretilali. Do marčevske tativne je prišlo na sedežu podjetja v Istrski ulici 194: tat je vломil v stavbo po oknu, iz neke omare pa je odnesel blagajno z 18 tisoč evri v gotovini in čekih.

V preiskavi, ki jo je vodila javna tožilka Cristina Bacer, so sodelovali forenziki. Slednji so na okenskih razbitinah odkrili manjšo sled krvi in jo poslali strokovnjakom znanstvenega oddelka RIS iz Parme. Medtem so preiskovalci osredotocili svojo pozornost na nekatere osumljence, izid analiz DNK pa je pokazal, da je tativno zareglil Capriati. Pospremili so ga v koronejski zapor.

Noseča tatica

V Ul. Catullo je lastnik nekega stanovanja zasačil Romki med krajo. 18-letna in mladoletna tatica sta odklenili vrata s telefonsko kartico, ob pogledu na stanovalca ga je 18-letnica, ki je noseča, porinila dol po stopnicah, pri čemer se je lažje poškodovala. Nosečnico so aretilali policisti.

Aretirali Slovenca

Policisti so v ponedeljek odvedli v zapor 51-letnega slovenskega državljanega, ki je ob pogledu na njihove uniforme naglo odhalil izpred cerkve Roženovske matere božje. Prijeli so ga, med pregledom pa so ugotovili, da jim je posredoval lažno istovetnost. Slovenec nima stalnega bivališča in pogosto uporablja lažna imena, za sabo pa ima vrsto kaznivih dejanj. Odgovoren naj bi bil za razne kraje v cerkvah.

OBČINE - Oktobra Skupščina Anci prvič v Trstu

Kar sedem ministrov je najačljivih na 25. skupščini združenja italijanskih občin Anci, ki bo konec oktobra prvič v Trstu. Zasedanja se bo udeležilo več kot 1.500 županov oz. lokalnih upraviteljev, ki jih bodo namestili v hotelih od Milj do Gradeča. Skupščina bo posvečena še zlasti problematiki subsidiarnosti, novemu odnosu med občani in institucijami in luči reform ter t.i. davčnemu federalizmu. Uvodni del skupščine bo vsekakor v Tržiču, kjer bodo župani prvič zasedali na krovu ladje Ruby Princess, medtem ko bodo razprave v ostalih dneh v obnovljenih prostorih nekdanjega skladišča na četrtem pomolu v starem pristanišču.

Skupščina združenja Anci bo od 22. do 25. oktobra in sta jo predstavila včeraj na županstvu župan Roberto Dipiazza ter deželnji predsednik Ancija in tržški župan Gianfranco Pizzolitto ob udeležbi nekaterih občinskih svetnikov. Če je Dipiazza povedal, da bo to izredna priložnost za promocijo mesta, je Pizzolitto poudaril, da je po padcu menjе prav prirediti skupščino in deželi FJK oz. v Trstu, ki sta bila v preteklosti vselej na robu dogajanja. Kar so občinam odvzeli z ukinitvijo davka na nepremičnine Ici, pa morajo na nek način povrniti, je še naglasil Pizzolitto. Občine so bile zaradi tega ob 1,3 milijarde evrov in težko je razumeti, kako lahko še naprej nudijo nujne storitve. Ne zahtevamo povratka nazaj, a treba je dobiti rešitev, pravi Pizzolitto.

Na skupščini naj bi posegli, kot rečeno, mnogi ministri. Prvi dan je napovedan minister za odnose s parlamentom Raffaele Fito, naslednji dan pa ministri za finance Giulio Tremonti, za birokratiko poenostavljanje Roberto Calderoli in za notranje zadeve Roberto Maroni, pa tudi predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini. Tretji dan naj bi govorili ministri za delo Maurizio Sacconi, za infrastrukturo Altero Matteoli in za gospodarski razvoj Claudio Scajola.

ZGONIK - Od petka do nedelje od 17.30 dalje

Prvi praznik Demokratične levice

Ob kioskih in glasbeni zabavi bo vsak večer tudi razprava o aktualnih temah, od perspektiv za razvoj Trsta do svobode tiska

V Zgoniku bo prvi praznik Demokratične levice

KROMA

Deželna Demokratična levična bo po poldrugu letu od ustanovitve ta konec teden priredila prvi praznik. Prireditev bo v Zgoniku od petka do nedelje, na tej pa bo ob običajnih dobro založenih kioskih in glasbeni zabavi vsak večer tudi razprava o aktualnih temah.

Praznik so predstavili včeraj na sedežu deželnega sveta deželnih svetnikov DL Stefano Pustetto ter pokrajinske koordinatorje DL za Tržaško Emanuele Zaia in za Gorško Ennio Pironi. Kioske bodo od petka do nedelje odprli vsak dan ob 17.30, informativne točke pa bodo odprli tudi Vzpi-Anpi, Legambiente, ARCI in humanistično gibanje. Poleg tega bo specifičen kiosk odprt furlanska DL, ki bo ponujala tipične proizvode iz Čedad in okolice, od gubane do sirov in vin. Glasba se bo začela ob 20.30, še prej pa bo vsak dan, kot rečeno, okrog 19. ure javna razprava. V petek bodo lokalni politiki in sindikalisti govorili o perspektivah za gospodarski in družbeni razvoj Trsta, medtem ko bo v soboto v ospredju potreba po ustanovitvi enotne italijanske levice, ki bo znala nudit konkretno alternativo desni sredini. Posegel bo tudi Massimo Mezzetti v imenu državne koordinacije LD. V nedeljo bo razprava posvečena svobodi tiska in sploh informacije s posebnim poudarkom na vladnih klestenjih v založniškem sektorju. (ag)

GRETA - Drevo padlo z vrta otroškega vrtca Sorelle Agazzi

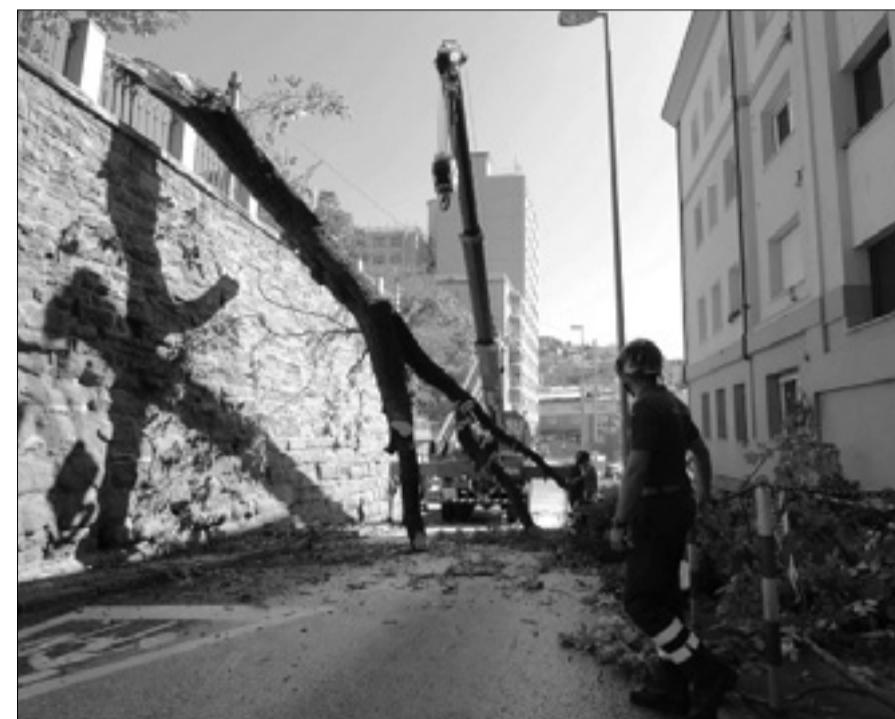
Divji kostanj zgrmel na cesto Po naključju škode ni bilo

Salita di Gretta je bila šest ur zaprta za promet - Gasilci pregledali tudi ostala drevesa

Na vrtu otroškega vrtca Sorelle Agazzi se je včeraj dopoldne nenadoma prelomil večji divji kostanj, ki je zgrmel na spodnji del ceste Salita di Gretta. Čisto slučajno se v tistem trenutku na tem delu ceste, kjer se cestički krepko zoži, nihče ni sprehajal, pa tudi vozil ni bilo. Kmalu so bili na kraju tržaški mestni redarji, ki so cesto zaprli. Škode torej ni bilo, lahko pa bi prišlo do res hude nesreče, kakršna se je npr. pripetila v soboto pri Štivanu, ko je drevo oplazilo motorista. Divji kostanj je po tistem ogrožal tudi otroke iz vrtca, ki pa so včeraj radovedno opazovali gasilce in redarje na delu.

Gasilci so prispevali s petimi vozili, poleg redarjev pa je poseglo še osebje podjetja AcegasAps. Salita di Gretta je bila zaprta za promet nič manj kot šest ur, in sicer od 11. do 17. ure. Gasilci so z žerjavom premaknili divji kostanj in ga požagali na kose, pri čemer pa je cestički preplavilo žaganje. Slednje so morali nato pomesti, ob tem pa so pregledati vrt, od koder je padlo drevo. Drugo polovico kostanja so izruli in prav tako požagali, nato so obrezali še nekaj dreves.

Cestna zapora na pomembni mestni prometnici, ki povezuje Videmsko ulico in Furlansko cesto oz. Rojan in Greto, je voznikom povzročala preglavice. Mestni redarji so preusmerjali vozila in Rojan in Barkovlje, ena patrulja se je med drugim postavila na križišče med Ul. Boveto in Miramarskim drevoredom.

Drevo so gasilci odstranili z žerjavom

KROMA

Smrtna erotična igra: tržaški glasbenik v ječi

V kraju Passo Segni, na podeželju bližu Bologne, je 31-letni Tržačan Andrea Costanzo v ponedeljek popoldne umrl v res nenavadnih okoliščinah. Na vrtu odmaknjene kmečke hiše, v kateri stoji 35-letni tržaški glasbenik Michele Tropper, je potekala erotična igra z verigo in lisicami, s t.i. tehniko »bondage«, izkušnja pa je bila za gosta usodna.

Tropper je poklical karabinjerje, ki so se znašli pred truplom mlade osebe z majčko in minikrilcem. Na rokah in nogah je imela lisice, njen vrat pa je bil z verigo priklenjen k drevesu. Zatem so ugotovili, da ne gre za dekle. Andrea Costanzo, ki uporabljal ime Alice, se je po Tropperjevih navedbah imel za hermafrodita, v kratkem pa bi z operacijo postal ženska. Pokojniki so preiskovalci dejali, da je tržaško sodišče že izdalo dovoljenje za spremembo spola. Umrl naj bi zaradi zadušitve, njegov priatelj, Michele Tropper, pa je po dolgem zasiševanju ob 4. uri zjutraj priznal, da je med erotično igro petkrat stisnil verigo okoli Costanzovega vratu. Pomanjkanje kisika povzroča vzburenje, šla sta pa korak predaleč. Sprva je Tropper govoril, da je prišlo do samomora: Costanzu je baje položil v roko ključ lisic. Aretirali so ga zaradi nepremišljenega umora. Za časa tragedije je bil v hiši, ki leži sredi njiv in dreves, Tropperjev oče, invalid. S sinom živita v najemu. Tropper in Costanzo sta se spoznala v spletni klepetalnici. Prvi, v krogih tržaške rock in metal glasbe poznano ime, je v preteklosti kot tehnik sodeloval z raznimi tržaškimi radijskimi postajami, igral pa je pri raznih skupinah. Oboževalec glasbe se je pred dvema letoma preselil v Emilijo-Romagno, pred meseci pa je iskal koga, ki bi oblikoval platnico zgoščenke. »Mike« Tropper (tako ga poznajo glasbeniki) pripravlja CD ambicioznega projekta Aphasia, pri katerem sodelujejo njegov priatelji Alex Falcone in mnogi glasbeniki (med njimi tudi bivši član Europe Kee Marcello in saksofonist James Thompson, ki je igral z Zucchettom, Cockerjem in Contejem). Andrea-Alice se je predstavil kot 19-letna grafičarka (zaradi tega so časopisi včeraj poročali o 19-letni žrtvi), v naslednjih tednih pa sta se približe spoznala. Tropper trdi, da spolni odnosov nista imela, Costanzo pa naj bi ga vpeljal v »bondage«. V Tropperjevem avtu so bile revije na to temo, glasbenik pa pravi, da mu jih je podaril pokojnik. Te in druge podrobnosti bo preverjalo sodstvo.

GROČANA - Tradicionalna pobuda

Uspel Septembrski praznik

V organizaciji SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga v sodelovanju z občinama Dolina in Hrpelje-Kozina ter s podporo ZKB

V Gročani se je prejšnji konec tedna uspešno iztekel Septembrski vaški praznik v priredbi SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga v sodelovanju z občinama Dolina in Hrpelje-Kozina ter s podporo Zadružne kraške banke. Prireditev se je začela v petek, 6. septembra, ko so za zabavo poskrbeli najprej člani mlajše rock skupine Grinders, nato pa še glasbeniki skupine Blek panthers. V soboto, 6. septembra in v nedeljo, 7. septembra, se je praznik nadaljeval s tradicionalno ponudbo kraških dobrobit in sejemom kmetijskih pridelkov. V večernih urah so obiskovalci zaplesali ob zvokih ansamblom Tramontana in Kraški kvintet.

Letošnja izvedba Septembrskega vaškega praznika je potekala v okviru pobude Odprta meja v novem času, o kateri sta v sklopu nedeljskega kulturnega programa spregovorila županija občine Dolina Fulvia Premolin in župan občine Hrpelje-Kozina Zvonko Benčić-Midre. Vaški praznik so člani SKD Krasno polje izrabili tudi za predstavitev novejše publikacije Po sledih tradicionalne kulture. Knjiga je rezultat projekta Vaška skupnost, ki ga je društvo izpeljalo v sodelovanju s Socialno službo za območje Milj in Doline v okviru Področnega načrta za območje občin Milje in Dolina 2006-2008. Namens projekta Vaška skupnost je bil zbrati spomine vaščanov in jih prenesi na mlajše rodove, zato so konec junija in začetek julija letos vaški otroci dva tedna obiskovali vaščane Gročane, Peska in Drage ter jih spraševali o zgodovini teh vasi, starih običajih, poklicih, orodjih in načinu življenja. Zbrano gradivo in pričevanja so predstavljena v omenjeni publikaciji in so bila obenem na ogled v srejnski hiši. Prisrčen glasbeni in plesni dogodek so nadalje pripravili člani Folklorne skupine in Skupine ljudskih pevk KD Mandrač iz Kopra, ki so se predstavili s spletom tržaških in istriskih plesov.

Omenimo naj še, da je v soboto bila obiskovalcem na razpolago tudi informativna točka Pokrajine Trst o akciji za varčevanje z vodo in zmanjševanje odpadkov, kjer so razdeljevali gradivo in ozaveščali prisotne o koristnejših načinih upravljanja z vodo.

Prireditelji Septembrskega vaškega praznika se zahvaljujejo vsem obiskovalcem za številno udeležbo in vabijo na ponovno srečanje naslednje leto. (Za)

Organizatorji so pripravili tudi kulturni program, na prodaj pa so bili tipični proizvodi

KROMA

NZ: 880 podpisov proti nomadskemu kampu

Rajonski svetnik Nacionalnega zavodništva v rajonu Čarbola, Škedeni, Sv. Sobota in Naselje Sv. Sergija Vittorio Aloisi je predal tržaškemu podžupanu Parisu Lippiju (NZ) peticijo, s katero je več kot 880 prebivalcev Rovt in bližnjih krajev izreklo svoje nasprotovanje rezidenčnemu nomadskemu naselju na območju nekdajne smodnišnice pod Katinaro.

Med srečanjem, ki se ga je udeležil tudi deželni svetnik NZ Piero Tononi, je Lippi poudaril, da njegova stranka odločno nasprotuje gradnji nomadskega naselja na tistem območju. »Ne gre za rasistično odločitev, temveč za dolžnostno spoštovanje zakonov in pravil, ki morajo veljati za vse državljanje. Saj ni mogoče nagraditi nezakonitost v skledo tistih, ki čakajo na vstop v sezname za ljudsko stanovanje, ali pa tistih, ki se leta žrtvujejo za nakup zemljišča, kjer naj bi prebivali,« je podčrtal Lippi. Dodal je, da je »župan seznanjen z našim stališčem, ki ga bomo še nadalje odločno podpirali.«

»Pozabil« pa je povedati, da mora občina, ki je glavno mesto pokrajine, po veljavnih predpisih urediti nomadski kamp, in da Sinti, ki bi se morali iz Ul. Pietraferrata preseliti v novo naselje, niso »nezakoniti«, temveč povsem zakoniti...

ZBOROVSKI FESTIVAL ALEP ADRIA - Tržaški del

Med slovenskimi tudi tržaški mladinski zbor

Slovensko pevsko tradicijo je kvalitetno zastopal Mešani mladinski pevski zbor Trst

V petek ob 21. uri je zborovsko petje povezovalo na stotine ljudi v vseh pokrajinih naše dežele in Venetu. Vistem trenutku se je pevski večer pričel na desetih različnih prizoriščih, ko je 24 zborov zapelo v okviru zborovskega festivala Alpe Adria. Ob tehtni vlogi slovenske pevske tradicije se naša dežela splošno lahko ponaša z živo zborovsko dejavnostjo in deželno zborovsko združenje USCI je na prvem mestu na državni lestvici zaradi vzornega opravljanja svojega poslanstva. Med mnogimi, vsakoletnimi pobudami, ki jih združenje prireja za spodbujanje in ovrednotenje zborovske kulture, je mednarodni teden zborovskega petja Alpe Adria, ki se odvija pod okriljem državnega združenja Feniarco. Od 31. avgusta do nedelje, 7. septembra, so zbori vadili v tematskih delavnicah pod vodstvom svetovno priznanih strokovnjakov. Ob študiju v naselju GeTur, v Lignanu so zbori nastopili na skupnih koncertih petkovega festivala, v soboto pa so se združili na gala večeru, kjer je vsak lahko predstavil svojo specifiko kot tudi rezultate skupnega dela v posameznih atelijejih. Tako se je s slovesno noto zaključil pevski teden, ki se je konec avgusta pričel s koncertom vokalne skupine Cluster, ki je zaslovela po dobrem uspehu v televizijski oddaji »X-Factor«.

Zbori iz naše dežele so v lepem številu izkoristili priložnost udeležbe na zanimivem pevskem laboratoriju in med temi je bila Mlašja dekliska pevska skupina Vesela pomlad z Opčin, ki jo vodi Mira Fabjan. Mešani mladinski pevski zbor Trst pa se je udeležil spomladanskih izpopolnjevalnih pobud zvez USCI in Feniarco in je zato lahko prišel v izbor nastopajočih zborov petkovega festivala kot predstavnik Zveze slovenskih kulturnih društev na koncertu v Luteranski cerkvi v Trstu (zbor Vesela pomlad pa je istočasno pel v cerkvi Blaženega Odorica v Pordenonu). Med zbori, za katere se je intenzivna pevska dejavnost pričela že v tem pozno-povletnem obdobju, je tudi združeni sestav znanstvenega liceja Oberdan, ki združuje sedanje in biše dijake tržaške šole. Zbor, ki ga navdušeno vodi mlaši Stefano Klamer, je eden od najbolj dejavnih šolskih zborov in je že postal redni gost vseh mestnih zborovskih dogodkov. Želja zborovodje, da bi si pevci ustvarili čim širša zborovska obzorja, jih pogosto postavlja pred prezahtevne preizkušnje. Tudi tokrat so se simpatični pevci predstavili v raznolikim programom, ki je segal od bizantinskih spgov do modernih popevk.

Mladinski zbor Trst je nastopil kot »reprezentančni«, saj se je izkazal z z-

Mešani mladinski
pevski zbor Trst
med nastopom v
Luteranski cerkvi

KROMA

lo dobrim nastopom, na katerem je predstavil skladbe iz programa prejšnje pevske sezone. Na začetku sedmega leta delovanja je skupina tržaških višješolcev in univerzitetnih študentov začela nabirati sadove dela pod vodstvom Aleksandre Pertot. Od prvih, bolj zadržanih korakov, je zbor postal veliko zrelejši po kvaliteti izvajanja in samozavesti. Z ubranim zvokom in ekspresivnim izrazom so pevci zapeli izbor efektnih pesmi, ki so zaznamovale lansko sezono in med katerimi nekatere že prepoznavno zaznamujejo tudi njihove koncerte, kot so Baldassijeva Svet in četverica biserov iz opusa Adija Daneva.

Po dveh tržaških zborih se je večer zaključil s kančkom eksotike, saj je kot zadnja nastopila devetčlanska reprezentanca ruskega zbora Scherzo, ki je nastal v okviru konservatorija v Sankt Peterburgu na pobudo sedanje zborovodkinje Olge Zmiewskay. Po starosti zbor združuje tako petletne otroke kot dvajsetletno mladino, kar daje zvoku nehomogeno oznako, še posebno v tako maloštevilni zasedbi. Tudi izbira skladb ni bila najbolj posrečena, saj ni upoštevala zmogljivosti zasedbe s potpurijem ljudskih, črnskih duhovnih, umetnih skladb iz različnih obdobij in še priredo Gounodove solistične Ave Marie. Slovenska nota je obarvala še konec večera, ko je vse zbole zdržala izvedba mladostno razposajenega Jurijevanja.

(ROP)

V Barkovljah drevi Boris Kobal

Danes, 10. septembra, se bo v Barkovljah zaključil niz večerov »pod zvezdami«. Na igrišču barkovljanskega društva bo nastopil igralec Boris Kobal s satirično komedio »Kdo vam je pa to delu«. Veliko vstopnic je že prodanih, vendar so še na voljo gledalcem, ki si želijo smeha in dve ure dobre volje. Vreme je bilo letos poleti zelo ugodno za prireditve na prostem, zato so odborniki barkovljanskega društva nadvse veseli nad uspehom pobude. Za vse, ki se bodo podali danes na sedež barkovljanskega društva (Ul. Bonafata 6), naj povemo, da se začne predstava ob 20.30, predprodaja vstopnic je na tel štev. 338-7845845 ali eno uro pred začetkom večera.

VELIKI TRG - Tekmovanje za naziv »La ragazza d'Italia«

Lepa Nina v finalu

Po tržaški zmagi čaka 16-letno Nina Vodopivec iz Ricmanj finale v Kalabriji

V petek se je na tržaškem Velikem trgu odvijala glasbeno-plesna prireditev »Magica è la notte«, v sklopu katere je potekalo tudi deveto državno lepotno tekmovanje »La ragazza d'Italia«. Udeležilo se ga je devetnajst deklet, med katerimi je bila tudi šestnajstletna Nina Vodopivec iz Ricmanj, ki je po ocenah strokovne žirije osvojila prvo mesto, oziroma naziv »La ragazza d'Italia«.

Nina je dijakinja tretjega razreda jezikovnega liceja Franceta Prešerna, v prostem času igra odbojko pri športnem društvu Breg, pri ricmanjski godbi pa igra prečno flavto.

Letošnje poletje je bilo za leptico Ni no posebno uspešno, saj je osvojila več nagrad. Julija se je namreč udeležila lepotnega tekmovanja »Modela oggi« in dosegla 3. mesto, nato je na natečaju »Lady Trieste« osvojila častno 1. mesto, na barkovljanskem nagrajevanju za naziv »Miss Trieste 2008« pa ji je bilo dodeljeno 2. mesto.

S štirimi osvojenimi lentami odhaja Nina v Kalabrijo, kjer se v teh dneh začenja državni finale za naziv »La bella d'Italia«. Srečno, Nina!

LEPOTNO TEKMOVANJE - Pri nekdanji ribarnici

Najlepši Tržačan '08

Med 14 kandidati je žirija izbrala 19-letnega študenta Francesca Sforzo

V ponedeljek so na pomolu pri nekdanji ribarnici izbirali najlepšega Tržačana. Med štirinajstimi finalisti je žirija okronala devetnajstletnega univerzitetnega študenta: ime mu je Francesco Sforza, igra od-

DRUŠTVA

Pestra dejavnost SKD Vigred

Poletje in dopust gresta proti koncu, kmalu se bo začelo novo šolsko leto, tudi člani SKD Vigred so se v avgustu malo odpocili. V pondeljek pa so že odprli novo sezono v društvenih prostorih v Štalci v Šempolaju z gostovanjem dramskega odseka prosvetnega društva Štandrež. Slednje se je predstavilo z dvema prizoroma, in sicer Gremo v teater Stari gremi, igralca Majda Zavadlav in Božidar Tabaj pa sta s svojim nastopom navdušila številno občinstvo. Druga pobuda na programu v septembru je razstava miniatur kriškega umetnika Giuliana Košute. Obiskovalci razstave bodo lahko občudovali kriško cerkev sv. Roka, kriški spomenik padlim, tržaško stolnico sv. Justa, Kraško hišo v Repnu, repatabrsko cerkev, kriško občinsko pralnico, razna kraška ognjišča itd., vse v miniaturi obliki. Samo izvedba miniature Miramarskega gradu je npr. zahtevala 1.800 ur dela. Košuta je razstavljal svoje miniature že v raznih krajih. Na stejan Štalci pa so že na ogled tudi fotografije Miloša Zidariča. Slednji se je udeležil že mnogih skupinskih in samostojnih razstav na naši deželi in v Sloveniji, nekajkrat je svoje umetnine predstavil tudi v Šempolaju. Tokrat so na ogled fotografije na temo Kraške kantine. Razstava bo odprta do srede, 17. septembra, vsak dan od 16.30 do 18.30. Izjema bo zadnji dan, ko bo razstava odprta od 18.30 do 20.30. Ta teden so se začele tudi razne stalne društvene dejavnosti: včeraj je bila prva vaja mladinske glasbene skupine Vigred, katere mentor je Aljoša Saksida. Prva vaja otroške pevske skupine Vigred (za otroke, ki obiskujejo drugi in tretji letnik vrtca in osnovno šolo) pa bo v ponedeljek, 22. septembra, ob 16. uri. Po končani vaji bo tudi sestanek za starše. Otroška plesna skupina Vigred (za osnovnošolce), katere mentorica je Jelka Bogatec, bo začela z vadbo v četrtek, 25. septembra, ob 16. uri. V sredo, 17. septembra, bo v Šempolaju na prostoru pod vrtcem ob 20.30 gostovala gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu, ki se bo predstavila s komedioj Amor, Amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe. Režiser komedije je Sergej Verč.

bojko in nogomet, zaposlil pa bi se rad kot model ali bolničar. Nagrado mu je podelil lanski zmagovalec Christian Sardo, prisotna pa je bila tudi Gaia Della Venezia, zmagovalka naziva »La ragazza di Trieste 2008«.

BIL JE PRIZNAN ODVETNIK

Mitji Bitežniku v spomin

Zalostna vest nas ni iznenadila, saj smo vedeli, da je hudo bolan. In vendar nam je bilo pri srcu hudo, ko smo po slovenskem radiju slišali, da dr. Mitja Bitežnik ni več med nami.

Mitja Bitežnik se je rodil v Gorici 20. februarja 1924 v zelo znani goriški družini, saj je bil oče Josip velika osebnost med goriškimi rojaki. Mitja je osnovno šolo opravil v Gorici in Mariboru, kamor se je oče izselil v času fašističnega režima. Maturiral je na klasični gimnaziji v Ljubljani. Na univerzi v Bolzoni je po vojni doktoriral iz pravnih ved, se leta 1949 preselil v Trst, kjer je poučeval pravo in ekonomijo na Trgovski akademiji v Trstu. V Primorskem slovenskem biografskem leksikonu (2. snop, leta 1975) beremo, da je bil Mitja Bitežnik dve leti predsednik Akademskoga kluba v Gorici, potem tajnik in podpredsednik Slovenske krščansko-socialne zveze v Trstu in da je bil med soustanovitelji tednika Novi list, kateremu je bil duša bivši poslanec in znani politični delavec Engelbert Besednjak. Mitja Bitežnik je v Trstu odpril odvetniško pisarno, bil član in vrsto let tudi tajnik društva Pravnik v Trstu, po smrti dr. Franeta Tončiča bil tudi predsednik tega društva. Vse te gole podatke povzemam v glavnem po PSBL.

A ni moj namen tu, da bi navajal zgolj podatke iz življenja in dela pokojnega Mitja Bitežnika. Rad bi se pokojnika spomnil nekoliko v drugačni luči

Predvsem bi se Mitje Bitežnika rad spomnil kot prijatelja. V prijateljski družbi je Mitja bil rad, imel je izvrsten dar prisrčnega, slikovitega, tudi hudo-mušnega pripovedovanja. Tudi v poznejših letih, ko je pripovedoval o svojih spominah na mlaude dni, na dogodke, tudi vojne dogodke, je vselej znal najti sti kanček humorja, ki je nam vsem takoj potreben in je govoril tudi o žalostnih dogodkih in pripeljajih na tako izvireni in slikoviti način, da smo mu morali prisluhniti z vso zavzetostjo. Prijatelji smo imeli navado, da smo se po nedeljski maši zbirali v gostilni pri Maksu na Opčinah na kavi in njegovi besedi smo vselej pažljivo prisluhnili. Ta družica je bila zelo lepa, zelo zanimiva. Mnogih danes ni več med nami: mislim tu na Vinka Beličiča, na Lojzeta Berčeta, Vinka Suhadolca, Ivana Artača in Giulia Škerlavaja. Nekoliko mlajši smo njihovemu pripovedovanju prisluhnili z

Drago Štoka

izredno pozornostjo, saj je bila njihova beseda zanimiva, tehtna, občutena, globoka.

Mitja Bitežnika bi se rad tudi spomnil, kako sva se skoro dnevno srečevala po hodnikih in avlah tržaške sodnije, si vselej izmenjala dnevne informacije, komentirala kak dogodek v sodniški palači, vselej pa govorila v svojem maternem jeziku, kar ni bilo vedno nekaj samo po sebi umevnega v tej palači, na katero imamo Slovenci tudi kar nekaj gremih spominov.

Dr. Mitja Bitežnik je dočakal lepa in tudi »stara« leta, vendar je bil še kot osemdesetletnik izredno življenjski, vse skozi prevzet z optimizmom v sebi, ves predan slovenstvu, tudi kritičen, a nikdar razdiralen in posmehljiv do naše slovenske narodne stvarnosti. Svoji slovenski skupnosti je bil globoko predan od študentskih let, prek šolskih let, do časov odvetniškega poklica. Imel je izreden čut za socialno pravičnost, za ljubezen do svojega bližnjega, za obstoj in razvoj slovenstva v naših krajih.

Osebno bom pokojnega Mitja ohranil s hvaležnostjo v srcu za vse, kar je nam, ki smo ga pobliže poznali, dajal z vso iskrenostjo v srcu, s pretehtano besedo na ustih in z veliko vero v čase, ki so pred nami in ki jih je on znal vedno objektivno, realno in tudi optimistično ocenjevati.

Drago Štoka

Enolog Iztok Klenar bo drevi predaval na Opčinah

Kmečka zveza vabi svoje člane vinogradnike na predavanje o trgovitvi, predelavi grozdja in negi mošta, ki bo drevi ob 20. uri v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah. Predaval bo priznani enolog Iztok Klenar. Srečanje omogoča sodelovanje KZ z Zadružno kraško banko.

Obvestilo KZ kmetijskim podjetnikom

Kmečka zveza obvešča svoje člane o razpisu novega natečaja Trgovinske zbornice za dodelitev prispevkov kmetijskim gospodarstvom. Omenjena ustanova sporoča, da bo dodelila prispevke, v smislu »Ukrepna 121 - Posodabljanje kmetijskih gospodarstev« Deželnega načrta za podeželski razvoj 2007 – 2013. Rok za predstavitev prošenj se začne 15. septembra in zaključi 30. oktobra 2008. Trgovinska zbornica bo v prihodnjih dneh dala dodatna pojasnila v zvezi z vsebino razpisa in predstavitev prošenj, o katerih bo zveza nemudoma seznanila svoje člane.

Fotografski natečaj Olijke v Bregu do 19. septembra

Podaljšal se je rok za oddajo fotografij za natečaj Olijke v Bregu. Svoje posnetke lahko do 19. septembra oddate v vložišču dolinske občine (ufficio protocollo). Žirija bo izbrala najlepše fotografije za kalendar oljk 2009, med neizbranimi fotografijami pa bo druga komisija zbirala najbolj primerne za objavo v Jadranskem koledarju. Zamudniki, priložnost ni zamujena, ampak se je celo podvojila!

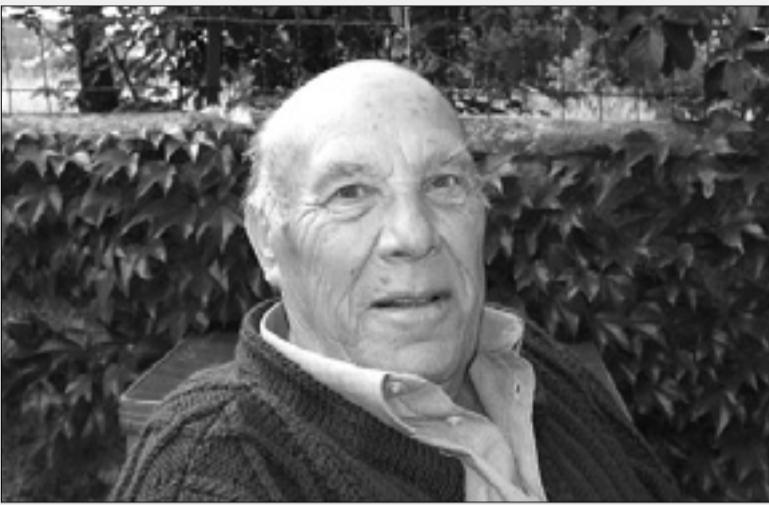
Jutri film World Trade Center

Jutri se bodo na vrtu Ljudskega doma Jure Canciani (Ul. Masaccio 24) spomnili atentatov, ki so 11. septembra 2001 pretresli svet. Kinematografski krožek Charlie Chaplin bo namreč predvajal film World Trade Center, ki ga je posnel ameriški režiser Oliver Stone. Pričetek ob 21. uri, ob slabem vremenu bo predvajanje v dvorani.

DEVINŠČINA - V 80. letu starosti

Odšel je Poldi Vatovac

Bil je partizan, aktivist, kulturni in politični delavec

Na dan, ko se je množica poklonila spominu bazoviških žrtev, je prenehalo biti plenitno srce Leopolda Vatovca, partizana, aktivista, pevca, kulturnega in družbeno-političnega delavca z Devinščine. Poldi, kot so ga poznavali širok po Krasu, je bil - vsi dokler mu je zdravje dopuščalo - redni udeleženec proslave v Bazovici, kot tudi drugih komemoracij in pripreditev v počastitev spomina padlih v narodnoosvobodilni borbi. Na Proseku je za mnoge tudi sam dal pobudo in pomagal pri organizaciji, zvest idealom, ki jih je bil že kot otrok všrkal od očeta Lazarja, antifašista iz Čežarjev pri Kopru, konfiniranca na otokih Vipava in Ventotene.

Poldi Vatovac je bil letnik '28. Iz generacije, ki sta jo v najstniških letih znamovali fašistično dvajsetletje in partizanstvo. V rodnih Čežarjih je opravil nekaj razredov osnovne šole, ker se je moral družini - pod fašistično prisiljo - preseliti v Grljan. Šolanje je nadaljeval v Barkovljah; ko je vojna zarožljala, je stopil v partizanske vrste, v 18. Bazovško brigado, s katero je sodeloval v bojih pri Štanjelu, dokler ga ni zdravje prisililo v vrtnitev domov, kjer je do osvoboditve deloval kot aktivist na terenu.

Po vojni je bil najprej mobiliziran v partizanski mornarici. Sledil je študij na Kmetijski šoli v Kopru. Računal je postati kmetijski strokovnjak, a mu ni bilo dano nadaljevati študija na višji kmetijski šoli v Mariboru, ker je bila družina v Grljanu potrebljana njegove pomoči.

Ljubezen do kmetijstva, do sad-

jarstva, do vinogradništva in kletarstva je bila vsekakor vidna na zgledni domačiji, ki jo je bil soustvaril z življensko družico Anico na Devinščini. Po vojni se je Poldi zaposlil v tržaškem pristanišču, skupaj z bratom Oskarjem, priznanim sindikalistom, ves prosti čas pa je - ob družini in domačiji - posvetil domačemu okolju. V začetku sedemdesetih let je bil eden od pobudnikov postavitev spomenika NOB na Proseku; bil je ustanovni član Zadruge za Kulturni dom Prosek-Kontovel. Deloval je v domačem kulturnem društvu, pel v zboru, se razdajal v krajevni sekcijski Vsesložavnega združenja partizanov, ki ji je tudi predsedoval. Bil je dejaven tudi v lovskem društvu Doberdob in bil častni član gabrovške lovske družine. Predvsem pa je bil pobudnik spominskih svečanosti za padle v narodnoosvobodilni borbi. V začetku januarja je bil med organizatorji komemoracije mučeniške smrti Marjana Štoke (tudi on letnik '28, tudi on z Devinščine) v Štorjah pri Sežani. Konec maja med pobudniki komemoracije desetih obešenih talcev na gmajni pri Proseki postaji; v novembrskih dneh obujevalec spomina na domače padle partizane. Vse je počel zato, da ne bi mladi pozabili nanje, in da bi mladim s svojim prijaznim izrazom in dobrim srcem posredoval vrednote svobode in demokracije, ki se jih je bil naučil v časih, ko ni bilo ne ene ne druge.

Tak, prijazen, dober in pošten, bo Poldi Vatovac ostal v spominu tistih, ki so ga poznali in cenili.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 10. septembra 2008

OTOKAR

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 19.23 - Dolžina dneva 12.44 - Luna vzide ob 17.39 in zatone ob 1.55.

Jutri, ČETRTEK, 11. septembra 2008

ERNA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 23,2 stopinje C, zračni tlak 1019,7 mb ustaljen, veter 15 km na uro vzhodnik, vlag 50-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 24,4 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 8.,

do sobote, 13. septembra 2008

Urnik lekarne: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (040 635368), Oštrek S. Vardbasso 1 (040 766643), Žavje 39/C (040 232253).

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Oštrek S. Vardbasso 1, Corso Italia 14, Žavje 39/C.

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Corso Italia 14 (040 631661).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure). Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.10, 19.45, 21.20 »Kung fu Panda«.

ARISTON - 21.00 »Once«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »X Files - Voglio crederci«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.00 »Un giorno perfetto«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Decameron Pie«; 16.00, 16.30, 17.00, 18.00, 18.30, 19.00, 20.00, 20.30, 21.15, 22.00, 22.20 »Kung Fu Panda«; 16.00, 18.45, 21.30 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«.

EXCELSIOR - 16.45, 18.30, 21.10 »Eldorado Road«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 21.00 »Pranzo di Ferragosto«.

FELLINI - 16.15, 20.00 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«; 18.30, 22.15 »Dentik«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8)

17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »La terra degli uomini rossi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Un giorno perfetto«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.00, 19.20, 21.40 »Mamma Mia«; 17.30, 19.30, 21.30 »Potovanje v središče Zemlje«; 16.40, 19.00, 21.10 »Wall-E«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Kung fu Panda«; Dvorana 2: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »X Files - Voglio crederci«; Dvorana 3: 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.20 »Decameron Pie«; Dvorana 4: 16.00 »Piacere Dave«; 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Il seme della discordia«.

SUPER - 22.45 »Doomsday«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.50, 18.30, 20.10, 22.00 »Kung fu Panda«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.00 »Un giorno perfetto«; Dvorana 3: 18.00, 20.10, 22.10 »X Files - Voglio crederci«; Dvorana 4: 17.50, 20.10, 22.10 »Il seme della discordia«; Dvorana 5: 17.30 »Le cronache di Narnia: Il principe Caspian«; 20.15, 22.15 »Decameron Pie«.

Prireditve

<

Šolske vesti

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo od danes, 10. septembra, redno delovala služba šolskega prevoza za srednjo šolo ter od ponedeljka, 15. septembra, za osnovno šolo in otroški vrtec. Urne bodo učenci dobili prvi dan pouka. Za razna pojasnila lahko poklicete na tel. št. 040 - 229150 (Občina Zgonik).

GODBENO DRUŠTVO PROSEK sprejema vpise v Glasbeno šolo za pihala trobila in tolkala. Za informacije in vpis tel. št.: 335-7722306 (Marko) in 040-251101 (Bruno) ali po e-pošti na gdp1904@libero.it.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOLINA obvešča, da se pouk na osnovnih šolah in vzgojnje dejavnosti v otroških vrtcih pričnejo danes, 10. septembra, in sicer z naslednjim urnikom: osnovne šole in otroški vrtci - od danes, 10. septembra, do petka, 12. septembra, od 8. do 13. ure brez kosila. Podrobnejše informacije o poteku in organizacije pouka bodo starši prejeli prvi dan pouka ob prihodu v vrtec oziroma šolo.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH sporoča, da se bo pouk v osnovnih šolah in otroških vrtcih pričel danes, 10. septembra, z urnikom 8.00-12.30 do 12. septembra. Od 15. do 19. septembra pa bo pouk potekal kot sledi: osnovne šole od 8. do 14. ure s kosiom (COŠ P.Tomažič pa do 16.ure); otroški vrtci jutranji urnik do 13.30 s kosiom (dodatna navodila bodo na razpolago v posameznih vrtcih prvi dan pouka).

NA SEDEŽU IN ODDELKU SREDNJE ŠOLE KOSOVEL se pouk prične danes, 10. septembra, z dnevnim urnikom od 8. do 13.30 do vključno 13. septembra. S 15. septembrom

bo potekal redni urnik od 8. do 14.25.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SV. CIRILA IN METODA sporoča, da se bo pouk začel danes, 10. septembra, s sledenjem urnikom: od 8.00 do 12.35.

PEDAGOŠKI IN DRUŽBOSLOVNI LIČEJ A.M. SLOMŠEK obvešča dijake, da je prvi dan pouka danes, 10. septembra, z začetkom ob 8.uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN obvešča, da se bo pouk začel v četrtek, 11. septembra. Kot običajno je urnik izobešen na šolski oglašni deski.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA v Trstu obvešča, da se bo pouk začel v četrtek, 11. septembra, ob 10.uri, v šolskih prostorih. Pouk bo trajal dve učni uri. Veroučitelj sporoča, da bo začetna šolska maša isti dan, ob 9.uri, v svetoivanski cerkvi.

ZAVOD JOŽEF ŠTEFAN vabi na družabno srečanje vse bišči dijake, profesorje, sodelavce in prijatelje. Ob ugodnem vremenu se bomo zbrali v petek, 12. septembra zvezcer v Trebiščah na športnem igrišču. **D.S.Š. IVANA CANKARJA V TRSTU** sporoča, da se bo redni pouk pričel v ponedeljek, 15. septembra, ob 7.50 in zaključil ob 11.40. Starši učencev prvega razreda so vabljeni, da se prvo uro zadržijo na krajšem sestanku s profesorji.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRISV. IVANU obvešča, da se bo pouk na osnovnih šolah začel v ponedeljek, 15. septembra, prvi teden od 8.30 do 12.30 brez kosila. Pouk v vrtcih bo tudi stekel 15. septembra, prvi teden od 8.00 do 12.30 brez kosila. Nadaljnje informacije dobijo starši na šoli, oziroma vrtcih prvi dan pouka.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA SIMONA GREGORČIČA V DOLINI obvešča, da se bo pouk pričel v ponedeljek,

15. septembra, ob 7.45 in trajal do 13.30.

NA SREDNJI ŠOLI IGA GRUDNA se pouk prične v ponedeljek, 15. septembra. Dnevni urnik: 7.45-13.15.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih začel kot sledi: otroški vrtec v Sesljanu z italijanskim učnim jezikom v ponedeljek, 15. septembra; otroški vrtec v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom v ponedeljek, 15. septembra s sledenjem urnikom: od ponedeljka, 15. septembra do petka, 19. septembra, od 8. do 13. ure (s kosiom); od ponedeljka, 22. septembra do torka, 30. junija, od 8. do 16. ure.

OBČINA REPENTABOR sporoča, da bo v ponedeljek, 15. septembra, pričela delovati služba šolskega prevoza za otroški vrtec, osnovno šolo in srednjo šolo. Odhod šolskega avtobusa je predviden ob 7.30 z repenskega trga in povratek ob koncu pouka. Informacije nudi občinsko tajništvo na tel. št. 040-327222.

RAVNATELJSTVO DTTZ ŽIGE ZOIS-A obvešča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 15. septembra, ob 8.uri.

Izleti

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju s konzorcijem Fhocus in Zadrugo La CO.S.T.I.E.R.A organizirajo v soboto, 27. septembra, izlet v Lignano z ogledom zoološkega vrta. Za morebitne informacije vam je na voljo igralni koticek Palček tel. 040-299099.

LETNIKI '68 IZ ZAHODNEGA KRAJA organiziramo izlet v Ptuj in okolico 4. oktobra 2008, da bi skupaj praznovali 40-letnico. Vabljeni so vsi soletniki iz okoliških vasi. Za informacije in rezervacije: Tamara 339-2241221, Aljoša 334-9772080, Igor 347-6849308.

UPRAVNA SLUŽBA - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča, da občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo petek, 19. septembra, izlet v Avstrijo, in sicer v Beljak in grad Lanskron, ki se ga lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpis in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za Socialno skrbstvo Občine Devin-Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, tel. št. 040/2017383-389.

UPRAVNA SLUŽBA ZA SOCIALNO SKRBSTVO obvešča, da Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet na Bled v petek, 24. oktobra. Letovanje se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65. letom) s stalnim bivališčem v eni od navedenih občin. Za vpis in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za Socialno skrbstvo Občine Devin-Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, tel. št. 040/2017383-389.

IZGUBLJEN DIGITALNI FOTOAPARAT panasonic lumix v majhni si vi torbici, v Bazovici v soboto zvezcer med tabornim ognjem in parikiščem mimo spomenika. Poštenemu najditelju krepka nagrada.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi 25. septembra na izlet v Ljubljano. Ogledalni si bomo: razstavo o Primožu Trubarju v mestnem muzeju, Plečnikovo hišo in nekaj njegovih del. Vpisovanje do 20. septembra na tel. št.: 040-225468 (Vera) in 040-639949 (Mira). Vabljeni!

ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME IZ SV. KRIŽA vabijo v ponedeljek, 29. septembra, na romanje k Gospe Sveti in h. Sv. Hemu na Krki ter na vodení izlet na Gospovskega polje in ogled raznih zanimivih kulturnih spomenikov na Koroškem. Avtobus bo odpeljal s Trga Oberdan ob 6. uri, s Prosekoma ob 6.15, iz sv. Križa ob 6.20 in iz Sesljana ob 6.30. Stroški romanja znašajo 49,00 evrov. Za informacije in vpis poklicite na tel. št.: 040-220693 in 347-9322123. Vabljeni.

KONFEDERACIJA KMETOV ITALIE (CIA) prireja v sodelovanju s Kmečko zvezo izlet za upokojence v Toskanu. Izlet, ki bo od 6. do 11. oktobra, predvideva ogled toskanskih mest, ki jih uvajamo v časovnem zaporedju obiska: Montecatini, Firenze, Siena, Volterra, Arezzo, Pescia, Collodi, Lucca in Viareggio. Cena izleta znaša 530,00 evrov.

Vpisovanja in vse morebitne informacije v uradih Kmečke zvezze, tel. 040-362941. **UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA** organizirajo dne 11. oktobra enodnevni avtobusni izlet v Rovinj in z ladjo na Lemski kanal. Za vpisovanja: Agraria Mila 0481-78398, gostilna Ivica 0481-78000, Miloš 380-4203829. **UPRAVNA SLUŽBA ZA SOCIALNO SKRBSTVO** obvešča, da Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet na Bled v petek, 24. oktobra. Letovanje se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65. letom) s stalnim bivališčem v eni od navedenih občin. Za vpis in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za Socialno skrbstvo Občine Devin-Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, tel. št. 040/2017383-389.

AGRITURIZEM NA KRASU ZA POSLI vestno/vestnega čistilko/čistilca.

Vsak dan ali po dogovoru.

338-3767892

DELAVNICA V NABREŽINI, ki se ukvarja z aluminijastimi zasteklitvami in splošnim kovaštvom, zaposli delavca.

Tel. 040-200329

FIRMA POHISTVA IŠČE dinamične osebe od 30 do 50 let za obisk dogovorjenih strank. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Znanje italijanskega jezika. Nudimo mesečno 1500,00 eur plus provizije. Za razgovor telefonirati

00386-5-6641074

od 14. do 19. ure.

TRGOVINA JESTVIN IŠČE menjena/ko za delo v skladušču.

347-2220095

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC vabita v Mayhini na pristno kapljico in domač prigrizek. Tel. 040-299442.

OSMICA je odprta pri Davidu in Samotorci št. 5. Tel. 040-229270. Vabljeni!

OSMICA PRI DREJČETU v Dobrdobu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprla družina Šuc, Breščiki 18.

OSMICO je odprl v Zgoniku Milič Stanko.

OSMICO je odprl Valter Mocor, v Lekotiču 398.

SREČKO ŠTOLFA ima odprto osmico v Saležu št.46. Tel.: 040-229439

Vnaprej hvala - tel. 347-1516964.

ISČEM UČBENIKE za 3.razred šole Ž. Zois, trgovska smer. Poklicite na tel. št.: 040-215421.

MALE ZLATE PRINAŠALCE (Golden Retriever) prodam ljubiteljem živali. Tel. 347-7657924.

PO UGODNI CENI PRODAM motorni mlin za grozdje, malo idravljeno stiskalnico (pressa), leseno kad (400 litrov), plastično kad (500 litrov) ter sod iz umetne smole (500 litrov). Tel. 040-827130.

PRODAM dnevno sobo (omara, miza in stolice) ter spalno sobo za eno osebo, vse v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Poklicite na tel. št.: 040-44631.

PRODAM KNJIGO Start 1, 2 in 3 (Maccarone, Idone, Boasso) za prvi razred trgovskega zavoda Žiga Zois. Poklicati ob uri kosila na tel. št.: 334-3190721.

PRODAM 10-hektolitrski sod iz fiberglasa s plavajočim pokrovom in 5-hektolitrski sod iz inoxa; tel. 0481-78066 ob uri kosila.

PRODAM krompir. Klicati ob uri kosila na tel. 0481-78066.

PRODAM peč na plin ocean v odličnem stanju cena 250,00 evrov. Tel: 333-4863968.

PRODAM tri sode (5 hektolitrov) in eno kad (7 hektolitrov). Tel. 040-280910.

V NAJEM dajem eno ali dvoposteljno sobo v bližini Senenega trga (piazza Foraggi). Tel. 040-948080.

V SOBOTO, 6. septembra, smo našli šop ključev na dvorišču pred cerkvijo v Boljuncu. Javiti se na tel. št. 040-228609.

Poslovni oglasi

GROZDJE PROVORSTNO cabernet, sauvignon in merlot prodam. Možna dostava.

00386-51325199

AGRITURIZEM NA KRASU ZA POSLI vestno/vestnega čistilko/čistilca.

Vsak dan ali po dogovoru.

338-3767892

DELAVNICA V NABREŽINI, ki se ukvarja z aluminijastimi zasteklitvami in splošnim kovaštvom, zaposli delavca.

Tel. 040-200329

Občina Trst

Urad za prostorsko načrtovanje

Upravna služba za urbanistiko

V skladu z 2. odstavkom 127. čl., 32. čl. bis in 45. čl. D.Z. št. 52/91 in podobnimi, obveščamo, da sta sklepa občinskega sveta:

- št. 43 z dne 30. maja 2008 – Kodeks dela št. 04149 – Inovativni program »Trieste Nord« – Preureditev Trga della Libertà – Odobritev preliminarne načrte in sprejetje variante št. 109 na veljavni PR.G.C. – S.O.R.N.

- št. 48 z dne 16. junija 2008 – Odobritev preliminarne načrte »Okoljska ureditev, zemljiška ureditev in bonifikacija kráskega roba v katastrskih občinah Devin-Nabrežina, Kontovelj, Prosek in Sv. Križ v tržaški občini« ex 127 čl., 2. odst. D.Z. 52/91 in podobni – sprejetje delne variante št. 110 na veljavni PR.G.C. – S.O.R

Obvestila

TRIDESETLETNICO MATURE bomo praznovali tudi mi, bivši 5. A-jevci znanstvenega liceja France Prešeren. Za podrobnejše informacije lahko pišete na e-mail ingacarli@gmail.com ali pa pokličete na 329-1076358 (Katica) ali 339-5605221 (Gracijela).

ZENSKI PEVSKI ZBOR VESNA vabi na prvo vajo v ponedeljek, 15. septembra, ob 20.30 v dom Alberta Sirkha v Križu.

AŠD PRIMOREC prireja na nogometnem igrišču v Grizi 13. in 14. septembra športni praznik. Ples s skupinama Suvenir in Tri Prašički. Delovali bodo dobro založeni kioski.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do 12. septembra delovali s poletnim urnikom in sicer od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

MOJA SLOVENČINA: začetni in nadaljevalni tečaji za Slovence in Ne-slovence. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

ZDRAŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavnini in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE 10.00-14.00.

SEŽANA: DRUŠTVO LJUBITELJEV BALETA KRASA IN BRKINOV SEŽANA vabi k vpisu klasičnega baleta (otroke in mlade od 5 let dalje) in jazz baleta (od 11 let dalje). Vpis poteka ob torkih, sredah in četrtkih od 15. do 18. ure v Pomladni dvorani Kosevovalga doma v Sežani. Info: 00386-41524310 in 00386-41784754.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da je urad spet odprt od 16.30 do 18.00 ure.

MEPZ SLOVENEC-SLAVEC obvešča, da bo prva vaja v novi sezoni danes, 10. septembra, ob 20.30, v sremski hiši v Borštu.

Loterija 9. septembra 2008

Bari	43	89	5	42	82
Cagliari	78	29	47	58	7
Firenze	20	22	64	59	35
Genova	20	36	63	41	78
Milan	1	90	16	24	78
Neapelj	3	57	34	68	71
Palermo	78	42	2	68	61
Rim	51	73	28	80	61
Turin	29	7	31	82	10
Benetke	12	3	45	80	28
Nazionale	83	90	33	19	86

Super Enalotto Št. 109

1	3	20	43	51	78	jolly 12
Nagradni sklad						4.068.911,27 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						57.565.016,00 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						1.302.807,25 €
20 dobitnikov s 5 točkami						30.516,83 €
2.020 dobitnikov s 4 točkami						302,15 €
80.803 dobitnikov s 3 točkami						15,11 €

Superstar

	83
Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
21 dobitnikov s 4 točkami	30.214,00 €
422 dobitnikov s 3 točkami	1.510,00 €
4.904 dobitnikov z 2 točkami	100,00 €
26.756 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
55.507 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

OBVESTILO VINOGRADNIKOM

Kmečka zveza in Zadružna kraška banka vabita svoje člane vinogradnike na predavanje, ki ga prireja danes, 10. septembra, ob 20. uri, v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah, ul. Ricreatorio 2, na temo: trgatev, predelave grozdja in nega mošta. Predaval bo enolog Iztok Kleinar.

PLESNI TEČAJ, ki ga organizira SKD Lipa, bo stekel v Bazovici že v mesecu oktobra. Informativni sestanek bo danes, 10. septembra, ob 20.30 v bazovskem domu. Tel. 347-1579640.

TRŽAŠKA FOLKLORNA SKUPINA IN ŽENSKA PEVSKA SKUPINA STULEDI sporočata, da bo prva vaja v novi sezoni danes, 10. septembra, ob 21. uri, v centru Anton Ukmari-Miro pri Domu. Pridruži se nam.

MEŠANI PEVSKI ZBOR FRAN VEN-TURINI vabi na prvo vajo v novi sezoni v četrtek, 11. septembra, ob 21. uri, v domu Anton Ukmari-Miro pri Domu. Veselili se bomo tudi novih pevcev.

NUMIZMATIČNO DRUŠTVO VALVASSOR vabi vse člane na redno mesečno srečanje, ki bo v četrtek, 11. septembra, ob 20.30, v prostorih gostilne Veto na Opčinah.

OBVESTILO VINOGRADNIKOM - Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da bodo njeni strokovnjaki opravljali meritve sladkorne stopnje grozdja in vsebnosti kislin. Prva meritev bo v četrtek, 11. septembra, od 15. do 16. ure, na Kontovelu pri vinogradniku Dušanu Križmanu. O nadaljnjih meritvah bo zveza obvestila vinogradnike v prihodnjih dneh. Službo omogoča Zadružna kraška banka.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v zdravilišču Strunjan od 12. do 22. oktobra. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

MEPZ JACOBUS GALLUS bo svojo sezono pridel v petek, 12. septembra, ob 20. uri, v prostorih Glasbene Matice (ul. Montorsino 2). Vaje bodo potekale dvakrat tedensko ob sredah in petkih. Vabljeni vsi, ki imajo radi petje in prijetno družbo.

SK DEVIN PRIREJA TEČAJE SMUČANJA NA PLASTIČNI PROGI V NABREŽINI od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo, od 9. do 11. ure. Prva izmena od sobote 13. septembra do 4. oktobra, oz. nedelje 14. septembra do 5. oktobra. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje: info@skdevin.it ali 338-8621592 (Janja).

SKD FRANCE PREŠEREN - Skupina 35-55 prileja vadbo Pilatesa, Pilatesa body tehnike ter telovadbe za hrbtenico in razgibavanje na podlagi Pilatesa. Vpisovanje in informativni sestanek v petek, 12. septembra, ob 20. uri v društveni dvorani občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu.

TRŽAŠKA ANTIFAŠISTIČNA ZVEZA prireja v petek, 12. septembra, na B'lancu na Prosek uvečer protifašistične solidarnosti. Ob 19. uri je predvideno srečanje z tovariši iz študentskega kolektiva »Resistenza Universitaria« z rimske univerze La Sapienza, ki so prisiljeni, potem ko so bili pred nedavnim tarča fašističnega nasilja, zagovarjati na sodišču. Izkušček pobude, na kateri bosta sodelovala alter-rock ansambel J'accuse ter DJ ekipa tržaškega web-radia La Jazera bo namenjen kritiji sodnih stroškov rimskih protifašistov. Na voljo bosta pijača in prigrizek, ob slabem vremenu pa bo srečanje v Društveni gostilni na Kontovelu.

LJUDSKI DOM iz Podlonjerja Ul. Maccio 24, vabi v soboto, 13. in nedeljo 14. septembra na tradicionalni praznik grozda. V soboto, 13. septembra ples z Le mitične Pirie. V nedeljo, ob 19. bo nagrajevanje najlepših grozdov, sledi ples z durom Melody. V dvorani ljudskega doma je na ogled razstava ob 30-letnici odprtja ljudskega doma.

CICIBANI - S tem tednom se pričenjajo treningi za cicibane (letniki 1998-2000) pri društvu F.C. Primorje. Treningi bodo na travnatem igrišču Ervatti. Za podrobnejše informacije je na razpolago predsednik Primorja Roberto Zuppini, tel. št.: 329-6022707.

KAPELICA KRALJICE MIRU NA KATINARI - 69. letnica njene ustanovitve. V nedeljo, 14. septembra, ob 9.

uri bo pri kapelici darovana Sv. marša. Obred bo daroval g. Žužek. Vabljeni, da se množično udeležite!

KD PRIMAVERA-POMLAD iz Nabrežine prireja v nedeljo, 14. septembra, v Nabrežini celodnevni seminar na temo »Ravnotežje med možkostjo in ženskostjo«. Info: 347-4437922.

NOGOMETNI KLUB KRAS obvešča, da bodo treningi letnikov 1999 - 2003 ob torkih in četrtkih na nogometnem igrišču v Repnu ob 16.30. Za informacije lahko pokličete na telefonske številke: 328-0350533 in 335-5746234.

ŽPS IVAN GRBEC - Škedenjska ulica 124, obvešča, da bo prva vaja v novi sezoni v ponedeljek, 15. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih. Po-sebno dobrodošle nove pevke!

SKD TABOR OPĆINE - PROSVETNI DOM V ponedeljek, 15. septembra, vpisovanje in začetek tečajev rekreativne telovadbe po že ustaljenih urnikih. Pohitite z vpisom!

NATEČAJ OLJKI V BREGU - Podaljšal se je rok za oddajo fotografij za na-tečaj Oljke v Bregu. Do 19. septembra lahko oddate vaše fotografije v protokol Dolinske Občine. Izbrali bodo najlepše fotografije za koledar oljki 2009, med neizbranimi fotografijsami pa bo druga komisija zbirala najboljše za objavo na Jadranškem koledarju. Zamudniki, priložnost ni za-mujena, a se je podvojila.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 19. septembra zapade rok za vložitev prošenj za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marche-setti v Sesljanu za šol. 2008/09. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug namenjenih javnosti mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v občinski knjižnici v Nabrežini, v Uradu za šport in prosti čas, Nabrežina 102 (tel.: 040-6483822 (Mileva) od 10. do 12. ure ali 18. do 20. ure).

OTROŠKA PLESNA SKUPINA VI-GRED (za osnovnošolce), katere mentorica je Jelka Bogatec, obvešča da bo začela z vajami v četrtek, 25. septembra, ob 16. uri.

TEČAJ V BAZENU Šč Melanie Klein

v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov prireja tečaj v bazenu za dojenčke od 5. do 12. mesece starosti. Tečaj se bo začel v petek, 26. septembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

SLOVENSKE URICE Šč Melanie Klein obvešča, da bo tečaj slovenščine za italijansko govoreče in tuje otroke, potekal od 27. septembra do 29. novembra. Za informacije in prijave info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

TEČAJ ZA DOJENČKE: Deželna zborica kliničnih pedagogov in Študijski center Melanie Klein obvešča, da bo tečaj, namenjen dojenčkom do 8. mesece starosti, začel v ponedeljek, 29. septembra. Tečaj predvideva mašo in dejavnosti v bazenu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

NEJMČINA ZA VSAKOGAR - Informacije in vpisi Sk

KANAL OB SOČI - Kogojevi dnevi

Spoštljiv poklon Olivieru Messiaenu

Nastopili so Rok Zgonc, Jože Kotar, Igor Mitrović in Mojca Pucelj

Desetega decembra letos bo minilo sto let od rojstva izjemnega francoskega skladatelja Oliviera Messiana, orga-nista v cerkvi Sveti trojice v Parizu, profesorja kompozicije, glasbenega ustvarjalca, ki je znal prisluhniti naravi - pticam, človeku in Bogu. Številni glasbeniki po svetu se zato še bolj kot sicer poglabljajo v obsežno zakladnico glasbenih del moj-strana, ki je med drugo svetovno morijo v ujetništvu v Šleziji napisal eno največjih mojstrovin glasbene literature - Kvar-tet za konec časa (Quatour pour la fin du temps) za violino, klarinet, violončelo in klavir. Nenavadna zasedba, nenavadne okoliščine, v katerih je Kvartet nastalo, predvsem pa njegovo globoko sporočilo so očarali tudi slovenski glasbeniki, ki so v petek, 5. septembra v cerkvi sv. Marije Vne-bovzete v Kanalu ob Soči oblikovali drugi koncert v okviru letošnjega, 29. mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogojevi dnevi. Violinist Rok Zgonc, klarinetist Jože Kotar, violončelist Igor Mitrović in pianistka Mojca Pucelj so Mes-siaenovo skladbo poustvarili kot glasbeno umetnino, pri ka-teri časovna komponenta popolnoma odpade in kot moj-strovino, ki je danes enako aktualna kot pred osemnajstdesetimi leti. Prenjeno, doživeto, mavrično vznemirljivo in spremno so glasbeniki občinstvu približevali raznovrstnost zvočnih barv in notranjih barvnih predstav, z zglednim skupnim muziciranjem prebujali občutek osvobojenosti preteklega in prihodnjega, nam z umetniško zrelo interpretacijo vnovič raz-krivali veličino Messiaenove glasbene govorce. Čudovite vi-zije skladatelja občutenu Večnosti, ki nam bo ponudila ra-zumevanje grozljive preprostosti angelinskih besed, in ko »Ne-bo več časa«, pa so postale navdih tudi slovenskemu skladatelju Črtu Sojarju Voglarju, ki je za Roka Zgonca, Jožeta Kotarja, Igorja Mitrovića in Mojco Pucelj napisal skladbo za isto

zasedbo kot je Meesiaenov Kvartet. »Ker pa je nastanek de-la sovpadal z rojstvom moje hčerke Eve, sem skladbo po-imenoval ravno nasprotno: Novi Čas. Začelo se je novo ži-vljenje. Sama glasba nima programskih vzgibov. Gre za več-plastno, sonatnemu rondoju podobno zgrajeno formo živega ritmično-melodičnega utripa, kontrastnih razpoloženj in sveže energije, ki sploh na področju umetniško pojmovane zvrsti ne pozna meje, ne konca presenečenj in ne konca iz-virov ustvarjalne invencije,« je o svoji najnovejši skladbi za-pisal Črt Sojar Voglar. Kratka, jedrnata, prijetna in domišlena skladba je navdušila občinstvo, v posebno zadovoljstvo pa je zelo očitno bila tudi samim izvajalcem, saj so jo poustva-riili kot resnično spoštljiv in dostojen slovenski (in Kogojev) poklon Messiaenu, enemu izmed najbolj vsestranskih glas-benih osebnosti 20.stoletja.

Zvesti, žal tokrat bolj redki obiskovalci Kogojevega fe-stivala so na kanalskem vzorčnem večeru V spomin na skla-datelja Oliviera Messiaena lahko prisluhnili še eni programski zanimivosti, priljubljenim sedmim balkanskim plesom Marka Tajčevića, ki jih je za klarinet, violončelo in klavir pri-redil skladatelj Alojz Srebrotnjak.

29. Kogojevi dnevi tudi z naslednjima koncertoma ostajo na osrednjem prizorišču festivala - v cerkvi sv. Marije Vne-bovzete v Kanalu ob Soči. V nedeljo, 14. septembra ob 20.30 bo zborovske skladbe M. Kogaja, K. Pahorja, Š. Maurija, S. Jericija, A. Lajovicu in U. Kreku izvajal Komorni zbor Julius iz Trsta (zborovodja Walter Lo Nigro), v torek, 16. septem-bra ob 11.00 pa bo na koncertu za mladino Rojstvo in raz-voj orgel skozi zgodovino v glasbi in besedi predstavl organ-ist Gregor Klančič.

Tatjana Gregorič

LJUBLJANA Štrubljeva knjiga o Trubarju

Mohorjeve založbe - celov-ška, celjska in goriška - so se praz-novanju letošnje 500-letnice rojstva Primoža Trubarja pridružile s skupno izdajo knjige o očetu slo-venskega knjižnega jezika izpod peresa teologa Zvoneta Štrubla. Knjiga z naslovom Pogum besede močno poudarja, da je Trubar lik osebe, ki povezuje, je prepričan urednik Martin Liseč. Trubarje-vo življenjsko pot in opus po Štru-bljevi oceni lepo povzemajo be-sede njegovega sodobnika, angleškega filozofa Francisca Bacona: »Branje napravlja človeka celost-nega, govorjenje pripravljenega, pisanje pa točnega.«

Trubar je namreč zrasel ob knjigi, pri škofu Petru Bonomu je izostril svoj estetski čut, vzgojil si je odprto humanistično obzorje ob branju knjig Erazma Rotterdam-skega, postal je izjemen pridigar in kot prevajalec Sv. pisma in kate-kizma iskal to, da bo povedal tisto, kar je bistveno in da bo razumljivo preprostim ljudem, ga je na vče-rajšnji predstavitev v Ljubljani ozna-cil Štrubelj. Odlika pravkar izdane knjige s polnim naslovom Pogum besede, Primož Trubar, 500 let: 1508-2008 je po urednikovem mnjenju izvrinston, s katero je avtor pristopil k predstavitev Trubarje-vega življenja in dela. Trubar stopa pred bralcu kot človek, ki s svojo besedo pripoveduje o križpotnih življenja, s katerimi se je srečeval.

V knjigi je predstavljen kot oseba, ki povezuje. Pogosto smo namreč doživljali, da je bil pred-stavljen kot točka preloma med katoliško in evangeličansko cerkvijo, med naprednim in nazadnjaškim, bil je orodje takšnih in drugačnih ideologij. V Štrubljevem delu pa je ta vizija daleč presežena, kajti vsak zlom ali prelom je hkrati tudi no-va sinteza, trdi Liseč. »Trubar iz evangeličanskega obdobja je tak-šen, kakršen je nastal v katoliškem obdobju, zato je v tem smislu res naš,« je dejal in dodal, da je lik, ose-ba, ki odpira prostor dialoga. (STA)

USTVARJALNOST - Festival Dnevi umetnosti v SSG

Ples in likovna umetnost

V tržaškem Kulturnem domu so do 18. oktobra na ogled dela, nastala v sklopu projekta Interars

Daša Grgič in Luca Zampar med predstavo Tempocastime, spodaj pa del razstave projekta Interars, ki je na ogled vo foajeju tržaškega Kulturnega doma

KROMA

Z razstavo in plesnim performansom se je festival Dnevi umetnosti v nedeljo ustavil tudi v Slovenskem stalnem gledališču. V tržaškem Kulturnem domu so namreč odprli raz-stavo umetniških del, ki so nastala v okviru projekta Interars. Slednjega je priredilo Kulturno društvo za umetnost Kons; na petih večdisciplinarnih umetniških delavnicah (na Jazbinah, v Piranu, Čedronu, Pliskovici in Lonjerju) je so-delovalo veliko manjšinskih in večinskih umetnikov - likovnikov, fotografov, video izvajalcev, glasbenikov, plesalcev in režiserjev iz Italije, Slovenije in Hrvaške. Na tržaški razsta-vi, ki bo na ogled do 18. oktobra (od pondeljka do petka od 9. do 15. ure), razstavljajo svoje slike, fotografije, video art in inštalacije Gabriele Bonato, Kristian Sturi, Luisa Toma-setig, Daria Vlahov, Alenka Sotller, Franjo Vecchiet, Emilia-ja Podjavorešek, Riccardo Baldassari, Daniela Farusin, Egon Hreljanovič, Mauro Stipanov, Fabiola Faidiga, Mirna Viola, Luka Stojnič, Marko Faganel, Bruno Paladin, Samo Onič, Manuela Paladin, Fulvia Zudič, Jasna Merku, Anda Klančič, Cvetka Hojnik, Serena Bellini, Simon Kastelic in Matija Debeljuh. Razstavo je postavila Luisa Tomasetig, o njej pa je na kratko spregovorila Merkujeva.

Ob likovni umetnosti je bil protagonist nedeljskega po-poldneva ples. Gledalkam in gledalcem so se predstavili Da-ša Grgič, Luča Zampar in Nika Mlakar ter izoblikovali plesni performans Tempočastime o večkrat nemogočih ritmih sodobnega življenja in težavah medsebojnega sporazumevanja. Za zamisel in režijo je poskrbel Luca Quaia, ki je z La-ro Komar pripravil tudi zvočne zapise v slovenščini, itali-janščini in angleščini.

LJUBLJANA - Galerija Hest

Na ogled umetniška dela Franka Vecchietta

Ljubitelji likovne umetnosti si lahko od včeraj do 22. septembra v galeriji Hest na Židovski ulici v Ljubljani ogledajo slike Franka Vecchie-ta. Tržaški umetnik v razstavljenih delih predstavlja širok razpon slobodne fantazije in naravnega, skoraj nagonskega čuta ustvarjanja, ki ju predstavlja znotraj neoporečnih oblikovnih struktur. Kot ob razstavi še za-piše Joško Vetrin, Vecchiet tako sku-ša doseči, da se obiskovalec njegovim delom približa neobremenjeno, da v njih zazna vtise, ki najbolj odgovarajo njegovi lastni občutljivosti in no-tranjemu prepričanju ter da obenem išče lastne vzpodbude, ki pozitivno stimulirajo sistemi njegovih gledan-

Franko Vecchiet se v svojem de-lu poslužuje številnih možnosti, ki mu jih nudijo razne tehnike in ma-teriali, pogosto tudi nekonvenio-nalnega značaja. Široka lestvica iz-raznih sredstev mu dovoljuje, da ustvarja umetniške objekte, ki odgo-varjajo kulturni atmosferi našega ča-sa. Z njimi želi opazovalca pripravi-ti k sodelovanju in razmišljjanju o sve-tu, o stvareh, o značilnostih likovne govorce ter ga zapleta v igro brez konca, ki se dosledno razvija v no-

tranosti njegovih del - slik, risb, gra-fičnih listov, ambientalnih postavitev, kolažev in umetniških knjig.

Umetnik je po začetnih posku-sih v slikarstvu prešel k grafiki in se več let posvečal izključno lesorezu. Ta se prilaga njegovemu načinu dela, ritmu ustvarjanja in zanimanjem. Gledalca še posebej prevzame prefijena popolnost, ko se razpletajo la-birinti risbe znotraj trdnih geom-e-triziranih struktur, ki se z lahkot-nostjo igre razporejajo v elegantne abstrakte kompozicije. V zadnjem času pa se umetnik rad vrača k sli-karski površini. Uporablja tehniko kolaža, ki ga kombinira z barvo. Plat-no prekriva s »kožo«, kar mu omogo-ča, da na osnovi minucijsnih barvnih polj sproščeno izoblikuje svojversten gradbeni načrt.

Franko Vecchiet, rojen leta 1941 v Trstu, je umetnost študiral v Urbi-nu, Benetkah in Ljubljani. Za svoje delo je prejel več nagrad in priznanj. Leta 1989 je prejel nagrado Pre-ser-novega sklada, leta 2004 pa je zma-gal na mednarodnem natečaju za rea-lizacijo mozaika pred Severno po-stajo v Gorici ob priključitvi desetih novih članic EU. (STA)

Razpis nagrade za najboljši prvenec

Med pomembnimi dogodki le-tošnjega 24. slovenskega knjižne-ga sejma, ki bo v Cankarjevem domu potekal od 26. do 30. novem-bra, bo tudi podelitev nagrade knjižnega sejma za najboljši prve-nec, izdan v minulem letu, so spo-ročili iz Društva slovenskih pi-sateljev. V društvu pozivajo založbe in samozaložnike, da predloge za nagrado pošljejo do 1. oktobra. Založbe in samozaložniki, ki so v obdobju med lanskim in letošnjim knjižnim sejmom izdali prvo lite-rarno delo, bodisi prozo, poezijo ali dramo, naj predloge za nagra-do knjižnega sejma za najboljši prvenec pošljejo najkasneje do 1. oktobra na naslov Društva slo-venskih pisateljev, Tomšičeva 12, 1000 Ljubljana. Nagrano delo bo izbrala komisija društva v se-stavi Melita Forstnerič, Ivanka Mestnik, Primož Repar, Franček Rudolf in Jože Štucin. Nagrada, ki jo je lani za roman Koža iz bom-baža prejela Gabriela Babnik, bodo predvidoma podelili na od-prtu Slovenskega knjižnega sejma v torek, 25. novembra, v Can-karjevem domu. (STA)

Pet finalistov za nagrado večernica

Znani so finalisti za 12. nagrado večernica za najboljše slovensko otroško in mladinsko izvirno le-poslovno delo z letnico 2007. Iz-brani so Ervin Fritz s knjigo Vra-ne, Andrej Predin z romanom Na zeleno vejo, Andrej Rozman - Ro-za s knjigo Kako je Oskar postal detektiv, Anja Štefan z delom Šti-ri crne mravlje in Dim Zupan s Hektorjem in malo šolo. Večernico podeljuje časopisna hiša Večer. O letošnjem dobitniku bo odločala žirija v sestavi Vida Medved Udo-vič, Ida Mlakar, Darka Tancer Kajnih, Petra Vidali in Tone Part-lijč. Po ponovni preučitvi nomini-ranih del bo žirija o zmagovalcu odločala in ga razglasila v drugi polovici septembra. Nagrada v znesku 3500 evrov bo zmagovalec prejel v okviru letošnjega srečanja slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti 26. septembra. (STA)

S PRIMORSKIM DNEVNIKOM PO JUGOZAHODNEM PREDELU ZDA

Ameriške sanje

Breda Pahor

»Ritem nacije utripa vzdolž njenih kačastih avtocest: to vam bo lahko potrdil vsak popotnik, ki jo je odkrival«. Tako uvaja svoj opis zahodnega predela ZDA ena najbolj razširjenih zbirk turističnih vodnikov. Da ima glede tega povsem prav, smo se prepricali tudi sami. Na avtocestah, državnih in krajevnih cestah smo namreč preživel kar veliko ur. Drugače ne gre: najboljši kompromis med razdaljami, ki smo jih želeli premagati, in omejenem času, ki smo ga imeli na voljo, je pač bila vožnja z avtobusom. In tako smo vsakdanji delovnik, v ZDA je to že pregovorno od 9. do 17. ure, preživili med ogledi in vožnjo. Odhajali smo po bogatem zajtrku in prihajali na večerje. Pa tudi vmes smo si ali so nam postregli. Ker je prehranjevanje vselej pomembna postavka preživljanja počitnic, gre povedati, da je bilo v redu. Nad pričakovanji oz. realnost je potokla stereotipe. Amerika ne slovi zaradi izbrane hrane, vsaj v očeh razvajenih Sredozemcev, kakršni smo glede tega tudi mi. Vendar je tudi v tem velika in raznolika: dobiš vsega in za naše poglede tudi ni predraga, če odmislimo ekskluzivne lokale. Sicer pa je bil »dolar nizek, naš evro pa visok!« Nad tem se nihče ni pritoževal. Kot tudi ne nad posrečeno izbiro, da nam tudi glede hrane postrežejo, kolikor je mogoče, s krajevnimi specialitetami. V glavnem se je krajevnim turističnim delavcem posrečilo, pa čeprav pripomb - bolj ali manj upravičenih - ni manjkalo. Več jih je letelo na organizacijo »prehranjevanja«: o urnikih ima seveda vsakdo lastne poglede in pa tudi navade. Naše so vsekakor evropske, njihove pa ameriške.

Kot že rečeno, je bilo naše odkrijanje ZDA - žal - časovno in zemljevidno omejeno. V pičlih dveh tednih, odšteji te treba tudi čas za letalsko etapno potovanje iz Ljubljane do LA in nazaj, smo opravili precej široko krožno pot, ki se je začela in zaključila v kalifornijskem velemestru. Najprej smo iz LA ob Tihem oceanu z zanimivimi postanki prišli do San Francisca, nato smo zavili v notranjost, kjer so nas v Kaliforniji, Nevadi, Utahu in Arizoni navdušili naravni parki, posebno doživetje pa je seveda bil igralniški Las Vegas. Največ smo se vozili po Kaliforniji, ki je od omenjenih zveznih držav odločno največja in z vseh vidikov, začenši z ekonomskega, daleč najpomembnejša: takoj nas je stalno opominjal naš ameriški vodič Jack, ki je svoje razlage in poglede praviloma podajal v italijanščini. Jezikovno (italijansko) in tudi splošno znanje gospoda v letih ni bilo izbornob; umestna je priponba, da ga je naša skupina s svojo homogenostjo in

ustaljenimi potovalnimi navadami presenetila, kot tudi prisotnost »dodatnega«, slovenskega vodiča, Bojana, s katerim se nista vselej najbolj harmonično uglasila.

Z našega, včasih sitno radovednega, »raziskovalnega« vidika pa je bil gospod Jack nadvse zanimiv kot primer »tipičnega Američana«. Rodil se je v Egiptu vzhodnopravoslavnim judovskim staršem, po raznih peripatijah, več let je tudi preživel v Milanu, kjer se je naučil italijanščine, se je naselil v ZDA in kakšnih 30 let nazaj, kot je sam pripovedoval, »je postal Američan«. Takšno dojemanje nacionalne pripadnosti je nam tuje in tako smo vanj sili z vprašanjem. Skozi prizmo predstavljanja lastne identitete smo nato interpretirali njegove razlage o sestavi ameriškega prebivalstva in nadvse prečnega vprašanja legalnega in ilegalnega priseljevanja. Pri tem smo radi pozabljali, da je pojav talilnega lonca (iz tolifikih različnosti je nastala ameriška nacija) prideljal nekdanjo evropsko kolonijo do nadvlade v svetu. Različnosti so se brišale, iz raznolikih narodnih korenin je rasa skupna Amerika. Tako je lahko postala velika, v ta proces so bili vključeni vsi priseljenci, čeprav ne povsem enakopravno, izključeni pa so bili staroselci, »Natives«, ker so predstavljeni staro, »prejšnjo« Ameriko; silovita, velikokrat

brutalna izgradnja nove države je predvidevala brisanje prejšnje, z vsem, kar so diveni. Pravica do posesti, ki je ena temeljev »velike, svobodne Amerike«, se je aplicirala zelo enostransko: novi prebivalci so vzeli, kar in kolikor jim je uspelo, tam rojenim ni bila dana možnost, da bi ubranili sebe in svoj materialen in duhovjen svet.

V obdobju, ko se sestava prebivalstva v ZDA zaznavno spreminja, s tem, da je »prvobitnih novih Američanov« vse manj, je v odnosu do staroselcev s teoretsko-načelnega vidika začutiti večjo občutljivost. Ne razmišlja se o tem, da bi jim vrnili odvzeto, tudi ker bi bila izračun in postopek zelo zapletena. Ni več tako ostrega ločevanja med tistimi, ki želijo ohraniti indijansko istovetnost in so bili doslej obsojeni na hiranje v rezervatih, in tistimi, ki so šli ven in so se »utopili« v velikem talilnem loncu. Nedvomno gre zasluga tudi njim samim, ki so znali izrabiti možnost izobraževanja ne samo za osebno rast, temveč tudi za skupinsko. Zanimiva je tudi ekonomsko-turistična pobuda, da se nekdanjim gospodarjem ameriškega ozemlja da v zakup naravnoparka, kakršen je npr. Monument Valley v Arizoni. Državi ne plačujejo davkov (od vstopnin in drugih dejavnosti), ob tem pa samo v tem cudovitem pre-

delu velja legalna ura, ki je sicer v Arizoni ne upoštevajo. Kot turist staroselcem v vlogi upraviteljev rezervata izkažeš konkretno spoštovanje tudi s tem, da se z njihovimi vozili zapelješ - in dodatno plačaš - po rdeči peščeni pokrajini, posejani z nekakšnimi velikanskimi naravnimi skulpturami, monoliti. Pogled je pravljičen, bolje filmski, saj so na območju te »monumentalne doline« snemali veliko slavnih filmov, kabovskih seveda. Na to opozarjajo napis, indijansko prisotnost pa znajo s pesmijo živo priklicati krajevni vodiči-šoferji. V svetovno znanem centru, kot je Monument Valley, je seveda razvita tudi proizvodnja-prodaja spominkov: izbira je bila kar bogata, vendar so bile tudi cene primerne. Z veliko zmernejšimi so nas nato, že po odhodu iz parka, pričakale ženske ob glavnih cesti in prodajale tipičen indijanski srebrni nakit. Tudi med revnimi so razlike...

Turističen obisk, med katerim občasno naletiš na staroselce, seveda ne nudi priložnosti, da bi se poglobil v to ne-slavno poglavje ameriške zgodovine, spodbudi pa te k razmišljaju o ceni ustvarjanja veličine oz. velesile, kar je nadvse aktualna tema.

Zanimivo je, da so ZDA, ko se morajo soočati s stalnim množičnim priseljevanjem, ki se nikakor ne more več pre-

mešati v maso z dosedanjimi osnovnimi značilnostmi, popustljivejše glede staroselskega vprašanja. Novodobni tokovi prvenstveno ne prihajo več iz Evrope, temveč iz sosednjega španskega govorečega ameriškega predela, po drugi, daljši poti pa iz Azije. Tako se, če poenostavimo in slikovito prikažemo, spreminja odnosi med »barvami«, po drugi pa tudi znotraj posameznih »barvnih skupin«. Številčno »belokožce« rešujejo »Latinosi«, ki se stalno (zakonito ali ne) priseljujejo, ob tem pa je pri njih rodnost dovolj spodbudna. Velik je tudi dotok Azijev, ob »zgodovinskih« skupnostih, predvsem Kitajcev in Japoncev, je zadnja leta doliv drugih, npr. Korejcev, zelo občuten. V teh premikih je proporcionalno temnopolska skupnost številčno sibkejša kot nekdaj, kljub visokemu »naravnemu prirastku«. Odločno najslabše pa se piše domorodcem, indijancem (zavestno pišem z malo začetnico, ker jih strokovnjaki obravnavajo kot raso, ne več kot narod, teh je namreč več, čeprav jih je veliko že izumrlo ali pa lahko računa na peščico preživelih): na celotnem ozemlju ZDA naj ne bi dosegali 1 odstotek. S statističnimi podatki je treba ravnat zelo previdno, ker bi bilo vselej treba natanko poznati izhodiščne ključne izračunavanja, kar pa je skoraj nemogoče. Tako npr. italijanski ugledni zemljepisni inštitut De Agostini navaja, da je belcev nekaj nad 75 odst., vendar posebej omenju Mehici (nekaj nad 5 odst.), temnopoltih prebivalcev ZDA je prešel 12,3 odst., vendar mešance uvršča v posebno skupino; po njihovih izračunih naj bi bilo indijancev vsega 0,6 odst., se pravi manj kot Kitajcev (0,9). Tudi na spletu, za vse, ki se radi na ta način dokumentirate, je dobiti podobne podatke. Dodati je še treba, da je v »beli« skupini vse manj WASP-ov (White Anglo-Saxon Protestant): belih protestantov anglo-saksonskega rodu. To so potomci »ustanoviteljev« Amerike, ki so bili vselej malo bolj enaki med enakimi, danes pa so vse bolj v manjšini. Teža - gospodarska in politična - temnopolite skupnosti raste, kar se odraža tudi z možnostjo, da bi ZDA dobile prvega nebelega predsednika. Zanimivo je, da med našim majskim potovanjem nikjer nismo zasledili plakatov ali drugih opaznih spodbujanj k izvolitvi Hillary Clinton, ki je tedaj še bila v tekmi z Barakom Obama za osvojitev naslova demokratskega predsedniškega kandidata. Obama pa so vidno podpirali v Kaliforniji, še najbolj opazno v San Franciscu.

(Se nadaljuje)

Zgoraj
»neskončna«
ameriška cesta,
levo naša vodiča,
Bojan in Jack, na
desni sliki pa
monolit v parku
Monument valley

M. MUCCI IN MARTA

DOBERDOB - Prazničen začetek pouka na večstopenjski šoli

Nižja srednja šola prvič s šestimi razredi

Na Vrhu sedem prvošolčkov, v Sovodnjah enajst, v Doberdobu šestnajst

Na doberdobske večstopenjske šoli je bil včeraj prazničen dan; ne le zaradi začetka novega šolskega leta, pač pa tudi zaradi visokega števila otrok, ki so sedli med klopi. Doberdobska nižja srednja šola se prvič v svoji več kot dvajsetletni zgodovini ponaša s šestimi sekcijsami, ki jih obiskuje skupno 86 učencev. V prvem razredu je 34 otrok, tako da bo pouk potekal v dveh sekcijsah s 17 učencimi. In ravno prvošolcem so včeraj namenili poseben sprejem. Ob 7.40 - ob tej uri se na doberdobske nižje srednje šoli začenja pouk - so jih pred šolskim poslopjem pričakali ostali učenci, ki so jim zaploskali in jim voščili veliko uspehov v novem šolskem letu. Dobrodošlico je novim učencem nižje srednje šole izrekla Mihaela Devetak, nakar so jih profesorji pospremili na ogled šolskih prostorov.

Da je pouk lahko stekel, sta omogočila občinska uprava in neučno šolsko osebje. Uslužbenici doberdobske občine so namreč s pomočnim šolskim osebjem poskrbeli, da so bili na sprejem učencem pripravljeni vsi šolski prostori. Novo učilnico so tako uredili v profesorski zbornici, saj bi bila drugače šola pretesna za vse svoje učence. Profesorji se bodo v letošnjem šolskem letu sestajali v bivši šolski knjižnici, knjige pa so našle začasno domovanje v prazni sobi tik ob občinski knjižnici.

Pouk se je včeraj začel tudi na osnovnih šolah Prežihov Voranc v Doberdobu, Peter Butkovič Domen v Sovodnjah in na Vrhu. Povsed so priredili sprejem za prvošolcke, ki so z veliko mero radovednosti in dobre volje začeli svojo šolsko kariero. Prvi dan pouka, med katerim so potekale tudi šolske maše, je bil svede namenjen predvsem spoznavanju novih sošolcev in šolskih prostorov, pri čemer so prvošolčki iz Doberdoba obiskali tudi tajništvo in ravnateljstvo, kjer jih je pričakala ravnateljica Sonja Klanjšček.

Na osnovni šoli v Doberdobu je zvonec naznani začetek pouka 79 učencem, med katerimi je 16 prvošolčkov. V Sovodnjah je učencev 48, zelo zadovoljni pa so z vpisom v prvi razred, v katerem je kar 11 otrok. Posebno zadovoljstvo je zaznamovalo začetek šolskega leta na Vrhu, kjer je prvošolčkov sedem. Ker je vrhovski šoli skupno 15 učencev, bo pouk potekal v dveh razredih, zaradi česar so učitelji in domaćini nasprotno zelo zadovoljni. »Toliko otrok nismo imeli kakih 10-12 let, tako da je bil prvi šolski dan res prazničen,« je povedal učitelj vrhovske šole Marko Cotič. Po njegovih besedah so imeli v šoli na Vrhu v zadnjih letih vedno enorazrednico, zdaj pa bo pouk potekal v dveh razredih. V enem bodo otroci prvi dve letnikov, v drugem pa otroci iz tretjega, četrtega in petega razreda. Cotič je še pojasnil, da bosta na Vrhu dva učitelja, tretjega pa si bodo delili s Sovodnjami. Vrhovsko šolo obiskuje poleg domaćinov tudi nekateri otroci iz Gabrij. Rupe in s Peči, letos pa sta dva prvošolčka doma iz Zagraja oz. Martinščine. Po Cotičevih besedah starši izbirajo šolanje na Vrhu zaradi nižjega števila učencev v razredih, saj imajo občutek, da je šola zaradi tega bolj prijazna do otrok. Na Vrhu naj bi imeli tudi prihodnje šolsko leto pet vpisanih, usoda šoševe pa je odvisna tudi od vladne reforme, ki med

drugim ponovno uvaja razrednega učitelja.

Zadnji bodo sedli med klopi učenci osnovne šole iz Romjana, kjer se bo pouk začel 15. septembra. Prvi razred bo obiskovalo 31 otrok, tako da bo pouk potekal v dveh sekcijsah. Dve sekcijsi bodo imeli tudi v drugem letniku, tako da bo v Romjanu skupno sedem razredov. Obiskovalo jih bo kar 123 otrok. (dr)

Prvi šolski dan na nižji srednji šoli (zgoraj levo) in osnovni šoli v Doberdobu (zgoraj) ter na Vrhu (levo)

BUMBACA

ŠTEVERJAN - Obnavljajo razsvetljavo »Nismo dolžni osvetliti zasebnih parkirišč«

»Števerjanska občinska uprava je že pred nekaj leti začela posADBabljati in dopolnjevati javno razsvetljavo. S prenovitvenimi deli je začela na gornjem delu vasi, kjer je bila javna razsvetljava pomanjkljiva in ni zadoščala varnostnim predpisom. Naknadno je občina uredila razsvetljavo na Jazbinah. Program del se nadaljuje na osnovni razpoložljivih finančnih sredstev.« Tako se je števerjanski občinski odbor odzval na kritike, ki jih je prejšnji teden na račun pomanjkljive javne razsvetljave na Valerišču in Klancu javno izrekel Roman Vogrič. Ob cesti, ki vodi pred njegovo gostilno prenočišči, je Vogrič postavil bakle in tabli z dvojezičnim napisom, s katerimi je zahteval namestitev drogov s svetili; po njegovih besedah sta namreč Klanec in Valerišče ponoči v temi, to pa ogroža varnost domaćinov, pešcev in avtomobilistov.

»Zelo prijateljsko bi gospoda Romana Vogriča opomnili, da občinska uprava ni dolžna oz. si ne more dovo-

HADRIJAN
CORSI

liti javnih posegov za osvetlitev zasebnih parkirišč,« opozarjajo pri občinskem odboru župana Hadrjana Corsija in dodajajo: »Gospod Vogrič se je večkrat polemično oglašal v zvezi z delom občinske uprave, vendar se njegove kritike lahko uvrščajo tudi med trgovske reklame. Nedvomno ne sedanja ne prejšnje števerjanske občinske uprave niso pričakovale priznanj in zahval za opravljeno delo in vloženi trud, ne glede na to pa podprtujemo, da krična nevhaležnost ne koristi nikomur.«

Mamice iz tržiškega mesta okrožja so svojo zahtevo po porodih brez bolečin podkreple s 2.500 podpisami, ki so jih zbrali med poletjem; med podpisniki so bili župani tržiškega okolja in tudi odbornica Licia Mor-

GORICA-TRŽIČ - Stališče Morsolinove

»Porod brez bolečin v obeh bolnišnicah«

Porod brez bolečin je mamicam treba omogočiti tako v Tržiču kot v Gorici. V to je prepričana pokrajinska odbornica Licia Morsolina, ki poziva deželnega odbornika za zdravstvo Vladimirja Kosica, da naj zagotovi uporabo epiduralne analgezije v obeh bolnišnicah goriške pokrajine. Deželni odbornik je namreč med ponedeljkovim srečanjem z mamicami iz tržiškega odbora za porode brez bolečin pojasnil, da dežela namreva omogočiti uporabo epiduralne analgezije le v eni izmed dveh bolnišnic goriške pokrajine. Morsolina je po drugi strani včeraj poudarila, da je treba zagotoviti porode brez bolečin vsem mamicam, ki svoje otroke rojevajo v Gorici ali Tržiču. Po besedah Morsolinove imajo vse krajevne uprave težave pri iskanju finančnih sredstev, ne glede na to pa mora dežela v tem primeru najti ustrezno rešitev in zagotoviti uporabo epiduralne analgezije v obeh bolnišnicah.

Mamice iz tržiškega mesta okrožja so svojo zahtevo po porodih brez bolečin podkrepile s 2.500 podpisami, ki so jih zbrali med poletjem; med podpisniki so bili župani tržiškega okolja in tudi odbornica Licia Mor-

LICIA MORSOLIN

BUMBACA

solin. Mamice so med srečanjem z odbornikom Kosicem razložile, da število porodov v Tržiču iz leta v leto narašča. Lani se je v tržiški bolnišnici rodilo 665 otrok, medtem ko so v Gorici našeli 369 novorojenčkov. Od začetka leta 2008 pa je po podatkih mamic do 19. avgusta v Tržiču rodilo že 415 otrok, kar je 13 novorojenčkov več kot v istem obdobju lani. Porast števila rojstev v Tržiču je odvisen tudi od visokega števila priseljencev, ki živi v mestu ladješčini in v okoliških občinah. Lani je bilo kar 25 odstotkov otrok sinov priseljenecv.

TRŽIČ - Montagnani

Aretacija zaradi mamil razlog odstopa

Aretacija z obtožbo posesti in preprosne mamil je razlog, zaradi katerega je Andrea Montagnani odstopil z mesta občinskega odbornika v Tržiču.

Kot je včeraj potrdil njegov odvetnik Samo Sanzin, so Montagnanji aretirali v torek minulega tedna okrog 19.30. S svojim avtomobilom je na krožišču ob ronškem letališču naletel na patruljo karabinjerjev, ki ga je ustavila. Agenti so v avtu iskali mamilo, ker so vedeli, da odbornik uživa opojne substance. To so mu tudi na licu mesta povedali. V vozilu niso našli ničesar, Montagnani pa je karabinjerje pospremil do svojega stanovanja v Ulici Randaccio, kjer v zadnjem obdobju živi sam, in jim spontano izročil paket z dvajsetimi grammi marihuane, nakar so ga aretirali zaradi posesti mamiloma z namenom razpečevanja in ga odpeljali v goriško kaznilnico. V celici je preživel dve noči. Zaradi dopusta dveh sodnikov je namreč obravnavava za potrditev aretacije potekala v četrtek do poldne. Sodnik za predhodno obravnavavo ga je spustil na prostost in določil obvezno vsakodnevno podpis na karabinjerski postaji. Ko je zapustil zapor, je Montagnani nemudoma sporocil svoj odstop županu Gianfrancu Pizzolitu.

Montagnani, ki je politično zrasel v vrstah socialistične stranke SDI in je februarja letos vstopil v Demokratsko stranko, se dobro zaveda svoje napake in obžaluje, da je z njim razočaral strankarske tovariše, volivce in tržiške občane nasploh, je zapisal v izjavi, ki jo je preko svojega odvetnika naslovil na javnost. »Vsem, ki me poznajo, ki so me podpirali in mi stali ob strani, želim povedati, da sem si za razvoj tržiške občine vedno prizadeval po svojih najboljših močeh,« zagotavlja Montagnani in dodaja: »Vsem, ki bodo skušali zlorabititi mojo šibkost in hudo napako, ker sem spravil občino na slab glas, želim povedati, da je odgovornost izključno moja in da nikakor ni povezana z delovnim okoljem. Moje napake so strogo zasebne narave. Vsem se torej želim opravičiti. Pripravljen sem plačati svoj dolg s pravico in prenašati posledice svojih dejanj.«

Pizzolitto je potrdil, da je Montagnani zelo dobro opravljal svojo odborniško funkcijo. »Njegovega početja ne bom obsojal. Imam 60 let, on pa bi lahko bil moj sin. Ko otroci zgrešijo, imajo starši nalog, da jih okarajo, nato pa jim storijo ob strani,« pravi župan, ki upa, da bo Montagnani čimprej rešil težave, v katere je zabredel.

KANAL OB SOČI - Delovna nesreča na gradbišču črpalne hidroelektrarne Avče

Žerjav popustil, kabina padla v globino, dva delavca mrtva in dva poškodovana

Žrtvi sta 37-letni in 49-letni moški iz Bosne in Hercegovine - Stekla kriminalistična preiskava

Dva delavca sta včeraj umrli, dva pa sta bila poškodovana v hudi nesreči na gradbišču črpalne hidroelektrarne Avče v občini Kanal ob Soči. Okoli 3.30 so se v poseben kovinski košari ob koncu delavnika iz 190-metrskega jaška dvigovali trije delavci, zarađi okvare na žerjavu pa je začela košara ne nadzorovan podatki padati 40 metrov v globino. Oba smrtno ponesrečena delavca sta tuja državljanja, po neuradnih podatkih prihaja iz Bosne in Hercegovine. Novogoriški preiskovalni sodnik je na inštitutu za sodno medicino že odredil sodno obdukcijo, po podatkih policistov pa je stekla intenzivna kriminalistična preiskava.

Na kraju nesreča sta umrli 37-letni in 49-letni moški, huje pa je telesno poškodovan 22-letni delavec, ki so ga s helikopterjem takoj prepeljali v ljubljanski klinični center, kjer so povedali, da je njegovo zdravstveno stanje kritično. Četrti, 27-letni delavec, je ob nesreči pravčasno odskočil in pri tem dobil lažje telesne poškodbe. Vsi so bili delavci podjetja Primorje Geotehnik, posebne delovne skupine, ki jo je ajdovsko Primorje - izvajalec del na črpalni hidroelektrarni - ustanovilo posebej za dela na tem delovišču. Nesreča se je pripetila ob 3.30, na kraj dogodka pa so najprej prihitali novogoriški poklicni gasilci in zdravniška ekipa, takoj za tem pa še 17 mož tolminske gorske reševalne službe. Akcija reševanja je stekla ob 4.20, končala pa se je nekaj minut pred 11. uro. »Delavci, ki smo jih reševali, so se nahajali na globini 150 metrov. Trikrat smo v jašek spustili reševalca: najprej smo naložili poškodovanega, nato pa smo izvlekli še oba mrtva,« je povedal Žarko Trušovec, vodja tolminske gorske reševalne službe. Dodal je še, da je bilo reševanje dolgotrajno, in jašku je bilo namreč veliko vlage in padajoče vode. Jašek se v globino na več etažah tudi zoz.

Ko smo včeraj prišli na kraj nesreče, je na gradbišču vladala tišina. Samo sem pa tja je kdo od reševalcev glasno zaklical navodila kolegom. Delavci so zbrani v gručo nemo in pretreseno opazovali reševanje kolegov, policija pa je dostop do gradbišča zavarovala. Na prizorišču je bila tudi reševalna ekipa rudnika Trbovlje-Hrastnik, ki ima s Primorjem podpisano pogodbo za reševanje ob morebitnih nesrečah na tem delovišču. Ker pa so bili tolminski gorski reševalci na prizorišču prej, so jim reševanje prepustili. »Gre pa za težko in zahtevno reševanje,« so komentirali v ekipi. Na prizorišče se je pripeljal mrljški avto. Reševalci so v nekaj pred 11. uro dopoldan na plano potegnili še zadnjega od smrtno ponesrečenih delavcev. Pri reševanju so poleg že omenjenih sodelovali še prostovoljni gasilci iz Avč, okoliščine delovne nesreča pa še preiskujejo policisti in kriminalisti, predstavniki Republiškega inšpekторata za delo, pristojne inšpekcijske službe, preiskovalni sodnik in predstavnik novogoriškega Okrožnega državnega tožilstva.

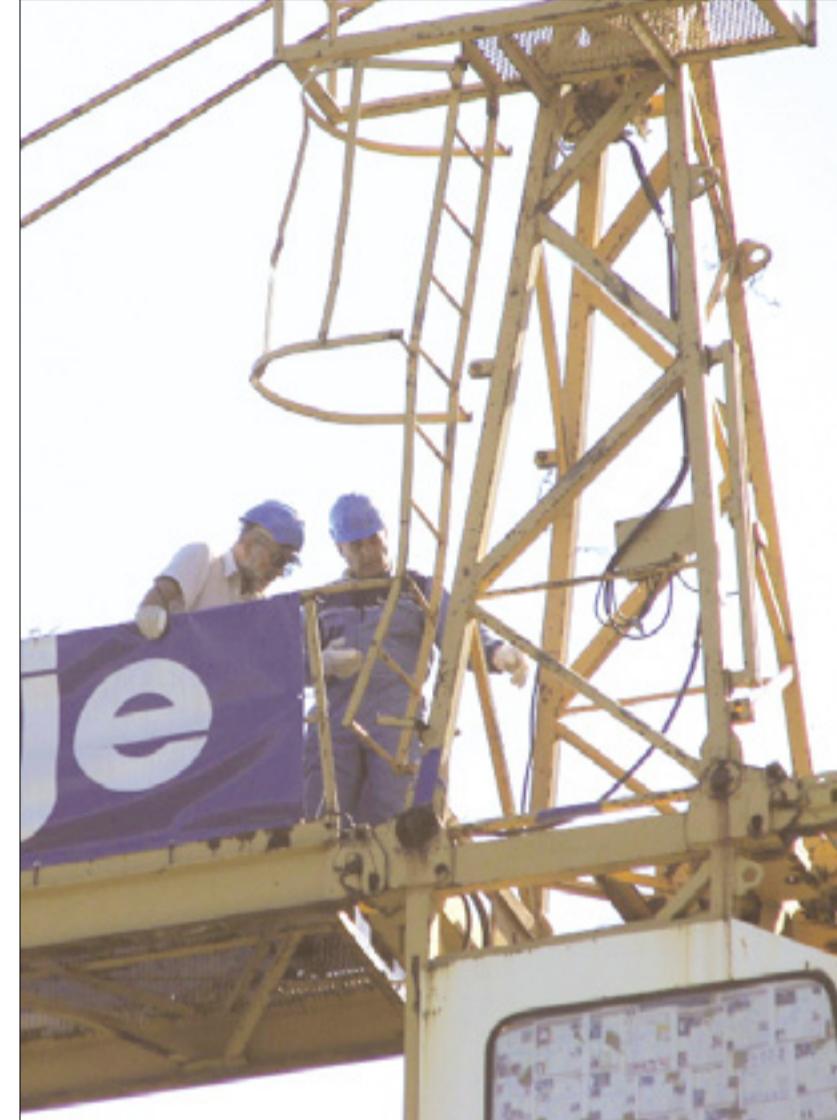
Inšpekcijske službe so bile na terenu še pozno popoldan, glavni republiški inšpektor za delo, Borut Brezovar, pa je povedal, da se

je nesreča pripetila ob koncu delavnika, pri poskusu dviga in ne ob spuščanju v jašek, kot smo bili sprva obveščeni. Za nesrečo je kriv tehnični vzrok, in sicer okvara na žerjavu, je pojasnil. Zakaj je žerjav oziroma reduktor - naprava, s katero nadzorujejo spuščanje - popustil, še ne vedo; raziskali bodo, ali je bil nemara žerjav slabovzdrževan. Brezovar je včeraj lahko povedal le, da gre za staro napravo. Nesreča se je zgodila 30 do 40 metrov nad mestom, kjer se v jašku na globini 150 metrov nahaja varovalna platforma. Delavec na žerjavu je lahko le nemočno opazoval, kako se jeklena vrv, ki je bila pripet na kabino z delavci, v vso hitrostjo odvija. Preiskovalci so žerjav in vso dokumentacijo gradbišča za-

Iz jaška so potegnili še zadnje truplo, ki so ga odnesli v krst (zgoraj levo); inšpektor za delo Janez Šmitek si ogleduje žerjav, po doslej zbranih podatkih je včerajšnji nesreči botrovala okvara na žerjavu (desno); kabina, v kateri so ponesrečenci zgrmeli v globino (levo)

FOTO K.M.

segli, vzrok za nesrečo pa naj bi bil znan v roku enega meseca.

Iz Primorja, kjer so globoko pretezeni ob smrti dveh delavcev, so sporočili, da sta bila oba umrli zaposlena za nedoločen čas in da sta tuja državljanja. Neuradno smo izvedeli, da sta državljanja Bosne in Hercegovine. V Primorju še dodajajo, da poteka obveščanje njunih družin preko slovenskega ministrstva za zunanjé zadeve, takoj nato pa bo z družinama preminulih v stik stopilo tudi podjetje. Ob nesreči so se odzvali tudi predstavniki investitorja, Soških elektrarn. Direktor Vladimir Gabrijelčič je izrazil globoko obžalovanje zaradi dogodka, sodelavcem in družinam ponesrečenih pa bodo pomagali po najboljših močeh. »Gradnja jaškov in predorov je bilo vedno težko in nevarno delo, zato smo združili vse znanje in izkušnje, pridobljene z gradnjo podobnih objek-

tov, in je ta dogodek tako investitorja kot izvajalce še toliko bolj pretresel,« so poudarili v Soških elektrarnah.

Nesreča se je, kot rečeno, pripetila na delovišču prve črpalne hidroelektrarne v Sloveniji, in sicer v vertikalnem jašku globine 190 metrov in premera 4 metri. Gre za del tlačnega cevovoda črpalne hidroelektrarne Avče, ki poteka v dolžini okrog 900 metrov po površini na fiksnih in drsnih podporah, v dolžini približno 700 metrov pa poteka v podzemni izvedbi, in sicer v vertikalnem jašku globine 190 m, horizontalnem tunelu dolžine 400 metrov in poševnem tunelu v dolžini 120 metrov do strojniščnega jaška. Dela so doslej potekala po načrtu in brez posebnosti, so še sporočili iz Primorja. Do včerajnjega dne, ko je gradbišče zaznamovala tragedija.

Katja Munih

GORICA - Senatorka Tamara Blažina na pogovoru z novo prefektinjo

Trgovski dom ostaja prioriteta

Prefektura bo še naprej institucionalni nadzornik udejanjanja zaščite in spodbujevalec dobrososedskih odnosov

Senatorka Tamara Blažina s prefektko Mario Augusto Marrosu

Goriška prefektura bo še naprej institucionalni nadzornik in spodbujevalec udejanjanja zaščite Slovencov na Goriškem. To je potrdila prefektinja Maria Augusta Marrosu, ki jo je včeraj prvč uradno obiskala senatorka Tamara Blažina. Zagotovljena bo torej kontinuiteta obvezam, ki jih je pred manjšinskimi predstavniki sredi meseca julija prevzel bivši prefekt Robert De Lorenzo. Ob delovnem omiziju so bila tedaj navedena odprtva vprašanja, zlasti s področja izvajanja zaščite, za njihovo reševanje pa bo skrbela tudi prefektura v sodelovanju z manjšinskimi organizacijami, je ob koncu srečanja s prefektinjo poudarila slovenska senatorka. Iz njenih besed je bilo zaznati tudi posebno sozvoočje s so-governico, »saj gre za žensko, ki ima ob sebi kot najožjo sodelavko ravno tako žensko, viceprefektinjo Glorio Alegretto, jasno pa je tudi občutiti, da pozna našo deželo in goriški položaj,« je ocenila Blažinova, ki jo je na prefekturi spremljal Livio Semoni.

Senatorka je prejela zagotovo, da bo

pozornost prefekture osredotočena na izvajanje zaščite, med prioritetami pa bo Trgovski dom. S tem v zvezi je prefektinja napovedala, da bo posegla pri zakladnem ministerstvu v Rimu in pri novem deželnem direktorju uprave javne posesti, zato da se postopek vračanja Fabianiye palače ponovno premakne v zaželeno smer. Pomembno pa je tudi zagotovilo - je še pojasnila senatorka -, da se prefektura še naprej izpostavlja v korist dobrososedskih odnosov in »da bo neke vrste zastavonoša tovrstnih prizadevanj, zato da ne bodo imeli alibija tisti, ki skušajo Gorico odvračati od sodelovanja s sosedji čez mejo.«

Na prefekturi je Blažinova včeraj srečala tudi De Lorenzo, ki se še do konca meseca zadržuje v Gorici pred dokončnim odhodom iz mesta. Goriški dan slovenske senatorke se s tem še ni zaključil. Na sedežu nižje srednje šole Ivan Trinko se je namreč sestala s tremi ravnateljicami, Sonjo Klanjšček, Elizabeto Kovic in Mihaelo Pirl, ter prisluhnila prikazu in težavam slovenskega šolstva na Goriškem.

BUMBACA

GORICA - V kratkem dogovor med deželo, pokrajinami in Slovenijo

V goriški pokrajini testiranje pirolize

Podjetnik pripravljen zgraditi napravo še pred koncem leta

GORICA - SKP

Criscitiello novi tajnik

Roberto Criscitiello, 49-letni vzgojitelj iz Gorice, je bil izvoljen za novega tajnika goriškega krožka Stranke komunistične prenove. Z njegovim imenovanjem se je zaključila obnova strankinega vodstva na državni, pokrajinski in krajevni ravni, ki se je julija začela s kongresom posameznih sekcij. Ob Criscitielli so bili v vodstvo goriškega krožka SKP imenovani Enrico Robazza, Ottavio Romano, Enrico Barba, Alberto Fragnese, Silvia Leban in Marjan Sosol, ki je tudi predsednik nadzornega odbora, katerega člana sta še Srečko Musig in Paolo Millo.

Criscitiello je takoj po izvolitvi nakanal smernice delovanja krožka in opozoril na nevarno fašistično rovorjenje, ki je v Gorici vse bolj pogosto. Pred nedavnim je bil tarča groženj in vandalskih dejanj občinskega svetnik Livio Bianchini, ki mu je Criscitiello izrazil solidarnost v imenu vseh članov krožka. Dosedaj nihal molk strankarskih kolegov je namreč Bianchinija močno prizadel.

V goriški pokrajini bodo testirali pirolizo, proces, s katerim v visokotehnoloških napravah, razkrjajo odpadke. Odločitev so sprejeli včeraj v Vidmu, kjer je bil na srečanju zveze pokrajini UPI prisoten tudi deželni odbornik Vanni Lenna. Po njegovih besedah bodo v kratkem dežela, njene štiri pokrajine in Slovenija podpisale dogovor, ki bo dal zeleno luč za testiranje pirolitičnih procesov.

Za preverjanje sežiganja odpadkov z uporabo pirolize, ki bi se lahko začelo še pred koncem leta, si prizadeva predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, ki se je včerajšnjega zasedanja zveze UPI udeležil skupaj s pokrajinsko odbornico za okolje Mara Černic.

Pirolizo uporabljajo v Evropi samo na Islandiji, prav to sežigalo napravo pa si je pred nekaj meseci ogledala Černičeva. V obratih, v katerih uporabljajo pirolitične procese, poteka sežiganje odpadkov v zaboljih, v katerih skorajda ni kisika. Zaradi temperature, ki se dvigne nad 600 stopinj, in zaradi odsotnosti kisika se razgradijo molekulski vezi odpadkov, tovrstni kemijski proces pa zagotavlja zelo nizke emisije škodljivih plinov. V Italiji gradijo prvi tovrsten obrat pri Pisi; gradnja se je začela konec marca in naj bi trajala pet mesecov, tako da naj bi bila naprava v kratkem dokončana. Ne glede na toskanski obrat je piroliza v Italiji še večinoma nepoznan proces, čeprav njeni zagovorniki trdijo, da je okolju prijazen in produktiven. Zaradi tega se je v Furlaniji-Julijskih krajini že

MARA ČERNIC

BUMBACA

našel podjetnik, ki bi bil pripravljen potegniti iz svojih žepov denar za gradnjo obrata. Naprava za sežiganje 20.000 ton odpadkov stane približno 8 milijonov evrov.

»Dežela namerava spremeniti svoj načrt za ravnanje z odpadki. Ohranili bomo le glavne smernice s pravili za delovanje naprav, ob upoštevanju evropskih direktiv za ločeno zbiranje odpadkov pa ne bomo določali število obratov in njihove tipologije,« je pojasnil Lenna. Po njegovih besedah bo nov deželni načrt določal dovoljene tehnološke procese, pri čemer ne bo predvideval novih odlagališč in upepeljevalnikov. Naprave s pirolitičnimi procesi, za gradnjo katerih zadostujejo tudi manjša zemljišča, bi torej dopolnjevale ločeno zbiranje, s katerim bi morali prihodnje leto v naši deželi na podlagi evropskih direktiv reciklirati 65 odstotkov odpadkov. Za 580.000 nediferenciranih odpadkov, ki jih je na leto proizvedenih v Furlaniji-Julijskih krajini, bi bilo potrebnih približno deset naprav s pirolitičnimi procesi. (dr)

GORICA - V petek v Kulturnem domu

Zdenku Vogriču ob jubileju poklanjajo samostojno razstavo

Ob življenjskem jubileju goriški Kulturni dom poklanja Zdenku Vogriču samostojno fotografisko razstavo. Odprtja bo bo bo v petek, 12. septembra, ob 18. uri v tamkajšnji galeriji.

Zasluge Zdenka Vogriča, ki je pred slabim mesecem dopolnil 80 let, so mnoge in obsegajo različna področja kulturnega udejstvovanja. Naj omenimo le, da je bil med ustanovitelji fotokluba Skupina 75 iz Gorice in njegov predsednik od leta 1977 do 1980. Že skoraj petdeset let namreč svoje etnološko raziskovanje spreminja s fotografiskim aparatom. Od šestdesetih let minulega stoletja do danes je posnel in zbral na tisoče fotografij, za katere pravi, da so »dokumentarne narave, v ospredju je etnografski pristop, nič umetniškega nimajo«, v resnicu pa je v njih veliko več, in sicer predanost goriški zemlji, ki jo najraje upodablja, in na njej živečim ljudem. S svojimi fotografijami je sodeloval na številnih klubskih razstavah in načetajih, rad je svoje diapositive prikazoval v prosvetnih društvenih, ob Prešernovih proslavah in drugih prireditvah. Za svoje fotografije je prejel številne nagrade in priznanja in z njimi opremil vrsto publikacij.

Na petkovem odprtju razstave bosta v Vogričevi življenjski poti in delu spregovorila Alenka Florenin in slovenski mojster fotograf Rafael Podobnik. Razstava, ki jo prirejajo Kulturni dom iz Gorice, fotoklub Skupina 75, Zveza slovenskih kulturnih društev in Slovensko kulturno gospodarska zveza, bo na ogled do 30. septembra.

ŠTANDREŽ

Nevarna in ozka

Domačinka iz Štandreža Donatella Demarchi je naslovila na goriško občinsko upravo, mestne redarje in predsednika rajonskega sveta Marjana Brescija opozorilo, da je Ulica Reggimento Piemonte Reale nevarna. Občanka poudarja, da je omenjena štandreška ulica enosmerna, ozka in brez pločnikov. Ker krajani in drugi avtomobilisti parkirajo svoja vozila na obeh straneh cestiča, peščem ne ostane drugega, kot da hodijo sredi ceste. Po njenih besedah je v enosmerni ulici promet zelo gost, saj po njej vozijo številni avtomobili in kombiji, pogosto pa se dogaja, da vozniški uberejo napačno smer. To še največkrat storijo kolesarji in motociklisti, včasih pa krši prometni zakonik tudi kak avtomobilist. Demarchijeva se sprašuje, ali bi v Ulici Reggimento Piemonte Reale lahko postavili ležeče poljace, ali pa bi bilo mogoče jo nameniti izključno stanovalcem.

LCD
Full HD

LCD televizor LG 42 LF66

Diagonala 107 cm, ločljivost 1920x1080 px, kontrast 5.000:1. XD Engine FULL HD, Intelligent Eye, Simlink. 2xHDMI.

599,00 €

8 mio točk
3x optični zoom
Nikon

Digitalni fotoaparat Nikon Coolpix S520

Ločljivost 8 mio točk, 6,4 cm LCD zaslon, 3x optični in 4x digitalni zoom, ISO 2000, makro že od 6 cm. Notranji pomnilnik 23 MB. Podpira SD pomnilniške medije. Li-ion baterija.

99,99 €

Core2 Duo 2,0 GHz

120 GB hdd

2 GB ram

Notesnik

HP 6720s

Procesor Intel Core2 Duo T5670 2,0 GHz, pomnilnik 2 GB DDR2, trdi disk 120 GB sata, Lightscribe DL DVD±RW zapisovalnik, 39 cm LCD zaslon, ločljivost 1280x800, int. gr. kartica Intel GMA X3100 do 384 MB, WLAN, Bluetooth, čitalci kartic. Windows xp Professional Slo. Garancija 1 leto.

549,00 €

Sony Ericsson

GSM telefon

Sony Ericsson W200i

Walkman® telefon z zaslonom v 65.536 barvah, priloženo pomnilniško kartico Micro™ MS 128 MB, viri RSS, MMS, IR, e-pošta, MP3 zvonjenja, 3D igre, FM radio, priložene slušalke, način Flight mode. Prosta prodaja brez obveznosti do operaterjev.

69,99 €

MP4
4 GB

Apple iPod Nano 4 GB

Najpopularnejši glasbeni predvajalnik na svetu. 4 GB pomnilnika. Predvaja avdio, foto in video formate. 6,35 cm barvni LCD zaslon. Baterija omogoča do 24 ur predvajanja glasbe in 5 ur predvajanja videa.

99,99 €

Core2 Duo 3,0 GHz

320 GB hdd

3 GB ram

PCX

computers

Računalnik

PCX Metis

Procesor Intel Core2 Duo E8400 3,0 GHz, pomnilnik 3 GB DDR2, trdi disk 320 GB sata2, DL DVD±RW zapisovalnik, gr. kartica nVidia GF 9500GT 512 MB. Čitalci kartic, 4x USB 2.0. Garancija 1 leto.

399,90 €

BIG BANG

vedno
nekaj
novega

NOVA GORICA - Letošnja ponudba Kulturnega doma

Mesto potrebuje novo koncertno dvorano

Pavla Jarc: *Sezona polna glasbenih, razstavnih in filmskih izzivov*

GORICA »Devetag naj ne daje številk«

»Goriški občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag naj ne daje številk.« Občinska svetnica Občanov za predsednika Donatella Gironcoli domi v verodostojnost podatkov o številu obiskovalcev goriskega gradu; od januarja do julija ga je namreč obiskalo 30.900 ljudi (lani v celiem letu jih je bilo 36.000), vendar je bilo po besedah Gironcolijev med njimi kar 17.000 gostov, ki so imeli brezplačno vstopnico. »Samu aprila si je grad brezplačno ogledalo 7.000 obiskovalcev, kar pomeni skoraj 250 na dan,« opozarja Gironcolijev in se sprašuje, ali tiči za Devetagovimi podatki poskus napihovanja števila obiskovalcev. Svetnica pojasnjuje, da se je podobno že zgodilo s številom hotelskih gostov. Devetag je poudarjal, da je njihovo število poleti naraslo od 9 do 10 odstotkov, hotelirji pa so nekaj dni kasneje pojasnili, da je bila letošnja poletna sezona povprečna.

Fakulteta za umetnost

Univerza v Novi Gorici in KD Galerija GT - Šola uporabnih umetnosti Famul Stuart iz Ljubljane bosta v petek podpisali dogovor o sodelovanju. Mladi izobraževalni ustanovi bosta na podlagi dogovora sodelovali predvsem pri ustanovitvi nove fakultete za uporabno umetnost na novogoriški univerzi, pri izvajaju pedagoških programov, izmenjavi kadrov za potrebe pedagoškega dela ter izvajaju skupnih delavnic, razstav in srečanj.

V Rupi gradijo zid

V Rupi je od ponedeljka zaprta Jakilova ulica, in sicer od križišč z državno cesto št. 55 do vhoda v vrtec med hišnimi številkami 21 in 22. Cesto so zaprli, da bi gradbenemu podjetju Devescovi omogočili začetek gradnje novega podprtora znotraj dvorišča občinskega vrtca. Poseg bo predvidoma trajal šestdeset dni, tako da bo del Jakilove ulice zaprt do 7. novembra.

Ženska kradla v baru

Goriški karabinjerji so prijavili sodniku 54-letno žensko iz Gorice zaradi tatvine v baru in trafiki v Ulici Carso v Gorici. Povedali so, da je pred približno dvajsetimi dnevi Goriščanka - njenega imena niso sporočili - iz lokalna odnesla nekaj revij in zoščenek, ne da bi jih plačala. Na sled so ji prisli na osnovni pripovedi ljudi. Del pleina so našli na njenem domu med hišno preiskavo.

Zasedanje ANCI na ladji

Državno srečanje zveze italijanskih občin ANCI, ki bo od 22. do 25. oktobra v Trstu, se bo začelo z sedanjem na krovu ladje Ruby Princess, ki jo gradijo v tržiški ladjedelnici. Na srečanju, ki bo prvč potekalo v naši deželi, bo prisotnih 1.500 županov iz vse Italije.

Drevi Hanekejev film

V okviru niza »Austria! Da Auchentaller a oggi« bodo nocoj ob 21. uri na dvorišču palace Attems Petzenstein na Kornu v Gorici predvajali film avstrijskega režisera Michaela Hanekeja »Funny Games«. Šlo bo za sklepno dejanje spremjevalnih pobud.

V Kulturnem domu Nova Gorica so predstavili letošnjo sezono, ki bo po besedah direktorice Pavle Jarc polna glasbenih, razstavnih in filmskih izzivov. Ob glasbenem abonmaju in drugih tematskih koncertnih ciklih ter galerijski ponudbi bosta goriškim ljubiteljem umetnosti na voljo še tradicionalno srečanje saksofonistov in festival Pixelpoint. Eno osrednjih mest v ponudbi novogoriškega Kulturnega doma tudi letos predstavlja abonma resne glasbe, katerega 28. koncertna sezona bo na osmih večerih ponudila petro izbiro orkestralne, vokalne, komorne in solistične glasbe, je povedala Jarčeva. Abonma se bo 6. oktobra začel z nastopom Zagrebškega kvarteta saksofonov in svetovno uveljavljenega izraelskega pianista Itamarja Golana. Med ostalo glasbeno ponudbo je še posebej izpostavila januarsko gostovanje slovite Camerate Berlinske filharmonije in marčevski koncert Leipziškega godalnega kvarteta s harfistko Mojco Zlobko Vajgl.

Ob tem je Jarčeva opozorila na veliko povpraševanje po glasbenem abonmaju, za katerega se bo vpis začel danes; na voljo je le še 40 mest, saj imajo vpisani že 318 abonentov. To po njenih besedah kaže, da v Novi Gorici potrebujejo novo koncertno dvorano, pri čemer bi bila primernejša novogradnja kot obnova in širitev sedanjega Kulturnega doma.

V glasbeni ponudbi sicer pripravljajo še vrsto izvenabonmajskih dogod-

kov, petnajsto sezono cikla Glasba z vrtov sv. Franciška, festival Jesenski glasbeni tris z etno, blues in gospel večeri, mednarodno poletno šolo saksofona z bogatim glasbenim festivalom in tekmovanjem saksofonistov ter program Glasbena mladina za popularizacijo glasbe med mladimi.

Pomemben del delovanja novogoriškega Kulturnega doma je galerijska dejavnost, ki jo izvajajo v Mestni galeriji Nova Gorica, enem osrednjih primorskih likovnih razstavišč sodobne vizualne umetnosti. Obiskovalcem bo ob oktobrski predstavitvi graške fotoscene kontra.punkte na voljo še sedem razstav, galerija pa bo v decembru gostila tudi deveto izvedbo mednarodnega festivala novodobne umetnosti Pixxelpoint, letošnji kustos je Italjan Domenico Quaranta, je povedala Jarčeva.

Filmska ponudba novogoriškega Kulturnega doma je v letošnji sezoni razdeljena na tri dele, in sicer filmsko gledališče, za katerega je selektor David Valič izbral 15 umetniških filmov različnih žanrov, oktobrske dneve dokumentarnega filma v mesec francoskega filma v aprilu, je povedala kustosinja Mestne galerije Nova Gorica Mateja Poljak Furlan. V ponudbi filmskega gledališča je opozorila na film Toma Križnarja Dar Fur: Vojska za vodo, predpremiero francoske Božične zgodbe ter slovensko stvaritev L'kot ljubezen režiserke Janje Glogovac.

TRŽIČ - Občinsko gledališče

Jubilejno leto

»Kulturno ponudbo je treba zavarovati pred političnimi napadi«

Sezona občinskega gledališča v Tržiču bo letos še bogatejša, saj bodo obleževali 25-letnico delovanja. V goste bodo spet prišli vrhunski poustvarjalci, posebej pa bodo pozorni na različna pričakanja občinstva, je na včerajšnji predstaviti poudaril občinski odbornik za kulturo Gianluca Trivigno, ki je ponovil poziv občanom, naj zavarujejo kulturno ponudbo mesta pred političnimi napadi tistih, ki trdijo, da je kultura potrata, in naj bodo ponosni na svoje gledališče. Tržič mora vlagati v kulturo in tudi preko nje skrbeti za integracijo prišlekov,« je naglasil.

Sezono bodo začeli 28. oktobra s koncertom za 25-letnico gledališča. To bo obenem prvi jubilejni dogodek iz niza šestih, ki bodo potekali pod naslovom »900 & Oltre«. V glasbenem programu bo petnajst koncertov, ki se bodo zaključili 8. maja in bodo v Tržič pripeljali svetovno znanje glasbenik, petnajst predstav pa bo tudi v gledališči ponudbi, ki bo startala 4. novembra in se bo sklenila 18. aprila. Jamstvo za kakovost so igralci Carlo Giuffrè,

Ottavia Piccolo, Toni Servillo, Luigi Lo Cascio, Amanda Sandrelli in Vincenzo Salemme, so podčitali in navedli, da bo tudi letos potekal niz Contr'AZIONI, ki je posvečen sodobni produkciji.

O glasbenih beri je Carlo De Incontrera dejal, da »vše ni bila tako lepa kot letos«. Poudaril je, da Tržič premore vrhunске koncerne in je zato poznan tudi v tujini, tega pa se na krajevni ravni vsi ne dovolj zavedajo. Dodal je, da je tržiška umetniška sezona primerljiva velikim evropskim prestolnicam, in zaključil: »Mi ne priprejam dogodkov, temveč ustvarjam kulturo.« K povedanemu je podpredsednica pokrajine Roberta Demartin pristavila, da je absurd ločevanje pokrajine na »kulturno Goriško in industrijsko Tržičko, saj ravno tu, v Tržiču, je preprosteje eksperimentirati takšno kulturo, ki ne bo zaledana vase, temveč bo odprtva vsem.«

Abonmaška kampanja se bo začela 20. septembra; do 11. oktobra bo čas za potrditev lanskih abonmajev, odtlej pa za vpis novih.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

ROJEC, Prvomajska Ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU

DI MARINO, Ul. Bersagli 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 16.50 - 18.30 - 20.10 - 20.00 »Kung fu Panda«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Un giorno perfetto«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »X Files - Voglio credervi«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 16.50 - 18.30 - 20.10 - 22.00 »Kung fu panda«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Un giorno perfetto«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »X files - Voglio credervi«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Il se me della discordia«.

Dvorana 5: 17.30 »Le cronache di Narnia: Il principa Caspian«; 20.15 - 22.15 »Decameron Pie«.

Razstave

IZ NIZA ARS NATURAE - NARAVA V

SLIKI IN FOTOGRAFIJI bo v centru Gradina in Doberdobu do 14. septembra na ogled razstava slovenskega risarja Jurija Mikuletiča; ob petkih med

17. in 20. uro, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure; vstop prost; informacije na tel. 333-4056800, info@goros@gmail.com.

KULTURNO ZDRUŽENJE QUARTO

STORMO iz Gorice bo v petek, 11. septembra, v goriški državni knjižnici v UL. Mameli odprlo fotografsko razstavo »Amedeo d'Aosta - il Duca artigliere e aviatore«. Dan kasneje, 12. septembra, bo ob 11. uri na mirenskem letališču potekala slovensost s polaganjem venckov spomeniku.

OD KRASA DO MORJA

je naslov razstave ob 100. obletnici tržiške ladjedelnice, na kateri so na ogled umetniška dela Avgusta Černigoja in Lojzeta Spacala, ki so krasila čezoceanske ladje; do 21. septembra od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro.

V GORIŠKEM GRADU bo razstava Goriča in Furlanija med Benetkami in Dušnjaki. V ta namen je na razpolago tekoči račun na Zadružni banki Doberdob-Sovodnje št. IT 54 F 08532 12401 000000740245 z naslovom »Pomoč prizadetim v občini Desternik - Slovenija«, na katerega lahko vsakdo daruje za pomoč oškodovanim prebivalcem občine Desternik.

URAD ATER v Ul. Verdi na vogalu z Ul. Roma v Tržiču bo septembra in oktobra odprt samo ob ponedeljkih med 9.30 in 12.30.

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB - SOVODNJE

vabi na praznovanja ob 100-letnici ustanovitve: v petek, 19. septembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici bo slavnostna akademija stolnici v režiji Vesne Tomšič; v soboto, 20. septembra, ob 21. uri bo na prireditvenem prostoru KD Sovodnje v Sovodnjah koncert skupin Blek Panters in The Maff Show; v nedeljo, 21. septembra, bo članski praznik v Sovodnjah: ob 10.30 maša v cerkvi Sv. Martina v Sovodnjah, ob 11.30 mimohod pihačnega orkestra Kras iz Doberdoba do prireditvenega prostora, kjer bo koncert, ob 12.30 govor predsednika banke in na grajevanje, ob 13. uri kosilo za člane, sledila bo zabava ob zvoki ansambla Happy Day.

ŠZ DOM obvešča, da ob ponedeljkih in četrtekih med 17. uro in 18.30 potekajo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici treninji košarkarje. Namenjeni so tako začetnikom kot otrokom, ki so se jih udeležili že lani; informacije v popoldanskih urah v Kulturnem domu (tel. 0481-33288).

Prireditve

»INTERLINEA ZERO 2008 - Austria! Auchentaller a oggi« je naslov niza večerov v palaci Attems Petzenstein v Gorici in organizaciji Pokrajinski muzejev v Gorici in v sodelovanju s kulturnim združenjem Equilibri iz Gorice: danes, 10. septembra, ob 21. uri film »Funny Games«.

»ŽUPNIJSKI DVORANI V DOBERDOBU bo v četrtek, 11. septembra, ob 20. uri Valvazorjev večer. Nastopili bodo člani kulturnega društva iz Cerknice in domača ženska pevska skupina Jezero; na ogled bodo knjige Slave vojvodine kranjske v izvirniku.

Mali oglasi

KAMIN ventiliran Palazzetti, v odličnem stanju, običen v roza-belem marmorju, uporabljen samo eno zimo, prodam po zelo ugodni ceni. Tel.: 348-4735330

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Vittorina Provedel vd. Giurini iz splošne bolnišnice v cerkvi Sv. Antonia in na glavno pokopališče.

DANES V KRMINU: 13.30, Cornelio Puddu (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 10.00, Mario Paoluzzi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

Ob izgubi dragega očeta LOJZETA HUMARJA izrekata hčeri Martini in sinu Marku ter ostalim svojcem iskreno sožalje

Kulturni dom v Gorici in SKGZ

GRADIŠČE - Od 11. do 14. septembra

Četrti festival Omissis

Ob nastopajočih iz Italije, Španije in ZDA tudi priznana slovenska plesalka Maja Delak

V Gradišču ob Soči bo od jutri do nekdaj zaživel četrti izvedba festivala Omissis 8, ki ga prireja kulturno združenje Mattatoioscenico. Letošnji spored predvideva tri najst prestav, v katerih se prepletajo sodobne izrazne govorice: gledališče, ples, performansi, glasba, dizajn, grafika in video. Nastopili bodo ustvarjalci iz Združenih držav Amerike, Švice, Španije, Slovenije in Italije. Slovenski sodobni ples bo zastopal plesalka in koreografinja Maja Delak, ki si je zamislila

la predstavo Drage drage (Expensive darlings). V predstavi, ki je doživel več ponovitev v Sloveniji in bo v Italiji prvič uprizorjena prav v soboto v Gradišču (ob 21. uri v Palazimolo), nastopajo ob Maji Delak še Katja Kosi, Barbara Krajnc, Jelena Rusjan, Vlasta Veselko, Urška Vohar in Nataša Živković.

Festival Omissis 8 bo jutri (ob 20. uri v dvorani Bergamas) uvedel švicarski plesalec Yan Duyvendak s svojevrstno plesno predstavo triologije Matrix, posebno pričakovanje pa

vrlada za kontroverzni performans Rodriga Garcie (Accidents - matar para comer), ki bo na sporednu v petek. Ob 23. uri pa bo v galeriji Luigi Spazzapan nastopila ameriška ustvarjalka Kiki Blood s predstavo Alibi (ogled priporočajo odrasli publiku). Podrobnejši spored je dostopen na spletni strani www.ommisissfestival.com, goriški filmar Ivan Gergolet pa bo vodil medijski center, v sklopu katerega bodo posneli več filmov o festivalu dogajanju.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

ŠEMPOLAJ

Dvojničke osnovne šole

V sredo, 17. septembra ob 20.30 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V četrtek, 18. septembra ob 20.00 / Gledališka skupina TŠKD Urbanščica - Tone Partljič: »Krivica boli«. Režija Boris Mahnič. Igrajo: David Hreščak, Urška Florjančič, Tamara Kljun in Miran Furjan. Predstavo sestavljajo: Bojana Kralj, Erna Mahnič, Danila Gombač, Mirjam F. Franetič, Jože Franetič, Jožica Ivančič, Alen Novak in Stojan Gorup.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

V soboto, 13. septembra ob 20.00 / Silvia Purcarete: »Pantagruelova svakinja«.

Mala drama

Jutri, 11. septembra ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

GLASBA

TRST

Gledališče Verdi

Koncert Mahlerjeve glasbe / nastopa orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Stefana Antona Recka, v petek, 12. septembra, ob 20.30 (red A), v soboto, 13. septembra, ob 18.00 (red B).

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov Dom

V četrtek, 25. septembra ob 19.00 / Glasbeno-plesni projekt Healing Heating.

KOMEN

Cerkv sv. Jurija

V soboto, 27. septembra ob 20.00 / Koncert akademskega pevskega zbor Tone Tomšič.

DUTOVLIJE

Pomladna dvorana

V soboto, 20. septembra ob 10.00 / Lutkovna predstava - Bikec Ferdinand.

KOGOJEVI DNEVI

V nedeljo, 14. septembra, ob 20.30, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Komorni zbor Julius, Trsta. Walter Lo Nigro, zborovodja.

V torek, 16. septembra, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Koncert za mladino - Rojstvo in razvoj orgel skozi zgodovino in glasbi in besedi: Gregor Klančič - orgle.

V petek, 19. septembra, ob 20.30, / Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Klavirski trio Ars Musica: Jernej Grebenšek - klavir, Mojca Menoni Sikur - violina in Martin Sikur - violončelo.

V četrtek, 25. septembra, ob 20.30, / Kulturni dom Deskle / Spominski koncert ob deseti obletnici smrti skladatelja Marjana Gabrijelčiča - Solisti, zbor in orkester SNG Opera in Balet Ljubljana: Andrej Debevc - tenor, Mirjam Kalin - alt, Urša Žižek - soprano, Dejan Vrbančič - tenor, Zoran Potočan - bas, Saša Čano - bas. Aleksandar Spasić - dirigent.

V četrtek, 2. oktobra, ob 20.30, / Goriča, Kulturni center Lojze Bratuž / Kvartet Feguš: Filip Feguš - violina, Simon Peter Feguš - violina, Andrej Feguš - viola in Jernej Feguš - violončelo.

Tartini festival

Piran in Slovenska Istra

23.08. - 13.09.2008.

V soboto, 13. septembra ob 20.00, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Ansambel Il Terzo Suono, umetniško vodstvo Sergio Azzolini - fotog in gost Diego Cantalupi - lutnja.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 11., in v petek, 12. septembra ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: George Pehlivanian.

V pondeljek, 15. in v torek, 16. septembra ob 19.30, Gallusova dvorana / Giacomo Puccini: »Manon Lescaut«. Dirigent: Loris Voltolini. Vodja zabora: Martina Batič. Operni solisti, operni zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana. Izvedba je v italijanskem jeziku.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bazen Bruno Bianchi: razstava »Nova slovenska fotografija - 2. predstavitev«, odprtje bo 12. septembra skupaj z razstavo »Photonic Moments«. Razstava spada v sklop tržaškega fotografiskskega festivala »Triestefotografia«.

Narodni dom: do 15. septembra je na ogled fotografksa razstava »Prehajanja/Transizioni/Transitions«. Odprta od pondeljka do petka od 17.00 do 19.00. Razstavlja trije slovenski fotograf: Tomaž Gregorič, Branko Cvetkovič in Bojan Salaj.

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: 1953: L'Italia era già qui, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urvnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkah zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Prosvetni dom: od jutri, 11. septembra, (otvoritev ob 20.30) bo na ogled skupinska fotografksa razstava članov. Po boda je vključena v mednarodni fotografiski festival »Triestefotografia«.

SESIJAN

Razstavnna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 12. oktobra razstavlja svoja dela Tomaž Caharija (kamnitni izdelki), Piero Maruccci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamnitni izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Pomelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica

Pahor (skulpture in slike). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž: do 12. septembra od 17.00 do 19.00 je na ogled fotografksa razstava fotoklubov goriške pokrajine - 6 za eno ... razstava.

V Galeriji Kulturnega doma bo v petek, 12. septembra, ob 18. uri odprtje samostojne fotografksa razstave Zdenka Vogriča ob njegovih 80-letnicah; na ogled bo do 30. septembra od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

CODROPO (VIDEM)

V Vili Manin bo do 28. septembra na ogled razstava: »Good & Goods - Spiritualità e confusione di Massa«. Urvnik: od torka do petka od 9. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Na sedežu Banke Koper: do oktobra bo na ogled razstava likovnih del »Geografija spomina« akademske slikarke Klementine Goljia.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečovelske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprechod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajinje: Zoran Mušič, Silvester Komel in Alekšij Kobal«.

V Galeriji pri Valetovih: do 12. oktobra bo na ogled razstava del 3. likovnega srečanja »Jasna - Brje pri Komnu 2008«.

Stolp na vratih: do 14. septembra bo na ogled razstava fotografij skupine članov Foto kluba Nova Gorica.

VIPAVA

Vojnačna Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

MIREN

Galerija Oskarja Kogaja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, ob torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 00386-3359811).

Paviljon Poslovnega centra HIT, (Delipinova 7a) do 30. septembra je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; na ogled bo vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urvnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

V Galeriji Hest (Židovska ulica 8) bo do 22. septembra na ogled razstava slik Franka Vecchieta. Razstavljena so umetnikova dela iz zadnjega obdobja.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

Slovenski etnografski muzej: od 12. septembra do 5. oktobra bo na ogled interaktivna razstava izvirnih glasbenih instrumentov »Zvoneč mesto EVFONIJA«. Projekt spremja osrednjo letošnjo razstavo »Zvoki Slovenije - Od ljudskih godcev do Avsenikov«.

ZAKAVKAZJE - Včeraj je začela umikati svoje čete iz osrednje Gruzije

Rusija ne popušča glede Južne Osetije in Abhazije

Cheney v Rimu: Svet je enoten v obsodbah ruskega posredovanja v Gruziji

MOSKVA/TBILISI - Rusija je včeraj začela uresničevati obljubo, ki jo je dala v ponedeljek ob obisku predsedujočega EU, francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja v Moskvi. Ruska vojska se je namreč začela umikati iz Gruzije. Skoraj istočasno je sicer napovedala, da bo v Južni Osetiji in Abhaziji obdržala več tisoč svojih vojakov.

Rusija je začela uresničevati obljubo, ki jo je dal predsednik Dmitrij Medvedev v ponedeljek po pogovorih s francoskim predsednikom Sarkozyjem. Napovedal je, da se bodo ruske sile z gruzijskega ozemlja - tudi iz separatističnih pokrajin Abhazije in Južne Osetije - umaknile po namestitvi najmanj 200 opazovalcev EU. To naj bi se zgodilo še pred 1. oktobrom.

Ruska vojska se je včeraj najprej umaknila iz gruzijske vasi blizu Abhazije. "Ruska enote so zapustile vas Ganmuhuri v okrožju Zugdidi blizu administrativne meje z Abhazijo," je potrdil tiskovni predstavnik gruzijskega notranjega ministrstva Šota Utiašvili. "To je prvi znak ruskega umika iz t.i. tamponske cone kot rezultat dogovora z 8. septembra," je dodal.

Ruski obrambni minister Anatolij Serdjukov je sicer medtem napovedal, da bo Rusija v Južni Osetiji in Abhaziji po umiku iz ostalih delov Gruzije obdržala 7600 vojakov. Rusija in pokrajini so po njegovih besedah že dosegle dogovor o številu vojakov, to je o "okoli 3800 vojakih v vsaki republiki". Serdjukov je to sporočil na srečanju s predsednikom Medvedjevom. Slednji je ob napovedi obrambnega ministra izrazil upanje, da "bo vsaj to ustavilo gruzijski vojaški režim pred izvajanjem njihovih idiotskih dejanj".

Gruzijski predsednik Mihail Sakašvili je ponedeljek dogovor med Rusijo in EU glede umika ruskih sil iz Gruzije označil za "korak naprej". Vendar je to le prvi korak, saj je "pred nami še ogromno dela", je dejal po srečanju s Sarkozijem pozno zvečer v ponedeljek v Tbilisiju. "Čaka nas še dolga pot do obnovitve ozemeljske celovitosti Gruzije," je v odzivu dejal Sakašvili. "Gruzija se nikoli ne bo odpovedala niti koščku svoje suverenosti, niti koščku svoje ozemlja," je dodal.

Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je medtem sporočil, da je Rusija vzpostavila diplomatske odnose z Abhazijo in Južno Osetijo. "Izmenjali smo note, ki predstavljajo dogovor o vzpostavitvi diplomatskih odnosov med Rusijo in Abhazijo ter Rusijo in Južno Osetijo," je sporočil Lavrov. Ruski zunanji minister je na novinarski konferenci v Moskvi še povedal, da je Rusija, ki jo kot prva priznala omenjeni gru-

zijski pokrajini, hkrati z izmenjavo not o vzpostavitvi diplomatskih odnosov parafirala pogodbi o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči z Abhazijo in Južno Osetijo. "Storjen je bil pomemben praktičen korak, da so odnosi Rusije z Abhazijo in Južno Osetijo postali uradni," je ob tem povedal Lavrov. Omenjene pogodbe o sodelovanju pa so sedaj po navedbah Lavrova pripravljene na skorajšnji podpis na najvišji ravni.

Gruzijska se je na rusko odločitev odzvala z besedami, da je to "po etničnem čiščenju še en korak v aneksiji gruzijskih suverenih ozemelj". "Civilizirani svet ne bo tegu nikoli trpel," je povedal namestnik gruzijske zunanje ministrice Giga Bokeria. Gruzijska je sicer v ponedeljek objavila svoje številke o navzočnosti ruskih vojakov v državi. Po ocenah Tbilisija naj bi jih bilo v Abhaziji in Južni Osetiji 6000, kar je mnogo manj kot v minulem tednu, ko naj bi jih bilo tam 10.000. Po ocenah gruzijske vlade naj bi bilo 1470 ruskih vojakov in 235 težkih oklepnih vozil še vedno navzočih tudi v osrednjem delu Gruzije, zunaj separatističnih pokrajin.

Ruski zunanji minister Lavrov je sicer v torek tudi izjavil, da bi morali Abhazija in Južna Osetija polno sodelovati na pogovorih v Ženevi prihodnji mesec, ko se bo začeli mednarodni pogovori o "načinu za zagotavljanje varnosti in stabilnosti" v teh dveh pokrajinah. Rusija bo po navedbah Lavrova na pogovorih v Ženevi zagotovila, da bodo vsi udeležence razprave razumeli nujnost, da se ne dopusti nadaljnje vojne. "To seveda pomeni, da je potrebno sprejeti ukrepe, ki bodo Gruziji preprečili nadaljnjo militarizacijo," je dodal Lavrov.

Del gruzijske opozicije pa je včeraj prvič zahteval odstop predsednika Sakašvilia zaradi vojne z Rusijo. Kot poročajo tamkajšnji mediji, je vplivna konservativna stranka Nova desnica zahtevala predčasne predsedniške in parlamentarne volitve. Opozicijska stranka je s tem prekinila "narodno enotnost" po vojni z Rusijo, ki jo je sprožil gruzijski napad na separatistično Južno Osetijo 7. avgusta. Sakašvili je "brez razuma, samovoljno in neodgovorno bombardiral Chiinali", glavno mesto Južne Osetije, je v Tbilisiju izjavil predsednik stranke David Gamkrelidse in Sakašvilia obtožil, da je odgovoren za "težko situacijo", v kateri se je znašla Gruzija.

Ameriški podpredsednik Dick Cheney je včeraj pa je v Rimu dejal, da je svet enoten v obsodbah ruskega vojaškega posredovanja v Gruziji. Ob tem je poudaril, da je Rusija z vojaškim posredovanjem kršila suverenost Gruzije, sicer ene od držav ne-

Ameriški podpredsednik Dick Cheney in italijanski premier Silvio Berlusconi ANSA

kdanje Sovjetske zveze. "Mednarodna skupnost je enotna, ko gre za grajanje ruskega vojaškega posredovanja in v obsojanju enostranskih prizadevanj Rusije, da bi vojaško silo spremeni mednarodno priznane gruzijske meje," je Cheney dejal po srečanju z italijanskim premirom Silvijom Berlusconijem.

"Mednarodna skupnost podpira neodvisnost in ozemeljsko celovitost Gruzije, ob tem pa poziva k mirni rešitvi rusko-gruzijskega spora," je poudaril Cheney. Ob tem je še dodal, da bi rešitev spora moral temeljiti na poštenih pogajanjih med sprotnima stranema. Če eni od držav dovolimo, da samovoljno spreminja meje druge države, se bo to zgodilo, nato pa se bo isto zgodilo še večkrat," je v luči ruskega posredovanja v Gruziji še dodal ameriški podpredsednik.

Medtem je Berlusconi novinarjem po srečanju z ameriškim podpredsednikom poskušal predstaviti svoja "prizadevanja za preprečitev ponovitve zgodovine izpred nekaj let". "Poskušal sem Cheneyju razložiti in ga informirati o tem, kaj vse počнем in s čim se ukvarjam glede krize na Kavkazu. Domnevam, da sem na nekaterih točkah dosegel dobre rezultate," je dejal Berlusconi. Pojasnil je, da si prizadeva, da bi bilo vse, kar se je zgodilo v Južni Osetiji in Abhaziji, zjogli osamljen incident. "Poskušam preprečiti, da bi prišlo do eksplozije, ki bi vrnila zgodovino izpred nekaj let," je bil slikovit Berlusconi. (STA)

11. SEPTEMBER Al Kaida bo »obeležila« obletnico

KAIRO - Mednarodna teroristična mreža Al Kaida je prek spletnega portala as-Sahab, ki običajno objavlja sporočila teroristične mreže, sporočila, da bo ob obletnici terorističnih napadov v ZDA 11. septembra predvajala nov posnetek, s katerim bodo obeležili obletnico napadov. V sporočilu so navedali, da naj bi ta posnetek "razveselil gledalce". Drugih podrobnosti v sporočilu niso razkrili. "Počakajte na 11. september in videli boste, s čim vam bomo naredili veselje," so še zapisali, sporočilo pa priložili fotografije letal, ki so 11. septembra 2001 trčila v newyorski Svetovni trgovinski center (WTC). Sporočilo je Al Kaida objavila dan potem, ko je arabska televizija Al Džazira predvajala nekaj odlomkov videoposnetka, na katerih naj bi se drugi mož Al Kaidi Ajman al Zaharihi s sogovorniki pogovarjal o sveti vojni. (STA)

RAZISKOVANJE - Z njim bodo poskušali poustvariti razmere, podobne trenutku po velikem poku

V Cernu bodo danes zagnali Veliki hadronski trkalnik, najzmogljivejši pospeševalnik delcev

ŽENEVA - Evropska organizacija za jedrske raziskave Cerni v Švici bo danes zagnala najzmogljivejši in največji doslej zgrajeni pospeševalnik delcev. S pomočjo t.i. Velikega hadronskega trkalnika bodo v prihodnosti poskušali poustvariti razmere, podobne trenutku po velikem poku. Raziskava naj bi prinesla nova spoznanja o nastanku vesolja.

Pospeševalnik delcev je vreden več milijard dolarjev, z njim pa bodo raziskovali najmanjše delce in poskušali poustvariti razmere ob velikem poku. Ena od teorij namreč pravi, da je vesolje nastalo z velikansko eksplozijo. Cernova nova pridobitev naj bi znanstvenikom tako omogočila boljši vpogled v nastanek materije, poleg tega pa naj bi s pomočjo pospeševalnika odpravili nekatere sive lise v znanosti na tem področju.

Projekt je navdušil raziskovalce iz več kot 80 držav. Med sodelujočimi raziskovalci so tudi slovenski znanstveniki, čeprav Slovenija ni članica Cerna. Pospeševalnik so gradili od leta 2003, denarna sredstva pa je prispevalo več kot 20 evropskih držav. Ce-

na celotnega projekta se giblje okoli štirih milijard ameriških dolarjev, največji donatorji pa sta ZDA in Japonska, ki sicer nista članici Cerna in imata v organizaciji le status opazovalk.

S pospeševalnikom želijo v Cernu protone pospešiti do hitrosti, ki bi se izredno približala svetlobni hitrosti, kar je približno 18 milijonov kilometrov na minutno. 27-kilometrski predor pospeševalnika, ki se nahaja od 46 do 150 metrov globoko pod podeželsko pokrajino ob švicarsko-francoski meji, naj bi delci tako prepotovali kar 11.000-krat v sekundi. V Cernu upajo, da jim bo s tem uspelo poglobiti znanje o temni snovi, antimateriji in o morda še skritih dimenzijah prostora in časa.

Prve protone bodo po predoru pospeševalnika izstrelili danes, s čimer bodo predvsem preizkusili kontrolirano moč največjih superprevodnih magnetov na svetu, ki so vgrajeni znotraj trkalnika. Kot so ob tem s sporočilo za javnost zapisali na spletni strani Cerna, bo preizkus izstrelitve v eni smeri sledil še preizkus izstrelitve v drugo smer, pri čemer bodo zjogli preizkusni zmogljivosti pospeševalnika.

Po uspešnih testiranjih nove Cernove pridobitev bodo znanstveniki začeli s preizkusni in poskušali izvesti trke delcev. Ko jim bo delce uspelo uspešno izstreliti na

sprotne smeri urinega kazalca, bo sledila še izstrelitev delcev v smeri urinega kazalca. Delce bodo nato usmerili drugega proti drugemu, da bodo ti med seboj trčili, razpadli in sprostili energijo. To boda strokovnjaki spremiščali s pomočjo detektorjev, nameščenih po kavernah v velikosti katedrale, ki so razporejene vzdolž tunela.

Nekateri skeptiki se ob tem bojijo, da bi lahko pri poskušu nastale crne luknje, ki bi lahko ogrozile planet. V Cernu so možnost tega pojava že izključili. Nasprotniki projekta so kljub zagotovilom Cernovih strokovnjakov na okrožno sodišče na Hrvajih v ZDA in na Evropsko sodišče za človekove pravice vložili prošnjo za ustavitev projekta.

Zgodovina pospeševalnikov sega nekaj desetletij nazaj. S povečevanjem zmogljivosti pospeševalnikov so znanstveniki med drugim ugotovili, da protoni in nevroni niso najmanjši delci atoma, kot je vjalo dotlej. Ugotovili so namreč, da so nukleoni, kot sta proton ali nevron, sestavljeni iz še manjših kvarkov in gluonov. Ob trčenju nevronov se sprosti ogromna količi-

Zardari prisegel kot pakistanski predsednik

ISLAMABAD - Vдовec nekdanje pakistanske premierke Benazir Buto Asif Ali Zardari je včeraj prisegel kot 14. predsednik Pakistana. Zardari, ki bo na položaju nasledil Perveza Mušarafa, je prisegel na slovesnosti v predsedniški palaci v Islamabadu, ki so jo spremljali številni politiki in tudi gostje, v živo pa jo je predvajala tudi pakistanska televizija.

Zardari je zmagal na sobotnih tajnih predsedniških volitvah v parlamentu, na katerih je prejel več kot dve tretjini glasov in preprizličivo porazil dva protikandidata. Po neuradnih rezultatih je prejel 488 od 685 glasov. Na položaju bo 53-letni Zardari nasledil Mušarafa, ki je pod dalj časa trajajočim pritiskom odstopil 18. avgusta.

Kim Jong Il ni bilo na paradi v Pjongjangu

PJONGJANG - Severnokorejski voditelj Kim Jong Il se ni udeležil včerajšnje vojaške parade ob 60. obljetnici ustanovitve Severne Koreje. Japonska tiskovna agencija Kyodo je poročala, da 66-letnega Kima, za katerega je znano, da ima težave s srcem in sladkorno bolezen, ni bilo videti na praznovanju.

Kimovo zdravstveno stanje je sicer strogo varovana skrivnost v Severni Koreji. Južnokorejski časnik Chosun Ilbo pa je včeraj, sklicujoč se na južnokorejsko veleposlanstvo v Pekingu, poročal, da je iz poročila obvezovalno službe razvidno, da se je Kim Jong Il 22. avgusta zgrudil. Te informacije naj bi prišle "iz kitajskih virov", na veleposlanstvu pa jih še preverjajo. Chosun je pred dnevi poročal, da je v Severni Koreji že več kot teden dni pet kitajskih zdravnikov, verjetno zaradi zdravljenja Kima.

Obama kritičen do napovedi delnega umika ZDA iz Iraka

DAYTON - Demokratski kandidat na letosnjih predsedniški volitvah v ZDA Barack Obama je včeraj kritiziral odločitev predsednika Georgea Bushe, da določeno število vojakov iz Iraka premesti v Afganistan. Po njegovem mnenju je to nezadostno za učinkovit pregon skrajnežev, ki so odgovorni za teroristične napade v ZDA pred sedmimi leti.

Obama meni, da Bushov "zelo skromen" načrt podaljšuje "neskončno vojno" v Iraku, in vztraja, da se njegov republikanski tekmeč za Belo hišo John McCain nagiba v isto smer. Senator iz Illinois je še dejal, da je vesel, da se predsednik glede Afganistana nagiba "v smer politike, ki jo zagovarja že leta", vendar dodaja: "Njegov načrt ima pomanjkljivost - ni dovolj vojakov in dovolj virov." (STA)

na energije, ki povzroči razpad nevtrona na kvarke in gluone. Ti nato tvorijo kvark-gluonsko plazmo, ki se zelo hitro ohlaja, zradi česar se kvarki in gluoni znova "zlepijo" in tvorijo nove protone in nevronne.

Veliki hadronski trkalnik je najmočnejši pospeševalnik delcev in tudi največja raziskovalna naprava, kar jih je bilo kdaj zgrajen. Trki delcev v njem potekajo pri energijah, ki bodo sprva petkrat večje kot v dosedanjih napravah. Tako bo trkalnik omogočil meritve v povsem neraziskanem energijskem območju, kar bo prineslo bistven napredok na področju razumevanja osnovnih delcev. Med drugim se obeta odkritje Higgsovega bozona, ki je ključni element za razumevanje narave mase osnovnih delcev.

Za nadzor nad curki delcev pospeševalnik uporablja 1600 superprevodnih magnetov, sistem pa deluje ohlajen na temperaturi -271 stopinj Celzija. Znanstveni instrumenti so organizirani v pet eksperimentov, s katerimi upravlja pet velikih mednarodnih znanstvenih kolaboracij. (STA)

TENIS - Švicar Roger Federer petič zapored osvojil Odprto prvenstvo ZDA

»Ne bom se ustavil pri trinajstem naslovu«

V ZDA izenačil 84 let star rekord Billa Tindena, od Samprasa pa ga loči le še ena grand slam zmaga

NEW YORK - Švicarskemu te- niškemu igralcu Rogerju Federerju je po 84 letih, odkar je bil leta 1924 pet- krat zapored uspešen Američan Bill Tinden (ta je sicer leto kasneje slavil še šestič), uspelo že peto leto v nizu osvojiti odprto prvenstvo ZDA. Ne- kdanja številka 1 moškega tenisa je v finalu s 6:2, 7:5 in 6:2 ugnala Škota Andyja Murrayja. Federer je letos po porazih v finalu OP Francije in Wim- bledona le osvojil turnir za veliki slam, skupno pa je za 27-letnega te- nisača iz Basla to že 13. zmaga na naj- večjih turnirjih. Če bo Federer v ka- rieri zmagal še na enem turnirju za grand slam, se bo izenačil z doseda- njim rekorderjem, Američanom Pe- tom Samprasm.

Enaindvajsetletni Škot Murray je na drugi strani v svojem prvem fina- lu velikega slama zamudil priložnost, da bi Britancem po letu 1936 priigral novo zmago na enem od štirih naj- pomembnejših turnirjev na svetu. Po izenačenem začetku si je Federer pri- igral šest iger zapored in prepričljivo dobil prvi niz. Tudi v drugem je po- vedel z 2:0, nato pa je povsem nepri-

čakovano izgubil igro na lasten ser- vis. Murray se je »pobral« in je vsa- ke toliko Švicarju pošteno podkuril, Federer pa je delal vse več napak, po- leg tega pa je tudi slabše serviral.

A odločitev o zmagovalcu je le padla že na koncu drugega niza. Pri vodstvu s 6:5 je Federer znova ujel svoj ritem in si že s prvo zaključno žogo za niz tega tudi pridobil. Ko je v tretjem povedel že s 5:0, nihče več ni verjal, da lahko Murray pripravi presenečenje, dvoboja je bilo po uri in 51 minutah konec.

»Spet sem se nekaj časa poču- til nepremagljivega. A nekaj je prav gotovo res. Ne bom se ustavil pri tem naslovu. Imeti v lasti 13 turnirjev za grand slam ne bi bilo v redu. Letos sem imel nekaj težkih dvobojev, za- to je dejstvo, da bom odnesel domov pokal od tukaj, še toliko slajše. To mi trenutno izredno veliko pomeni,« je po dvoboju dejal Federer. »Mislim, da sem po mojem mnenju igral proti najboljšemu tenisaču sveta. Danes je zagotovo postavil stvari na svoje mesto,« pa je po srečanju povedal Murray.

Roger Federer je 8. avgusta dopolnil 27 let, rojen pa je v Baslu. Visok je 186 cm, težek pa 85 kg. Ljubiteljsko se ukvarja z golfovom, nogometom in smučanjem

ANSA

ODBOJKA

Matej Černic spet na igrišču s 17 točkami

Gabrski odbor Matej Černic je odlično začel sezono in v novem klubu na jugu Italije dobro okreva. Klub Martina Franca, v katerem letos igra, je v kraju San Benedetto z zmago s 3:2 proti Veroni osvojil 2. Trofej Ledda. Černic je bil s 17 točkami drugi najboljši realizator, Francoz Granvorka pa je dosegel 24 točk.

Konec meseca pa se bo začelo klubsko prvenstvo A1 in A2-lige, v katerih igrajo tudi naši slovenski odbor- karji. Objavili so televizijske sporedne za prve tri kroge: v ponedeljek 29. sep- tembra Montichiari (L. Manià) - Mo- deno Skysport 2 ob 20.30; v soboto 4. oktobra Macerata - Martina Franca (M. Černic) Skysport2 ob 18.30; v so- boto 11. oktobra Pineto - Martina Franca (M. Černic) Skysport2 ob 18.30.

KAUZER - V soboto in nedeljo bo Solkan prizorišče tretje tekme sve- tovne serije v slalomu na divjih vodah. Na soških brzicah se bo pomerilo 160 tekmovalk in tekmovalcev iz 17 držav. Med njimi bo tudi najboljši slovenski kajakaš Peter Kauzer, ki je v boju tu- di za glavno nagrado. Še pred sol- kanskim preizkušnjom se bodo najboljši ustavili tudi v Ljubljani na tradicio- nalem paralelnem slalomu na Lju- bljanici, ki bo jutri.

Tekmovanje v Solkanu se bo za- čelo v soboto ob 9.30 s kvalifikacijami, v nedeljo pa bodo ob isti uri na sporednu polfinalni boji.

HAMILTON - Moštvo formule 1 McLaren se je pritožilo proti odlo- čitvi Mednarodne avtomobilistične zveze (Fia), ki je v Spaju Angležu Le- wisu Hamiltonu odvzela zmago. Ha- milton je dobil dirko, a je bil naknadno kaznovan s 25-sekundnim pribit- kom, saj naj bi nepravilno prevozil šika- no. Na koncu je bil tretji. Fia mora sicer še preučiti, ali je pritožba spre- jemljiva.

DE ANGELIS - Italijanski dir- kač z motorjem Alex De Angeli je po- daljšal pogodbo z ekipo Team Hon- da Gresini. Dirkač iz San Marina je podpisal enoletno pogodbo.

NOGOMET - Kvalifikacije za SP 2010

Spremenjena Italija v Vidmu Slovenija v Mariboru za zmago

VIDEM - Italija je na uvodni tekmi kvalifikacij za SP 2010 proti Cipru pokazala zelo slabo formo, to- da težko je pričakovati, da bi lahko drevi v Vidmu proti Gruziji (pričetek ob 20.45) igrala tako slabo kot pre- teklo soboto v Larnaci. Še ne pomimo, da bi kdorkoli (niti Brazilija) imel proti »azzurrom« toliko prilož- nosti za gol kot so jih imeli Ciprčani, ne glede nato, da so na koncu (ne- zasluženo) potegnili krajski konec.

»Rešitelj« Italijanov, junak Udinese- ja Toto Di Natale, bo tudi danes glavni adut »azzurrov«. Selektor Mar- cello Lippi je namreč demantiral no-

positivno medijsko izpostavljenja, v javnosti pa so od današnje tekme ve- lika pričakovanja.

Selektor Matjaž Kek bo lahko računal tudi na Bojana Jokića, ki je na sobotni tekmi v Vroclavu odslu- žil kazen. Proti Slovakinom, ki so v so- boto doma zabeležili zmago z 2:1 proti Severni Irski, bodo verjetno ne- koliko teže tudi noge zaradi naporne tekme v Vroclavu. Kek je v zvezi s tem povedal, da bo tekma v Mari- boru tekaško verjetno še celo bolj na- porna kot na Poljskem, čeprav bodo vsaj vremenski pogoji zaradi večer- nega termina nekoliko boljši.

PEKING 2008 - Paraolimpijske igre

Viganò priboril prvo zlato Italiji

Kolesar iz Piemonta je v kvalifikacijah dosegel tudi svetovni rekord - Pistorius prvi na 100 m - Prvi primer dopinga

Pozornost je bila včeraj usmerjena v Oscarja Pistoriusa. Na 100 m je ugnal vse nasprotnike in osvojil zlato kolajno. Kljub počasnejšemu startu je na cilju prehitel tekmece Jerone Singletona iz ZDA

ANSA

PEKING - Tretji tekmovalni dan paraolimpijskih iger je bil za italijanske in slovenske tekmovalce nadvse uspešen. Italijanski kolesar Paolo Viganò je v zaledovalni vožnji LC4 na dirkališču v fi- nalu ugnal Nemca Teuberja in tako pri- boril Italiji prvo zlato kolajno. Kolesar iz Piemonta je tudi kvalifikacijski del za- ključil na prvem mestu in v času 3.59:741 dosegel nov svetovni rekord.

Za »azzurre« je to že druga kolaj- na: prvo je osvojil kolesar Fabio Triboli, ki je bil dan prej bronast v zaledovalni vožnji v kategoriji LC1.

Slovenski tabor pa je osrečila nam- iznoteniška igralka Mateja Pintar, ki se je uvrstila v današnji polfinale kategorije 3. Pintarjeva je v zadnjem obračunu v svoji skupini premagala Avstrijko Doris Ma- der s 3:2. V boju za kolajne se je uvrstila tu- di »azzurra« Michela Brunelli. V katego- riiji 1-2 pa se bo danes za zeleno mizo po- merila Tržačanka Pamela Pezzutto, ki bo igrala proti Francozinji Lafaye Marziou.

Pozornost v Pekingu pa je bila vče- raj usmerjena predvsem v najhitrejšega

paraolimpijca - Oscarja Pistoriusa. Ju- noafriški tekač je včeraj osvojil zlato kolajno v teklu na 100 m. V kategoriji teka- čev, ki imajo amputirano nogo pod kole- nom, je s časom 11.17 bil najhitrejši. Pi- storius bo tekmoval še na 200 in 400 m. »Azzurro« Haros Marai je bil sedmi in s časom 12.25 izboljšal italijanski rekord.

Svoje olimpijske nastope pa je vče- raj zaključil slovenski strelec Damjan Pav- lin, ki je z zračno puško leže v kategoriji R5 osvojil peto mesto in le za za pičlo de- setinko ostal brez kolajne. Odličen slo- venski dan je zaokrožila Tatjana Majcen Ljubič s sedmim mestom v metu diska (14,78) v kategoriji F54-56. V predtek- movanju so bile uspešne tudi tekmoval- ke v sedeči odbojki in globalistki.

Italijanski lokostrelci so po kvalifi- kacijah drugi, v tenisu na vozičku pa so bili izločeni že vsi »azzurri«.

Tretji tekmovalni dan pa je osenčil prvi primer dopinga. Pakistanski dvigo- valec uteži Naveed Ahmed Butt je padel na dopinškem testu in je bil zato izklju- čen za dve leti.

MOTOCIKLIZEM - Mitja Emili na Trofeji Kawasaki

Odločitev o prvaku padla v zadnjem krogu

Direktni tekmeč za naslov Zerbo povzročil padec Prosečana

Proseški motociklist Mitja Emili je letošnjo sezono motociklistične Trofeje Kawasaki končal na 2. mestu. Na zadnji dirki na dirkališču in Vallelungi, kjer bo čez dva tedna tekma za svetovno prvenstvo v razredu superbike, je poskušal vse, da bi se še dokopal do končnega uspeha, čeprav je vedel, da mu tega morda ne bi prisnela niti zmaga.

Emili je na kvalifikacijah osvojil drugo startno mesto. Kvalifikacije so bile res svojevrstne, saj so zaradi okvare računalnika izgubili vse izide uradnega treninga in so ga moralni zaradi tega ponoviti v nedeljo zjutraj (praktično ob zori) pred dirko. Prosečan je dobro začel tudi dirko in takoj povedel pred Morrealejem, medtem ko sta njegova direktka tekmeča Zerbo in Antonello precej zaostala. Za Emilija je bila zmaga imperativ, Zerbo pa v nobenem primeru ne bi smel biti drugi. Toda Zerbo se ni pustil presenetiti in je v predzadnjem krogu prevzel vodstvo. Emili ga je skušal vnovič prehiteti, toda Zerbo se očitno ni hotel zadovoljiti z drugim mestom (kljub temu, da bi mu ta uvr-

Mitja Emili na dirkališču Vallelunga s 1. zdrknih na 7. mesto

stev zadoščovala za osvojitev naslova) in je Emiliju neumno zaprl pot. Trku se dirkača nista mogla izogniti. Zerbo je končal svojo pot v travi, Emili pa se je pobral, vendar je dirko dokončal še na 7. me-

stu, s čimer je vsekakor obdržal končno 2. mesto v prvenstvu.

Prosečkega dirkača čakata zdaj še dve dirki za Trofejo Yamaha, ki jo bo skušal osvojiti.

NAVIJAŠTVO - Predstavitev sezone

Cheerleading nudi celovit razvoj otroka

Letošnja sezona se bo začela 15. septembra, zaključila pa se bo 24. maja. Navijači in plesalci bodo skozi celo sezono nastopali in tekmovali na različnih tekmovanjih po Italiji, Sloveniji in Evropi. Prvo mednarodno tekmovanje bo 24. januarja v Berlinu.

KROMA

Cheerleading ponuja predvsem v prvi fazi starostnega obdobja od 4. do 10./12. leta starosti celovit razvoj, pri katerem se otrok uči sposobnosti iz gibalnega, socialnega in psihološkega področja. Tako je utemeljila svoje poglede predsednica društva in trenerka Petra Krizmancic na pondeljki predstavitev javnosti društva Cheerdance Millennium v prostorih Zadružne kraške banke. Krizmanciceva je uvodne besede predstavila kot športni pedagog in športni strokovnjak, ne pa vlogi predsednice društva, ki želi svojo dejavnost promovirati. Sama namreč občuti, da se zaradi napakanega vtiča in neznanja cheerleadingu kot športu dela velika krivica. Predvsem v prvem obdobju otrok lahko pri tem športu razvija celovito vse motorične sposobnosti, saj brez njihovega dobrega razvoja ni mogoče izvajati pravilno akrobatskih in plesnih gibov. Obenem je navijaštvo kolektivna športna panoga, ki zahteva in razvija disciplino, samokontrolo, poslušnost in podejenost skupini. Predsednica je zaključila z misljijo, da osnova cheerleading vadbe predstavlja trdne temelje, »na katerih se lahko zgradi tako ali drugačno stavbo. To pa naj bo stvar izbire posameznika, ki bo jutri lahko cheerleader, plezalec, odbojkar, gimnastičar, nogometniški karateist.«

Na Opčinah so člani gropsajskega društva predstavili vse dejavnosti v novi sezoni, ki se bo uradno začela 15. septembra. Tedensko vadbo različnih starostnih skupin (od 4 let naprej) bodo dopolnjevale sestavne delavnice, kjer bodo otroci vadili.

li akrobatiko in ples. Ponudba kluba je letos namenjena tudi odraslim: dvakrat tedensko bo na Opčinah aerobika.

Pri gropsajskem društvu je nekaj novosti tudi v trenerskem kadru. Glavno trenersko delo in organizacijo v društvu bodo vodile Petra in Nikol Krizmancic ter Nastja Milic. Z njimi pa bodo sodelovali za specifične treninge še zunanjji trenerji: to so Taja Božič, tekmovalka in pedagoginja, Katja Britvič in Anja Žonta iz Ljubljane, višji tekmovalki in trenerki najboljših slovenskih navijaških in pom pom skupin. Trenerskemu kadru bodo vseskozi pomagali tudi pomožni trenerji, ki so obenem tudi tekmovalci v društvu.

Minuli konec tedna pa je potekala v Berlinu prva mednarodna konferenca trenerjev cheerleadinga in cheerdanceau. Srečanja se je udeležilo 90 trenerjev iz različnih evropskih držav, med njimi tudi Nikol in Petra Krizmancic, ki so pod mentorstvom ameriških trenerjev sledili navijaškim in plesnim delavnicam, se soočili s planiranjem vadbe in celotne sezone ter z metodiko učenja. Trenerji so se poučili tudi o tem, kako izbirati glasbeno podlago in kako pripraviti plesalke na tekmovanja. Del srečanja je bil namenjen tudi razpravi, v kateri je izstopalo predvsem iskanje smernic razvoja, ki bi omogočile, da bi čimprej zmanjšali razlike med posameznimi državami. Predsednik svetovne zvezze Karl Olson je srečanje zaključil z novico, da se bo v kratkem odbor svetovne zvezze sestal z olimpijskim komitejem, kajti ima cheerleading vse rekvizite, da postane olimpijska panoga.

Na Opčinah so člani gropsajskega društva predstavili vse dejavnosti v novi sezoni, ki se bo uradno začela 15. septembra. Tedensko vadbo različnih starostnih skupin (od 4 let naprej) bodo dopolnjevale sestavne delavnice, kjer bodo otroci vadili.

ŠAH - Mednarodni turnir Libero in Zora Polojaž osvojil Tiviakov

Na visoki ravni

Na B turnirju se je izkazal Jan Zobec - Tržaški SST v dresu ZKB zelo soliden v Palermu

Enej Starc je bil 5., Marko Udovič pa 8.

Od zamejcev je zelo dobro igral 16-letni Jan Zobec, ki se je s polovičnim izkupičkom (4,5/9) uvrstil na zelo solidno 24. mesto (na 4 tekmovalec). Prejel je tudi 2. nagrađo za igralce, ki imajo manj kot 1500 elo točk. Njegov brat Matjaž si je po začetni tremi - prvič je nastopil na takem tekmovanju - dobro opomogel in na koncu z 2,5 točkami pristal na 42. mestu.

V A turnirju je že drugič zapsev zmagal naturalizirani nizozemski velemojster Tiviakov pred hrvaškim mednarodnim mojstrom Marinom Bosiočićem. Tretji je bil mladi Slovenec Luka Lenič, medtem ko je bil rosnost mladi Indijec Narayanan, ena vzhajajočih zvezd svetovne šahovske arene, sedmi. Ne-

koliko je razočarala Martha Fierro Baquero iz Ekvadorja, ena najboljših žensk na svetu, ki je bila še 24.

Konec prejšnjega tedna pa je bil na sporednu v bližini Palerma finale ekipnega društvenega tekmovanja za igralce izpod 16 let. Tržaško društvo SST 1904 so z dresi Zadružne kraške banke zastopali zamejski šahisti Tjaša Oblak, Roberta Chissich, Ajlin Visentin in Liam Visentin. Ekipa je bila med najmlajšimi in najmanj izkušenimi, a se je v ostri konkurenči dobro upirala bolj prekaljenim nasprotnikom. Kljub bolj skromni belli (en neodločen izid in pet porazov) so si naši predstavniki nabrali veliko izkušenj, ki jim bodo v bodoče še kako koristile. Najboljše se je odrezala Tjaša Oblak, ki je na prvi šahovnici dosegla dve zmag.

Marko Oblak

PLAVANJE - V Kopru ob 50. obletnici PK Koper

Dnevov slovenskega plavanja so se udeležili tudi borovci

Od petka, 5. do nedelje 7. septembra so na kopališču Žusterna v Kopru potekali Dnevi slovenskega plavanja, ki jih je sedmo leto zapored organizira Plavalni klub Koper. Letošnja izvedba je bila še toliko bolj slovenska, ker praznuje Plavalni klub 50-letnico delovanja. Namen te prireditve je promocija plavanja in drugih vodnih športov na obali, kot tudi skupni začetek plavalne sezone s srečanjem plavalcev iz vse Slovenije in bližnje okolice.

Letošnji program je bil zelo pester in se je začel že v petek, ko so v jutranjih urah na bazenu v Žusterni potekale razne vodne dejavnosti, od plavanja, veslanja, jadranja, do vodne košarke, vaterpola in drugih zabavnih vodnih aktivnosti. Dejavnosti so potekale v obliki delavnic, namenjene pa so bile šolam obalno - kraške regije. Udeležba je bila zelo visoka, našteli so čez 500 otrok. Sodelovali sta tudi vaditelji Plavalnega kluba Bor Biserka Cesar in Alejandra Glavina.

V soboto je bil na sporednu jubilejni 25. Mini plavalni maraton "Koper 2008", ki je namenjen ljubiteljem plavanja vseh starosti in kategorij. Plavalci so letos preplavali približno 1.100 metrov dolgo progno po morju, od kopališča Koper pa do kopališča

ča v Žusterni. Udeležencev je bilo preko 300, kar je rekordno število, prihajali pa so iz Slovenije, Avstrije in Italije. Med temi je bilo tudi nekaj predstavnikov Plavalnega kluba Bor, ki se vsako leto že tradicionalno udeležuje maratona. Tekmovanja so se udeležili: tekmovalki Helena Vidali in Erika Žuljan, vaditelji Cristian Chirani, Petra Dilli, Alejandra Glavina, Tatjana Grgić in Martin Lissiach ter Mitja Petelin, bivši

predsednik Bogdan Petelin in bivši Borov trener Rastko Bradaška. V popoldanskih urah je bila na vrsti še svečana prireditev, na kateri so tudi podelili priznanja udeležencem mini maratona. Sledila je družabnost vseh generacij plavalcev v počasnitve 50 let delovanja kluba.

Nedelja pa je bila namenjena ljubiteljem vodne košarke, saj je potekal 4. Pokal mesta Koper v tej disciplini.

KOŠARKA - Po prestopnem roku in pred pričetkom državne C-lige

Glavnino moštev okrepili izkušeni igralci

Za prestop Roncade, Caorle in Pordenone - Bor Radenska v »drugi«, Jadran Mark v »tretji vrsti«

Konec meseca bosta Bor Radenska in Jadran Mark začela z nastopi v državni košarkarski C ligi, prejšnji teden pa se je zaključil poletni prestopni rok. Glavnina ekip v skupini C se je zelo okreplila, tako da je že sedaj jasno, da bo prvenstvo izjemno izenačeno in še bolj zahtevno kot lani. Veliko je posameznikov, ki prihajajo iz višje lige. Po spremembah pravila, ki dovoljuje prisotnost v deserterici sedmih (in ne več samo šestih) 'starih' igralcev (nad 23. letom), se je namreč večina društev odločila za sestavo izkušenih moštev. Poglejmo, kako so se aktivirali v posameznih okoljih ter katerе so želje in domet (na papirju) šest najstih nastopajočih ekip (sedem jih je s Furlanije Julijske krajine, devet pa iz Venetija).

Pole position. Po proračunu in imenih sodeč izstopajo tri postave: Roncade, Caorle in Pordenon. Peterka iz pokrajine Treviso je korenito spremenila svoj videz in najela štiri odlične veterane (play-maker Vettori in krilo Casonato iz Eraclee ter branilec Menegon iz Oderza in center Spader iz Marostice, torej oba iz B2). V beneški pokrajini sta se združila sosedja Caorle in Eraclea. Ostalo je nekaj nosilcev iz obeh sredin, dopolnila pa so poiskali v višji ligi (tržaški branilec Lucio Tomasini, ex Jadran, režiser Ruffo iz San Donaja in mladi center Bonoli iz Oderza). Trenerja Walterja Vatovca ni več na klopi: novi krmar je Teso, ki ima za sabo dve napredovanji v Jesolu. Slovenskega trenerja (Janez Drvarič) pa so obdržali v Pordenonu, ki je zamenjal le visoke igralce. Nova prihoda sta odlična center in krilo Colladon (iz Roncad) ter Gonzo (Mestre, B2).

Druga vrsta. Za uvrstitev v končico za napredovanje se bo potegovala večina ekip. Med temi bi moral biti tudi Bor Radenska, ki ima prvorstne zunanjne igralce, neznanko pa predstavlja moč pod košema in forma treh novih

Bor in Jadran
(arhivski posnetek)
bosta letos spet
igrala v isti ligi.
Ekipi sta včeraj
odigrali prijateljsko
tekmo v
telovadnici pri
Briščikih. Pred
velikim številom
gledalcev je Bor
Radenska zmagal s
73:64.

KROMA

okrepitev (Furigo, Giacomi in Monticolo), ki lani niso igrali. Veliko so v sestavo ekipe vložili pri sicer izpadlem Spillbergu, ki je bil spet vključen v državno ligo po repasažu. Prišli so trener De Prophetis, 40-letni velikan Sguassero (San Daniele), prekaljeni ostrostrelec Musiello (Virtus Udine) in mladi play-maker Accardo iz Corna. Solidni sta na papirju tudi postavi iz videmske pokrajine San Daniele (glavna nakupa krilni center Rovere in šuter Silvestri) in Virtus Udine (Deana, Raccaro, De Simon in bivša jadranovca Giannmaria Visintin ter veteran Marco Crisafulli). Ambiciozen je tudi novinec Rovigo, pri katerem izstopa še en 40-letnik, bivši prvoligaš Massimo Guerra, že v Trstu bodisi na najvišji ravni kot tudi lani v povratnem delu

B2 lige. Dobra sta tudi branilca D'Affuso in Pappalardo, tako da je ekipa močna predvsem na zunanjih položajih. Bolje kot lani se nedvomno želi uvrstiti Marghera, za katere bodo po precejšnjih spremembah v poletnih mesecih nastopili košarkarji iz B2 lige Babetto (center, lani v Bernaldi na jugu), Dal Molin (krilo, Oderzo) in Martina (branilec, Mestre). Glavni dodatek pri rutiniranem Virtusu iz Padove pa je play-maker Fedriga, lani v Vicenzi.

Tretja vrsta. Preostale ekipe bi se morale boriti za obstanek v ligi, seveda pa se glede na verjetno skrajno izenačenost lahko tudi vključijo v boj za najboljšo osmerico ali deveto mesto. Med temi je tudi Jadran Mark, ki je lanski zmagovalni garnituri dodal dva dobra ko-

šarkarja, je pa res, da je s podobno postavo pred dvema letoma izpadel iz državne C lige. Oderzo je po nazadovanju iz B2 lige potrdil samo sijajnega zastavljeno Fioretta in najel nekaj zanesljivih posameznikov (play-maker Da Ponte, ostrostrelec Maran, branilec Toffoletto, krilo Fingolo in Moro). Naknadno je bil po nazadovanju spet vključen v C ligo tudij Codroipo, ki je vodstvo mlade ekipe zaupal Monteni (lani v Tržiču). Zvezda ekipe je Videmčan Campanotto (strelec iz vrst Virtusa), ostali novi obrazi pa so Tržačan Schina, zimzeleni 40-letni organizator igre Chivilo ter center Marella iz Pordenona. Montebelluna je do pred kratkim imela visoko leteče apetite (lanski garnituri sta se pridružila žepni play-maker Gallina in učinkovito krilo Arnaboldi), a tuk pred začetkom priprav je pospravil kovčke bivši prvoligaš center Loriga, ki so ga tako morali nadomestiti s povprečnim Cio. Ekipa Pool Venezia iz strogega centra Benetek je vnesla dve izkušeni okrepitvi (play Moretti in krilo Sartor), tako da je vsekakor boljša kot lani. Lanskega prvenstva (drugo mesto in finale play-offa) pa niti zdaleč ne more ponoviti Vicenza, ki je prodala vse svoje mlade talente in začela čisto nov cikel z novo generacijo mladih fantov. Ta čas se zdi najslabše moštvo v ligi.

NOGOMET

Znani koledarji

V Tricesimu so predstavili kolejarje letošnjih amaterskih prvenstev. Spored 1. kroga smo že objavili v preteklih dneh. V promocijski ligi bo Juvenita na doma debitiral proti Lignanu, Kras se bo v Repnu pomeril s Pro Gorizio, Vesna pa bo igrala začela v Cervignanu. Od ekip naših društev bodo 21. septembra doma pričeli tudi Primorec, Sovodnje in Primorje.

Obvestila

SHINKAI KARATE' KLUB obvešča vse zainteresirane da so se začele vpisnine. Tel. 338-7281332.

KOŠARKARSKA SEKCIJA AŠD

BREG obvešča da se vadba minikošarke in začetnikov za letnike 97; 98; 99 in '00 začne v ponedeljek, 15. septembra, ob 16.30 v dolinski telovadnici. Treningi bodo vsak ponedeljek in petek ob 16.30 za minikošarkarje in v torkih ob 18.30, v četrtekih ob 19.30 in v petkih ob 18. uri za začetnike. Za dodatne informacije: tel. 347-3591855 (Boris)

ODBOJKARSKA SEKCIJA AŠD

BREG vabi otroke in najstnike na poskusni trening. Osnovnošolci bodo začeli z redno vadbo v torek, 16. septembra, srednješolci pa dan kasneje, v sredo 17. septembra. V sezoni 2008/09 bodo treningi miniodbojke ob torkih, od 17.00 do 18.30 in ob četrtekih, od 16.30 do 18.00. Srednješolci pa bodo vadili ob sredah, od 16.30 do 18.00 in ob četrtekih, od 18.00 do 19.30.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrtekih od 17.30 do 18.30 v telovadnici srednje šole na Općinah. Tečaj bo začel 2. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treninji odbojke za začetnike in začetnice (letniki '97, '98, '99) ob ponedeljkih od 14.30 do 16.30 in četrtekih od 17.30 do 19.00 v občinski telovadnici v Repnu, ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici srednje šole na Proseku. Tečaj bo začel 2. oktobra.

KK BOR obvešča, da se vadba minikošarke in začetnikov za letnike 1997, 1998, 1999 in 2000 začne v petek, 12. septembra, ob 16. uri v telovadnici v Lonjerju. Treningi bodo v Lonjerju ob torkih in petkih od 16.00 do 17.30. Za informacije in dogovor za prevoz: 339-1788940 (Stojan Corbatti).

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK

obvešča, da bodo treningi potekali s sledenjem urnikom: na Stadionu 1. maja za začetnice iz vrtača in osnovne šole ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 za vrtec in ob 18.30 do 19.30 za osnovnošolce; na Općinah ob sredah od 16.15 do 17.15 za vrtec, od 17.15 do 18.15 za osnovnošolce in ob sobotah od 14.30 do 16. ure. Za dodatne informacije in prijave poklicite na tel: 328 2733390 (Petra) ali 338 5953515 (Katja).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM

sporta, da bodo letos potekali tudi tečaji pom-pon plesa za mladinke (12-16 let) in članice (od 16. leta dalje). Treningi bodo v telovadnici pri Briščikih v Repnu, ob petkih od 18.30 do 20.00 za mladinke in od 20.00 do 21.30 za članice. Prvo srečanje bo v torek 16. septembra. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja.

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTO

VEL sporoča, da bo vadba v sezoni 2008/09 potekala s sledenjem urnikom: minimotorika (2004-05) ob sredah 16.15-17.15 v telovadnici na Kontovelu, motorila (letniki 2001, 2002, 2003) ob ponedeljkih 16.15-17.15 v telovadnici pri Briščikih, ob sredah 16.15-17.15 v občinski telovadnici v Repnu; minibasket za deklice (1998, 1999, 2000, 2001) ob ponedeljkih 17.15-18.15 pri Briščikih, ob sredah 17.15-18.15 v Repnu, ob četrtekih 16.15-17.15 pri Briščikih; minibasket za dečke (1999-2000) ob ponedeljkih 17.15-18.15 pri Briščikih, ob sredah 18.15-19.15 v Repnu, ob petkih 16.30-17.30 v Repnu. Za informacije: 338-5889958 (Andrej Vremec).

ŠPORTNA ŠOLA TECI, SKAČI,

MEČI obvešča, da se bo tečaj za otroke prvih treh razredov osnovnih šol pričel 22. septembra. Vadba bo potekala na Stadionu 1. maja s sledenjem urnikom: ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30. Za informacije kliknite na tel. št. 3331755684 (Silva).

TENIŠKA SEKCIJA AŠZ GAJA

na Padričah sprejema prijave za tenisko šolo. Tečaji so namenjeni osnovnošolcem in so začetniški ter nadaljevalni. Tel. na št. 389-8003486 - Mara.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM

organizira tečaj aerobike, ki bo potekal v ponedeljkih (na Općinah) in v četrtekih (pri Banah) od 20.15 do 21.30. Prvo srečanje bo v ponedeljek 15. septembra na Općinah, ob 20.15. Informacije na tel. št.: 346-1862697 Petra ali na info@cheerdancemillenium.com.

ŠD KONTOVEL - ODSEK RITMI

ČNE TELOVADBE vabi vse deklice od 2. letnika vrtač do vključno 3. razreda osnovne šole. Prvi trening bo v petek, 12. septembra ob 17.30 v telovadnici na Kontovelu. Med sezono bodo treningi ob sredah in petkih od 17.30 do 18.30. Za vse informacije 349-8020952 (Deborah) in 338-5000643 (Martina).

ŠD VESNA

- Nogometna šola vabi vse deklice in deklice, rojeni od januarja 1998 do decembra 2003, da se nam pridružijo. Za informacije poklicite na 3389344927, 3386400523 ali na 040220497.

ODBOJKA - Slogine priprave na Koroškem in Slovaškem

Napreddek je bil velik

V Mežici idealne razmere za vadbo, v Bratislavi delo zastavljeno na visoki ravni - S Slogo tudi skupina članov Soče

Lucio Battisti, Martin Maver, Ivan Peterlin ter mežički trenerji Miran Rebula, Blaž Merkač in Damir Ocepel. Vsi so odlično delali in res ogromno napredovali, pridobljeno znanje pa zdaj nekateri že utrjujejo s treningi doma, za najmlajše pa bo vadba stekla z začetkom šolskega leta.

V Mežici so naše odbojkarje organizatorji priprav presemetili tudi z ogledom mežičkega rudnika, vendar tokrat ne na »klasični« način, ampak s kolesi (spremljal jih je Egon Gornik, ki je med pripravami skrbel za organizacijo), kar je pravi evropski unikat. Poleg tega so se naši mladi po nekrajnem naravi sprehodili do vzpetine Pičkovo, igrali beach volley tako v Mežici kot v Pliberku, odigrali nogometni turnir na travnatem igrišču domače-

ga nogometnega ligaša, ostalo pa jim je seveda še dovolj časa za družabnost in rodilo se je marsikatero novo prijateljstvo.

Skupina dvaindvajsetih fantov je, kot rečeno, naravnost iz Mežice odpotovala še v Bratislavo, kjer so fantje še dodatni teden dni zelo resno trenirali. Trenerjema Battistiju in Peterlinu se je pridružil še Dušan Blahuta, ob njem pa še Vlado Pridal (docent na bratislavski Fakulteti za šport, bivši državni reprezentant v vrstah ČSSR, trener slovaške moške državne reprezentance in tudi trener-igralec pri avstrijskem Dobu) in Martin Suja (član slovaške državne reprezentance akademikov na državnem prvenstvu, večkratni državni prvak v slovaški prvi ligo). Delo je bilo res kakovostno in na-

predek je bil zlasti pri najmlajši očiten. Klub utrujenosti je fantom ostalo še dovolj moči za ogled mesta in njegovih zanimivosti, tako da jim je čas še prehitro minil.

Kot rečeno, se je Slogini »odpravili« letos pridružil tudi Sočin trener Lucio Battisti, ki je svoje vtise takole strnil: »Te priprave so bile zelo zanimiva izkušnja tudi zame, prav gotovo pa nadvse pozitivna tudi za vse udeležence. Priprave mladim športnikom pomenijo tudi veliko duševno rast, bistveno vlogo odigrava socializacija, naši mladi pa dobijo enkratno priložnost za rast in razvoj v zdravem duhu. Organizacija je bila klub dolgem obdobju in res velikemu številu udeležencev odlična, za kar zaslужijo pri AŠZ Sloga vso pohvalo!« (INKA)

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Risanka Pimp
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea verde - Meteo verde
9.55 Film: Laudace colpo dei soliti ignoti (kom., It, '59, r. N. Loy, i. C. Cardinale)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodartsvo
14.10 Nad.: Julia
14.55 Nan.: Don Matteo 5
17.10 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan. Il commissario Rex
18.50 Kvizi: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Nogomet: Italija - Georgia
23.15 Aktualno: Premio ETI - Gli Olimpiadi del Teatro
23.35 Dok.: XXI Secolo - Testimoni e protagonisti
0.35 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Sottovoce

Rai Due

- 6.20** Dok.: Alla scoperta della costa del Cilento
6.45 Dnevnik - Zdravje
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random
9.05 Nan.: Otto semplici regole
9.30 Paraolimpische igre
10.00 Nan.: Tracy e Polpetta
10.15 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 E...state in costume, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.40 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.10 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.10 Nan.: Friends
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffé di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Film: Arsenico e vecchi merletti (kom., ZDA, '44, i. C. Grant)
11.05 13.00, 14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
15.00 Variete: Trebisonda
16.30 Športna odaja: Pomeriggio sportivo
17.15 Nan.: Giardini e misteri

- 18.10** Aktualno: Geo magazine 2008
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Agrodolce
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Nan.: La Nuova Squadra
23.05 Dnevnik - Deželne vesti in Primo piano
23.45 Aktualno: Speciale Viaggio in America
0.35 Aktualno: Dnevnik, vremenska napoved

- (fant., ZDA, '04, r. T. Burton, i. J. Deep)
23.35 Film: Hellboy (fant., ZDA'04, i. R. Evans)
0.35 Dnevnik

- 14.05** Svet vodnih živali
15.00 Volitve 2008
17.10 Črno-beli časi
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 Dnevnik Tv Maribor
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
20.00 Nogomet: Slovenija - Slovaška
23.20 Paraolimpische igre
23.30 Aldo Nicolai

Rete 4

- 6.00** 1.30 Pregled tiska
6.15 Nan.: Chips
7.40 Nad.: Quincy
8.45 Nan.: Charlie's Angels
9.45 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: Hunter
12.30 Nad.: Carabinieri
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.00 Film: 20 chili di guai... (kom., ZDA, '63, r. N. Jewison, i. S. Pleshette)
18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 22.40, 0.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Julie Lescaut (Fr, '04, r. A. Vermus, i. V. Genest, J. Lauret)
23.20 Film: Kissing Jessica Stein (kom., ZDA'02, igra Jennifer Westfeldt)

- 0.20** Dnevnik in vremenska napoved
1.25 Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik: Mattina
8.50 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.05 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: My life
15.55 Nan.: Una mamma per amica
17.00 Aktualno: Pomeriggio cinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kvizi: Chi vuole essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Veline
21.10 Glasb.: Speciale Supershows - Omaggio a Lucio Battisti
23.30 Aktualno: Matrix (vodi E. Menna)
1.20 Nočni dnevnik

La 7

- 9.15** Aktualno: Due minuti un libro
9.30 Aktualno: Le vite degli altri
10.30 Nan.: Mai dire sì
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik, športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: La grande razzia (polici., Fr. '55, r. H. Decoin, i. J. Gabin)
16.05 Nan.: Il ritorno di Mission Impossible
17.05 Nan.: Cuore d'Africa
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Niente di personale
21.10 Film: The Confession (triler, ZDA, '99, r. D. Jones, igra Alec Baldwin)

- 22.25** Nan.: Sex and the City
0.00 Nan.: The L Word
0.50 Dnevnik

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Risana nanizanka: Moby Dick in skrivnost dežele Mu (pon.)
9.45 Risanka
10.00 Zlatko zakladko
10.20 Nan.: Izgubljeni zaklad Fidžija
10.45 Sprehodi v naravo
11.05 Z glavo na zabavo
11.55 Na utrip srca
12.10 Ples v črnem
12.30 Bojan Gorišek
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.30 Pisave (pon.)
14.00 Dok. oddaja: Poreklo
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risana nan.: Nils Holgerson
16.10 Kvizi: Male sive celice
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Izob.-svetovalna odd.: Turbolanca
18.25 Žrebanje lota
18.40 Risanka
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Film: Sredina filmska uspešnica
22.00 Prvi in drugi
22.20 Odmevi, kultura, športne in vremenske vesti
23.30 Svetlo in svet
0.45 50 let televizije

Slovenija 2

- 6.30** 9.30, 11.00, 0.35 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
13.35 Paraolimpische igre

SLOVENIJA 2

- 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.20 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevkki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.40 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Olimpijski pregled; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevkki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Glasba.

SLOVENIJA 3

- 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinki; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove Spominčice; 13.05 Ars futura; 13.30 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Intermezzo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasja pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

Lastnik:

Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP d.o.o z enim družabnikom
PRAE s.r.l. con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF s.r.l., Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.it

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480

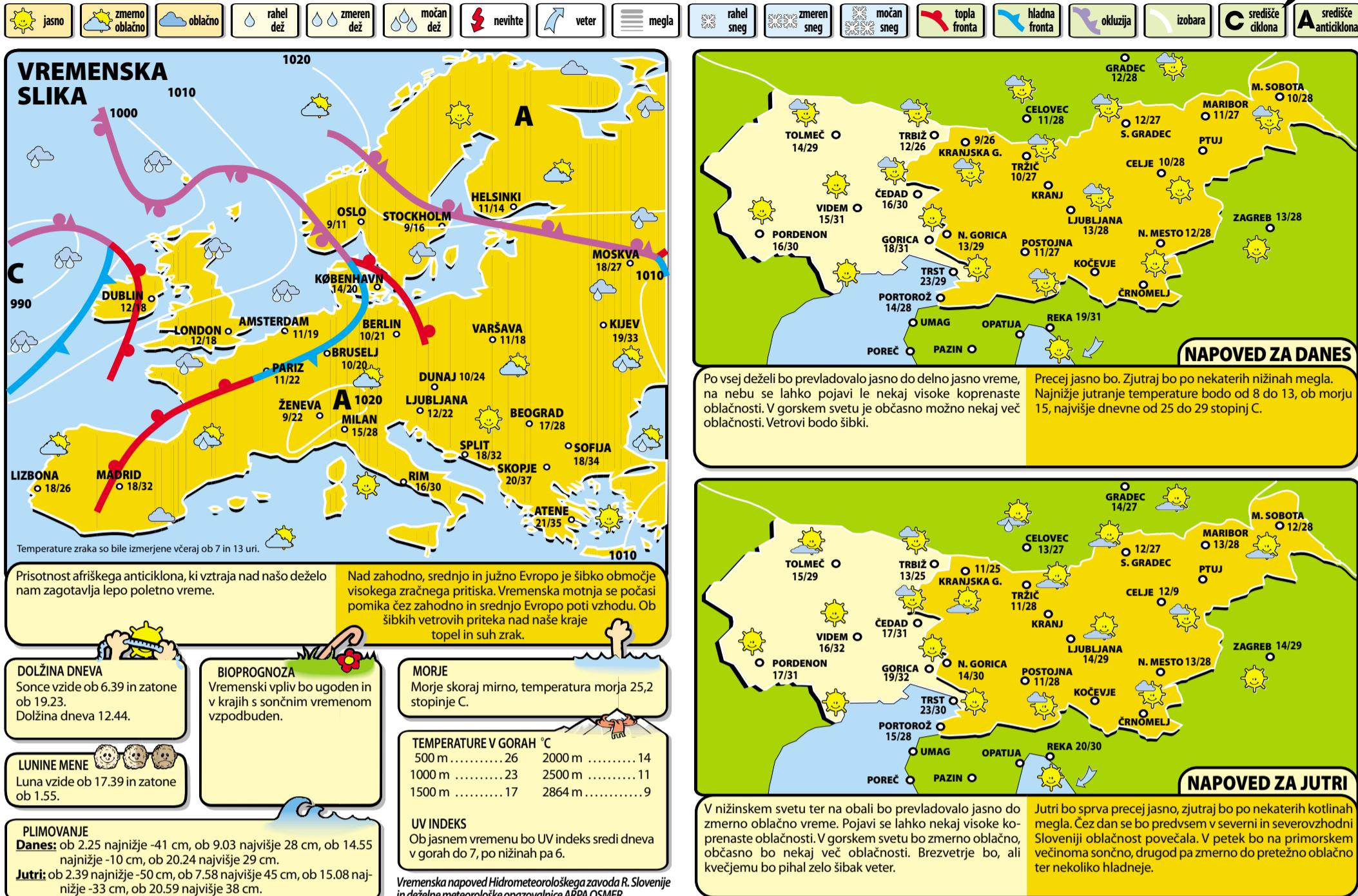
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalska agencija Tmedia s.r.l.

<

KITAJSKA - Po nedokončnih podatkih naj bi v Taoshiju umrlo 56 ljudi

Plaz iz nelegalnega rudnika zasul mestece na severu države

PEKING - V plazu kamena in blata, ki je v ponedeljek zasul mestece Taoshi na severu Kitajske, je po zadnjih podatkih umrlo najmanj 56 ljudi, so včeraj sporočile kitajske oblasti. Zaradi deževja, ki je prebilo zidove zbiralnika ostankov rude v nezakonitem rudniku, se je na Taoshi sprožil plaz odpadkov.

V mestu v provinci Shanxi, ki leži ravno pod zbiralkom odpadkov rude, je plaz med drugim porušil trinadstropno pisarniško poslopje, trg in številne domove. Plaz se je usul, ravno ko so delavci v mestu prihajali v službo. Število žrtev bi lahko še naraslo, saj številne ljudi še pogrešajo, poročanje kitajske televizije povzema francoska tiskovna agencija AFP.

Po navedbah hongkonškega informacijskega centra za človekove pravice in demokracijo, ki se sklicuje na lokalne vire, bi lahko v plazu umrlo do 500 ljudi, česar pa oblasti niso potrdile.

V mestu so včeraj potekale reševalne akcije, v katerih sodeluje več kot 1000 policistov, vojakov in gasilcev, ki med ruševinami in blatom iščejo morebitne preživele.

Krvido za katastrofo so oblasti pripisale rudarskemu podjetju Tashan, zaradi česar so že prijeli šefa rudnika in še osem drugih predstavnikov podjetja. Podjetje je v rudniku nad Taoshijem delovalo nelegalno, v zbiralniku shranjena odpadna ruda pa je po navedbah predstavnikov oblasti presegala njegovo kapaciteto. (STA)

V. BRITANIJA Vse manj je dobrih ...pubov

LONDON - V skladu s podatki za prvo polletje v Veliki Britaniji vsak dan svoja vrata zapre pet pubov, so sporočili z britanskega združenja pubov in piva (BBPA). Kot so pojasnili, vsak teden vrata zapre 36 pubov, kar je za tretjino več kot enakem obdobju lani. Vsega skupaj jih je v preteklem letu izginilo 1409, trenutno jih v državi ostaja še okoli 57.000, medtem ko jih je bilo leta 1980 še 69.000. Šlo naj bi za posledice pritiskov, ki jih dozivlja gostinski sektor. "Gospodarske težave občutijo vsa gospodinstva, publi pa še posebej izrazito," so dodali na združenju. (STA)

JUŽNA KOREJA Prvi klonirani pes ima potomce

SEUL - Prvi klonirani pes Snuppy je postal oče, umetna oploditev pa je bila izvedena izključno s kloniranimi živalmi. Raziskovalci z univerze v Seulu so uspešno oplodili dve samici afganistanskega hrta, ki sta bili prav tako kot samec klonirani. Mladiči prvič na svetu izhajajo iz kloniranih živali, je povedal vodja skupine raziskovalcev Lee Byung-Chun.

Poskus je po Leejevem mnenju pomemben zato, ker ustvarja možnost za kloniranje policijskih psov in psov vodnikov slepih, ki jih je za uspešno dresiranje treba sterilizirati. Snuppy je bil sicer kloniran pod vodstvom zloglasnega nekdanjega korejskega znanstvenika Hwang Woo-Suka, ki je pozneje ponaredil podatke o kloniranju človeških zarodnih celic in proti kateremu trenutno teče sodni postopek. Lee trdi, da je s svojo skupino raziskovalcev prvič na svetu uspešno kloniral tudi volkove. (STA)

VARŠAVA - Na Poljskem so prijeli 45-letnega moškega, ki je obtožen, da je svojo najstniško hčer šest let zadrževal v ujetništvu in jo posiljeval. Poljska policija je moškega, čigar identitete niso razkrili, aretirala v kraju Siedlce v osrednji Poljski, ko je poskušal pobegniti. Kot je v ponedeljek sporočil predstavnik poljske policije Mariusz Sokolowski, je danes 21-letna hči v spremstvu matere policiji zlorabo prijavila minuli teden. Dekle je pričalo, da jo je oče zadrževal in posiljeval od njenega 14 leta.

V tem času je rodila dva otroka, leta 2005 in 2007, ki ju je pustila v bolnišnici za posvojitev. Po navedbah Sokolowskega sta bila otroka verjetno plod posilstva. Dekle je po njegovih navedbah povedalo, da jo je oče spremjal v porodnišnico in jo prisilil, da je dojenčka zapustila.

"Zaradi očeta je prestajala pekel," je za poljsko policijo povedal policist, ki se ukvarja s primerom, Jacek Dobrzynski. "Bila je posiljena, zvezana, grozilo se ji je z nožem," je dal. Očetu v primeru, da bo spoznana za krivega, grozi 15 let zapora. (STA)

POLJSKA - Od njenega 14. leta Šest let je zadrževal in posiljeval lastno hčer

Na lev: pogled na zasuto kitajsko mestece Taoshi

Na desni: Nasilni Poljak takoj po aretaciji

ANSA